

TIETOYHTEISKUNTAKAARI

SISÄLLYSLUETTELO

I OSA YLEISET SÄÄNNÖKSET	3
1 luku Lain tavoitteet, soveltamisala ja määritelmät.....	3
II OSA ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA JA TOIMILUVAT	5
1 luku Ilmoituksenvarainen toiminta.....	5
2 luku Verkkolupa	6
3 luku Radiolupa	10
4 luku Ohjelmistolupa	14
III OSA VELVOLLISUUKSIEN ASETTAMINEN TELEYRITYKSILLE	16
1 Luku Velvollisuuksien perusteet	17
2 Luku Käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet.....	18
3 Luku Yhteenliittäminen	20
4 luku Muut velvollisuudet	21
5 Luku Menettely	24
IV OSA TAAJUUDET, NUMEROINTI JA VERKKOTUNNUKSET SEKÄ LUETTELOPALVELUT	25
1 luku Taajuushallinto.....	25
2 luku Numerointi	27
3 luku Verkkotunnushallinto.....	28
4 luku Luettelopalvelut.....	33
V OSA KÄYTTÄJÄN OIKEUDET JA YLEISPALVELU	33
1 luku Käyttäjän ja tilaajan oikeudet	33
2 luku Yleispalvelu.....	43
3 luku Sähköinen suoramarkkinointi ja puhelinmyynnin kieltö.....	45
VI OSA YKSITYISYYDEN SUOJA SÄHKÖISESSÄ VIESTINNÄSSÄ.....	46
1 luku Yksityisyyden suoja ja viestin luottamuksellisuus	46
2 luku Viestin ja tunnistamistietojen käsittely	47
3 luku Viranomaistoimintaan liittyvät tiedot.....	49
4 luku Paikkatietojen käsittely	50
VII OSA TELEVISIO, RADIO, TILAUSOHJELMAPALVELUT JA MARKKINOINNIN SÄÄNTELY.....	51
1 luku Televisiolähetysten ja tilausohjelmopalvelujen sisältö	51
2 luku Mainonta, sponsorointi ja tuotesijoittelu	53
VIII OSA VIESTINTÄVERKOT, -PALVELUT JA -LAITTEET	57
1 luku Viestintäverkkoon kuuluvien laitteiden sijoittaminen	57
2 luku Viestintäverkot ja palvelut (laatuvaatimukset)	59
3 luku Tele-, verkko- ja radiolaitteet (Markkinoille saattaminen)	61
4 luku Pätevyys ja kelpoisuus.....	64
5 luku Viranomaisverkot ja viestinnän etuoikeustoiminto	66
6 luku Suojauksenpurku.....	67
IX OSA PALVELUIDEN JA TOIMINNAN JATKUVUUDEN TURVAAMINEN.....	67
1 luku Verkkojen kunnossapito, häiriöiden hallinta ja häiriöistä ilmoittaminen	67
2 luku Hätäpuheluiden ja vaaratiedotteiden välittäminen	70
3 luku Varautuminen	71
X OSA MAKSUT JA KORVAUS-ASIAT	71

1 luku Maksut.....	72
2 luku Korvaus-asiat.....	74
XI OSA VIRANOMAISTEN TOIMINTA.....	75
1 luku Ohjaus ja valvonta.....	75
2 luku Asian käsittely, kuuleminen ja muutoksenhaku.....	77
2 luku Erinäiset määräykset.....	80
3 luku Tietojen käsittely (tietojen saanti, luovutus ja julkaisu).....	80
4 luku Tarkastukset ja arviointi	85
5 luku Pakkokeinot	87
6 luku Seuraamukset (hallinnollinen seuraamusmaksu).....	89
XII OSA MUUT SÄÄNNÖKSET	90
1 luku Erinäiset säännökset	90
2 luku Voimaantulo	91

I OSA YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku Lain tavoitteet, soveltamisala ja määritelmät

1 §

Lain tavoitteet

Lain tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistaa, että viestintäverkoja ja viestintäpalveluita on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi turvata radiotaajuuksien tehokas ja häiriötön käyttö sekä edistää kilpailua ja varmistaa, että viestintäverkot ja palvelut ovat teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan sähköisen viestinnän, viestintäverkkojen ja radiotaajuuksien sekä niihin liittyvien palvelujen ja laitteiden tarjontaan, käyttöön ja turvaamiseen.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *teletoiminnalla* verkkopalvelua tai viestintäpalvelua;
- 2) *teleyrityksellä* sitä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille eli harjoittaa *yleistä teletoimintaa*;
- 3) *verkkoyrityksellä* yritystä, joka tarjoaa omistamaansa tai muulla perusteella hallussaan olevaa viestintäverkkoa käytettäväksi viestien siirtoon tai jakeluun eli tarjoaa verkkopalvelua;
- 4) *yleisellä viestintäverkolla* viestintäverkkoa, jota käytetään viestintäpalveluiden tarjontaan ennalta rajaamattomalle käyttäjäpiirille;
- 5) *viestintäverkolla* toisiinsa liitetyistä johtimista sekä laitteista muodostuvaa järjestelmää, joka on tarkoitettu viestien siirtoon tai jakeluun johtimella, radioaalloilla, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla;
- 6) *viestintäpalvelulla* palvelua, joka muodostuu kokonaan tai pääosin viestien siirtämisestä viestintäverkossa mukaan lukien siirto- ja lähetyspalvelut joukkoviestintäverkoissa;
- 7) *yleisellä puhelinpalvelulla* viestintäpalvelua, jonka avulla voidaan soittaa ja vastaanottaa kotimaan- ja ulkomaanpuheluja kansallisessa tai kansainvälisessä numerointisuunnitelmassa olevan numeron tai numeroiden avulla;
- 8) *internetyhteyspalvelulla* viestintäpalvelua, jonka avulla voidaan muodostaa yhteys internetiin ja yhteyden avulla käyttää internetissä tarjolla olevia palveluja;
- 9) *liitännäispalvelulla* ehdollisen käyttöoikeuden järjestelmiä, sähköisiä ohjelmaoppaita, numeronmuunnosjärjestelmiä, tunnistamis- paikantamis- ja tilatietopalveluja ja muita vastaavia viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyviä palveluja, jotka mahdollistavat viestintäverkon tai viestintäpalvelun tarjoamisen tai tukevat palvelujen tarjoamista niiden kautta;
- 10) *liitännäistoiminnolla* liitännäispalveluja sekä rakennuksia, rakennusten sisääntuloja ja kaapelointia, kaapelikanavia, mastoja ja muita vastaavia viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun liittyviä fyysisiä rakenteita, toimintoja tai elementtejä, jotka mahdollistavat viestintäverkon tai viestintäpalvelun tarjoamisen tai tukevat palvelujen tarjoamista niiden kautta;
- 11) radiotaajuudella vapaasti etenevän sähkömagneettisen aallon taajuutta, joka on pienempi kuin 3 000 GHz;
- 12) *maanpäällisellä joukkoviestintäverkolla* joukkoviestintäverkkoa, joka on toteutettu vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä;

- 13) *joukkoviestintäverkolla* viestintäverkkoa, jota pääasiassa käytetään televisio- ja radio-ohjelmistojen tai muun kaikille vastaanottajille samanlaisena välitettävän aineiston siirtämiseen tai lähettämiseen;
- 14) *matkaviestinverkolla* pääasiassa kohdeviestintään käytettävää viestintäverkkoa, jossa päätelaitteen yhteys viestintäverkkoon on toteutettu vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä;
- 15) *radiotoiminnalla* radio-ohjelmista koostuvien ohjelmistojen samanaikaista lähettämistä yleisölle tietyn ohjelma-aikataulun mukaisesti;
- 16) *radioviestinnällä* tiedon siirtoa, lähettämistä tai vastaanottoa käyttäen hyväksi radiotaajuuksia;
- 17) *televisiotoiminnalla* audiovisuaalisista ohjelmista koostuvien ohjelmistojen alkuperäistä ja samanaikaista lähettämistä yleisölle tietyn ohjelma-aikataulun mukaisesti;
- 18) *turvallisuusradioviestinnällä* radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi;
- 19) *tietoturvalla* hallinnollisia ja teknisiä toimia, joilla varmistetaan se, että tiedot ovat vain niiden käyttöön oikeutettujen saatavilla, ettei tietoja voida muuttaa muiden kuin siihen oikeutettujen toimesta ja että tiedot ja tietojärjestelmät ovat niiden käyttöön oikeutettujen hyödynnettävissä;
- 20) *yleispalvelulla* yleisten puhelinpalvelujen ja tarkoituksenmukaisten internetyhteyspalvelujen tarjontaa tietyssä sijaintipaikassa sekä numerotiedotuspalvelun ja puhelinluettelopalvelun tarjontaa;
- 21) *haitallisella häiriöllä* turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvaa häiriötä sekä muuta radioviestintää oleellisesti heikentävää, estävää tai toistuvasti keskeyttävää häiriötä;
- 22) *verkkotunnuksella* kirjaimista, numeroista tai muista merkeistä taikka niiden yhdistelmästä muodostuvaa Internet-tietoverkon nimimuotoista fi-maatunnuksen tai ax-maakuntatunnuksen alaista toisen asteen osoitetietoa;
- 23) *käyttäjällä* luonnollista henkilöä, joka käyttää viestintäpalvelua tai lisäarvopalvelua olematta välttämättä tämän palvelun tilaaja;
- 24) *luonnollisen henkilön nimellä* nimilain (694/1985) mukaisesta etunimestä ja sukunimestä koostuvaa henkilön virallista nimeä;
- 25) *suojatulla nimellä tai merkillä* kauppa-, tavaramerkki-, yhdistys-, säätio- tai puolurekisteriin merkittyä nimeä tai merkkiä taikka toiminimilaissa (128/1979) ja tavaramerkkilaisissa (7/1964) tarkoitettua vakiintunutta nimeä, toissijaista tunnusta tai tavaramerkkiä sekä julkisyhteisön, valtion liikelaitoksen, itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen, julkisoikeudellisen yhdistyksen sekä vieraan valtion edustuston tai näiden toimielimen nimeä;
- 26) *fi-juurella* tietokantaa, johon merkitään voimassa olevat verkkotunnukset;
- 27) verkkotunnuspalvelulla palvelua, joka sisältää verkkotunnushakemuksen välittämisen Viestintävirastolle ja verkkotunnuksen käytön edellyttämien määrittelyjen tekemisen verkkotunnusjärjestelmään;
- 28) *tilaajalla* oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka on muuta kuin teletointaa varten tehnyt sopimuksen viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun toimittamisesta;
- 29) *käsittelyllä* keräämistä, tallentamista, järjestämistä, käyttöä, siirtämistä, luovuttamista, säilyttämistä, muuttamista, yhdistämistä, suojaamista, poistamista, tuhoamista sekä muita vastaavia toimenpiteitä;
- 30) *tunnistamistiedolla* tilaajaan tai käyttäjään yhdistettävissä olevaa tietoa, jota viestintäverkoissa käsitellään viestien välittämiseksi;
- 31) *viestillä* tietoa, jota välitetään viestintäverkossa tai ainoastaan radiotaajuuksilla;
- 32) *yhteisötilaajalla* viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun tilaajana olevaa yritystä tai yhteisöä, joka käsittelee viestintäverkossaan käyttäjien luottamuksellisia viestejä, tunnistamistietoja tai paikkatietoja;
- 33) *lisäarvopalvelulla* palvelua, joka perustuu tunnistamistietojen tai paikkatietojen käsittelyyn muuta tarkoitusta kuin verkkopalvelun tai viestintäpalvelun toteuttamista varten;
- 34) *paikkatiedolla* viestintäverkossa käsiteltävää tietoa, joka ilmaisee liittymän tai päätelaitteen maantieteellisen sijainnin ja jota käytetään muuhun tarkoitukseen kuin verkkopalvelun tai viestintäpalvelun toteuttamiseen;

- 35) *teleurakoitsijalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka elinkeinon harjoittamisen tarkoituksessa rakentaa tai asentaa yleiseen viestintäverkkoon liitettäväksi tarkoitetun, kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon taikka ylläpitää sitä;
- 36) *tietoyhteiskunnan palvelulla* televerkon avulla tarjottavaa, maksullista ja erityisellä teknisellä järjestelmällä suojattua televisiolähetystä, radiolähetystä ja vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavaa etäpalvelua sekä erityisellä teknisellä järjestelmällä toteutettavan suojauksen tarjoamista edellä mainittuihin palveluihin;
- 37) *internetpuhelinpalvelulla* teleyrityksen tarjoamaa loppuasiakkaille asti internetyhteyskäyttöön perustuvaa puhelun mahdollistavaa palvelua;
- 38) *tilausohjelmajärjestelmällä* palvelua, jossa audiovisuaalisia ohjelmia pidetään käyttäjien saatavilla ohjelmista tehdyn ohjelmaluettelon pohjalta;
- 39) *kaapelitelevisioverkolla* joukkoviestintäverkkoa, joka on toteutettu johtimella tai muulla kiinteällä yhteydellä;
- 40) *lapsipornosivustolla* lasta esittävän sukupuolisiveellisyttä loukkaavan kuvan levittämistä internetin kautta;
- 41) *radiolaitteella* laitetta tai sen olennaista osaa, joka on tarkoitettu radiotaajuisten sähkömagneettisten aaltojen lähettämiseen (radiolähetin) tai vastaanottamiseen (radiovastaanotin) radioviestintää varten;
- 42) *telepäätelaitteella* laitetta, joka viestien lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;
- 43) *viestintäverkkolaitteella* laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;
- 44) *telelaitteella* radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;
- 45) *arviointilaitoksella* laitosta, jonka Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio on nimennyt arvioimaan radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimustenmukaisuutta siten kuin tässä laissa säädetään ja jonka nimeämisestä valtio on ilmoittanut Euroopan yhteisöjen komissiolle;
- 46) *yhdenmukaistetulla standardilla* teknistä eritelmaa, jonka tunnustettu standardointilaitos on vahvistanut Euroopan yhteisöjen komission toimeksiannosta ja jonka viitetiedot on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä;
- 47) kiinteällä asennuksella viestintäverkkolaitteiden yhdistelmää, joka on asennettu pysyvästi käyttöön ennalta määriteltyyn paikkaan;
- 48) *radioamatööriviestinnällä* radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööri-asemaa käyttäen harjoittavat keskenään ilman taloudellisen edun tavoittelua koulutautumis-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa;
- 49) *kohdennetulla vaaratiedotteella* ihmisten henkeen, terveyteen tai omaisuuteen kohdistuvan uhkan taikka huomattavan omaisuus- tai ympäristövahingon välittömän uhkan torjumiseksi välitettävää tiedotetta, joka välitetään matkaviestinverkossa tekstiviestillä tai muulla viestillä tietyllä alueella tai alueilla oleviin päätelaitteisiin tai liittymiin;
- 50) *radiolähetysten tunnistamistiedolla* tietoa radioaseman tunnistuksesta, radiolähettimen lajista tai käyttäjästä sekä tietoa radiolähetysten alkamisajankohdasta, kestosta tai lähetyspaikasta.

II OSA ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA JA TOIMILUVAT

[SÄHKÖISEN MEDIAN VIESTINTÄPOLIITTISEN OHJELMASTA JOHTUVAT MUUTOKSET TULEVAT PÄÄSÄÄNTÖISESTI TÄHÄN OSAAN]

1 luku Ilmoituksenvarainen toiminta

1 § (VML 13 §)

Ilmoituksenvarainen teletoiminta

Yleisen teletoiminnan harjoittamisesta on ennen toiminnan aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus Viestintävirastolle (*teletoimintailmoitus*). Ilmoitusvelvollisuus ei koske yleistä teletoimintaa, jos se on väliaikaista, kohdistuu määrältään pieneen vastaanottajakuntaan tai on merkitykseltään muutoin vähäistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä teletoimintaa on pidettävä merkitykseltään vähäisenä.

2 § (VML 14 §)

Teletoimintailmoitus

Teletoimintailmoituksessa on annettava kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

Tarkemmat säännökset teletoimintailmoituksen sisällöstä annetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Teletoimintailmoituksen tiedoissa tapahtuneista muutoksista on ilmoitettava Viestintävirastolle.

Teleyrityksen on ilmoitettava toiminnan lopettamisesta Viestintävirastolle viimeistään viikkoa ennen toiminnan loppumista. Jos toimintansa lopettava teleyritys on palveluyritys, myös sen verkkoyrityksen, jonka viestintäverkossa palveluyritys toimii, on ilmoitettava asiasta Viestintävirastolle. Viestintävirasto voi myös omasta aloitteestaan todeta teleyrityksen toiminnan päättyneeksi, jos se saa toiminnan päättymisestä luotettavaa selvitystä.

3 § (VML 15 §)

Vahvistus teletoimintailmoituksen vastaanottamisesta

Viestintäviraston on teleyrityksen pyynnöstä annettava viikon kuluessa pyynnön esittämisestä vahvistus teletoimintailmoituksen vastaanottamisesta. Viestintäviraston vahvistusilmoituksessa on mainittava ne tähän lakiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka teleyrityksellä on Suomessa.

4 § (Uusi)

Ilmoitus tilausohjelmopalvelun harjoittamisesta

Tilausohjelmopalvelun harjoittamisesta on ennen toiminnan aloittamista tehtävä sähköisesti ilmoitus Viestintävirastolle.

Ilmoituksen tulee sisältää tiedot toiminnan harjoittajan tai hänen edustajansa nimestä, toiminimestä, yhteystiedoista ja toiminnan harjoittajan kotipaikasta.

2 luku Verkkolupa

4 § (VML 4 §)

Toimilupaa edellyttävä teletoiminta

Radiotaajuuksia edellyttävän verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa tai matkaviestinverkossa, jossa harjoitetaan yleistä teletoimintaa, edellyttää toimilupaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös viranomaisverkkona toimivaa matkaviestinverkkoa, joka toimii useamman kuin yhden kunnan alueella.

Verkkopalvelun tarjoaminen 1 momentissa tarkoitetussa digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa ei kuitenkaan edellytä toimilupaa, jos toiminta kestää enintään kuukauden ja toiminnassa käytettävän televisiolähettimen säteilyteho on enintään 50 wattia tai jos verkkopalvelua tarjotaan tuotekehitys-, testaus- tai niihin liittyvään opetuskäyttöön.

5 § (VML 5 §)

Toimiluvan julistaminen haettavaksi

Valtioneuvoston on julistettava toimilupa haettavaksi, kun toimilupaa edellyttävään teletoimintaan vapautuu teknisesti ja taajuuksien tehokkaan käytön kannalta tarkoituksenmukaisia taajuuksia. Viestintäviraston myöntämää toimilupaa ei kuitenkaan julisteta haettavaksi.

Valtioneuvosto julistaa toimiluvan haettavaksi IV osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun taajuussuunnitelman mukaisesti.

6 § (uusi+ vml 8 § 1 ja 2 momentit muokattuna)

Toimiluvan myöntäminen

Valtioneuvosto myöntää toimiluvat tämän luvun 4 §:ssä tarkoitettuun teletoimintaan ensisijaisesti vastikkeetta siten kuin tämän luvun 7 §:n 1 momentissa säädetään.

Jos matkaviestinverkossa harjoitettavaan yleiseen teletoimintaan vapautuu tai siihen osoitetaan uusia, teknisesti ja taajuuksien tehokkaan käytön kannalta tarkoituksenmukaisia taajuuksia, valtioneuvosto voi päättää myöntää toimiluvat huutokauppamenettelyllä siten kuin tämän luvun 8 §:ssä säädetään.

Valtioneuvosto myöntää toimiluvat määräajaksi, enintään 20 vuodeksi.

Valtioneuvoston toimilupaa koskeva päätös on tehtävä kuuden viikon kuluessa hakuajan päättymisestä. Valtioneuvosto voi erityisessä tapauksessa pidentää kuuden viikon määräaika enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, kohtuullisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi, hakemusten täydentämiseksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen. Määräajan pidentämisestä on ilmoitettava julkisesti.

7 § (uusi, yhdistetty vml 6 §, 7§, 9 §)

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Tämän luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa on myönnettävä, jos:

- 1) hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista;
- 2) lupaviranomaisella ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän tai muun teletoimintaa koskevan lain säännöksiä; ja
- 3) lupaviranomaisella ei ole erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa viranomaisverkossa, on myönnettävä, jos hakijalla on 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten lisäksi toiminnan erityisluonteen edellyttämä kyky ja ammattitaito.

Jos 1 momentissa tarkoitettua toimilupaa ei voida radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää kaikille hakijoille, se on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää I osan 1 luvun 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

Toimilupahakemuksessa on annettava kaikki ne toimilupaviranomaisen pyytämät tiedot, jotka ovat tarpeen arvioitaessa 1 momentissa tarkoitettuja toimiluvan edellytyksiä.

8 § uusi (HKL 3 +4 + 9 § muutettuina)

Huutokauppamenettely

Valtioneuvoston on myönnettävä tämän luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimilupa yritykselle tai yhteisölle, joka on tehnyt huutokaupassa korkeimman hyväksytyin tarjouksen taajuuskaistasta tai taajuuskaistaparista, jollei lupaviranomaisella ole erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Huutokaupan järjestää Viestintävirasto. Huutokauppa tulee järjestää siten, että se on puolueeton, selkeä, avoin, syrjimätön sekä teknologia- ja palveluriippumaton.

Myönnettävien taajuuskaistojen tai taajuuskaistaparien määrästä, yritystä ja yhteisöä kohden myönnettävien taajuuksien enimmäismäärästä sekä huutokaupattavien taajuuksien lähtöhinnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Huutokauppa voidaan toteuttaa sähköistä huutokauppajärjestelmää käyttäen.

Huutokaupassa voidaan järjestää yksi tai useampia kierroksia nousevin tarjouksin. Kaikki huutokaupan aikana annetut tarjoukset ovat sitovia huutokaupan päättymiseen saakka.

Viestintävirasto julistaa huutokaupan päättyneeksi sen kierroksen jälkeen, jonka kuluessa yhdestäkään taajuuskaistaparista tai taajuuskaistasta ei enää ole annettu uusia tarjouksia.

Huutokaupan päättyessä kustakin taajuuskaistaparista tai taajuuskaistasta annettu korkein hyväksytty tarjous voittaa.

9 § (HKL 10 §+ HKL 5 §)

Tarkemmat määräykset huutokauppamenettelystä

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä huutokaupassa noudatettavasta menettelystä.

Määräykset voivat koskea:

- 1) huutokauppaan ilmoittautumisen tapaa ja määräaika;
- 2) tarjousten antamista;

- 3) tarjousten korottamista;
- 4) tarjousten siirtämistä taajuuskaistaparien ja taajuuskaistan välillä;
- 5) huuto-oikeuden määräytymistä kullakin tarjouskierroksella;
- 6) voimassa olevan korkeimman tarjouksen määräytymistä;
- 7) huutokaupan keskeyttämistä tai peruuttamista ylivoimaisesta esteestä tai muusta teknisestä syystä johtuen;
- 8) muita vastaavia huutokaupan sääntöjä sekä sen teknistä järjestämistapaa.

10 § (HKL 5 +6+7 § muutettuna)

Huutokauppaan osallistuminen

Yrityksen tai yhteisön, joka haluaa osallistua huutokauppaan, on tehtävä etukäteen ilmoitus osallistumisestaan Viestintävirastolle ja maksettava X osan 1 luvun 1 §:ssä säädetty osallistumismaksu.

Kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetusta konsernista huutokauppaan saa osallistua vain yksi yritys.

Huutokauppaan osallistuvat yritykset eivät saa tehdä huutokauppaan liittyvää yhteistyötä.

Kielletyksi yhteistyöksi katsotaan:

- 1) tarjousten sisältöä koskevat sopimukset;
- 2) tarjousten sisältöä koskeva tietojen vaihto huutokauppamenettelyn aikana;
- 3) muu osallistujien välinen toiminta, jonka tarkoituksena on vaikuttaa huutokaupan kulkuun ja lopputulokseen.

13 § (HKL 12 §)

Tarjousten hylkääminen huutokaupassa

Viestintäviraston tulee hylätä yrityksen tai yhteisön tekemä tarjous, jos tosiasiallinen määräysvalta yrityksessä tai yhteisössä muuttuu ennen toimiluvan myöntämistä siten, ettei yritys tai yhteisö enää täytä tämän luvun 10 §:ssä säädettyjä huutokauppaan osallistumisen edellytyksiä.

Viestintävirasto voi päättää hylätä yrityksen tai yhteisön tekemän tarjouksen, jos se on antanut oleellisesti vääriä tietoja huutokaupan kannalta merkityksellisistä asioista tai jos se muutoin rikkoo tätä lakia tai Viestintäviraston määräyksiä, eikä kehotuksesta huolimatta välittömästi korjaa menettelyään.

Valtioneuvosto voi päättää hylätä yrityksen tai yhteisön tekemän tarjouksen, jos sillä on erityisen painavia perusteita epäillä toimiluvan myöntämisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

14 § (uusi: HKL 13 § + VML 10 §)

Toimiluvan ehdot

Toimiluvassa on määriteltävä teleyrityksen maantieteellinen toimialue.

Toimilupaan voidaan liittää I osan 1 luvun 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita edistäviä sekä VIII osan 2 luvun x §:ssä säädettyjä vaatimuksia tai XI osan 2 luvun x §:ssä tarkoitettuja Viestintäviraston teknisiä määräyksiä täydentäviä ehtoja, jotka koskevat viestintäverkkojen teknisiä ominaisuuksia tai taajuuksien tehokasta käyttöä.

Toimilupaan voidaan liittää ehtoja, jotka koskevat ohjelmistoluvan haltijalle varattavan kapasiteetin määrää tai ohjelmistoluvan haltijoiden yhteistyötä kapasiteetin jakoon tai sähköiseen ohjelmaoppaaseen liittyvissä kysymyksissä. Toimilupaan voidaan liittää myös lähetystekniikkaa koskevia ehtoja.

Toimilupaan voidaan liittää ehtoja, jotka koskevat toimiluvan haltijan velvollisuutta poistaa toiminnastaan muulle määräysten mukaiselle radioviestinnälle aiheutuvat häiriöt sekä näiden häiriöiden poistamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista.

Toimilupa, joka koskee verkkopalvelun tarjontaa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, voidaan myöntää sillä ehdolla, että toimiluvan haltija omalta osaltaan huolehtii siitä, että Yleisradio Oy sekä tämän luvun 27 §:ssä ja yleisradiotoiminnasta annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 117/1993) 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun ohjelmistoluvan haltija saavat käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

Toimilupaviranomaisen on edellä mainituilla toimilupaehdoilla huolehdittava siitä, että mainitut

televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat saavat kaikissa tilanteissa käytettäväkseen toiminnan harjoittamiseen tarvittavan kapasiteetin.

15 § (HKL 16 §+ VML 12 § 3-5 momentit)

Toimiluvan siirtäminen

Toimilupaa ei saa siirtää muulle kuin kirjanpitolain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun samaan konserniin kuuluvalla yritykselle. Tällaisesta siirrosta on kuitenkin ilmoitettava valtioneuvostolle.

Valtioneuvosto voi peruuttaa toimiluvan, jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu. Määräysvallan muuttumisesta on ilmoitettava välittömästi toimilupaviranomaiselle. Valtioneuvoston on päätettävä toimiluvan peruuttamisesta kahden kuukauden kuluessa ilmoituksesta.

Toimiluvan haltija voi pyytää 1 momentissa tarkoitettua toimiluvan peruuttamisesta ennakkopäätöksen. Toimilupaviranomaisen tulee antaa päätös kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut viranomaiselle. Jos määräysvallan muutos on yrityskauppa, joka on ilmoitettava kilpailunrajoituksista annetun lain (480/1992) mukaan kilpailuvirastolle tai yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen ("EY:n sulautuma-asetus") (EY) N:o 139/2004 mukaan komissiolle, toimilupaviranomaisen päätös on annettava viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä kun yrityskauppa-asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Valtioneuvosto voi kuitenkin toimiluvan haltijan pyynnöstä siirtää tämän luvun 8 §:ssä säädettyssä huutokauppamenettelyssä myönnetyn toimiluvan, jos sillä ei ole erityisen painavia perusteita epäillä siirron estävän kilpailua tai vaarantavan radioviestinnän häiriöttömyyttä tai ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Toimiluvan siirtona pidetään myös sitä, jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu. Määräysvallan muuttumisesta on ilmoitettava välittömästi toimilupaviranomaiselle.

Valtioneuvoston on päätettävä siirtämisestä kahden kuukauden kuluessa siirtoa koskevan 4 momentissa tarkoitettua hakemuksen tai ilmoituksen saapumisesta.

Toimiluvan siirto voi koskea myös vain osaa toimilupaan sisältyvistä taajuuksista. Toimiluvan haltijan on toimiluvan siirtoa koskevassa hakemuksessa selvitettävä, kuka siirron jälkeen vastaa X osan 1 luvun x §:ssä säädetyn toimilupamaksun suorittamisesta.

Toimiluvan haltijan kaikki oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät toimiluvan uudelle haltijalle.

Toimiluvan siirtyessä myös siihen liittyvä tämän luvun 25 §:ssä säädetty taajuusvaraus tai 22 §:ssä säädetty radiolupa siirtyy kokonaan tai osittain. Toimiluvan luovuttajan on välittömästi ilmoitettava siirtymisestä Viestintävirastolle.

16 § (VML 11 §+HKL 17 §)

Toimiluvan muuttaminen

Toimilupaa voidaan muuttaa toimiluvan voimassaoloaikana toimiluvanhaltijan suostumuksella ja muutoinkin, jos se on teknisestä kehityksestä, kansainvälisistä sopimusvelvoitteista tai luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksissä tai markkinaolosuhteissa tapahtuvasta tai muusta vastaavasta olennaisesta muutoksesta johtuvasta syystä välttämätöntä.

Toimiluvan ehtoja voidaan muuttaa toimiluvanhaltijan hakemuksesta. Valtioneuvoston on ennen päätöksen tekemistä ilmoitettava toimiluvanhaltijalle, miten valtioneuvoston tekemä uudelleentarkastelu vaikuttaisi toimilupaan, ja annettava samalla toimiluvanluvan haltijalle kohtuullinen määräaika hakemuksen peruttamiselle.

17 § (HKL 17 §+VML 11 §)

Toimiluvan peruuttaminen

Valtioneuvosto voi peruuttaa toimiluvan osaksi tai kokonaan, jos toimiluvan haltija:

- 1) on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tämän tai muun teletointaa koskevan lain säännöksiä tai tämän luvun 13 §:ssä tarkoitettuja toimilupaehtoja;
- 2) jos teleyrityksellä, jolle on myönnetty vastikkeetta tai tämän luvun 6 §:n 1 momentissa säädetty toimilupa, ei enää ole toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittäviä taloudellisia voimavaroja huolehtia velvollisuuksistaan tai
- 3) teleyritys ei vuoden kuluessa toimilupakauden alkamisesta ole tosiasiallisesti aloittanut toimiluvan mukaista toimintaa, ellei valtioneuvosto toimiluvanhaltijan hakemuksesta tekniseen kehitykseen tai yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyvistä syistä toisin määrää.

Peruuttamisen edellytyksenä on lisäksi että teleyritys ei kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa korjaa menettelyään, saata taloudellisia voimavarojaan jälleen riittäviksi tai osoita aloittaneensa toimintaansa.

18 § (HKL 18 §)

Taajuuksien käyttöoikeuden vuokraaminen

Toimiluvan haltija, jonka toimilupa on myönnetty tämän luvun 8 §:ssä säädettyssä huutokauppanettelyssä, voi vuokrata käyttöoikeuden toimiluvassa tarkoitettuihin taajuuksiin toiselle yritykselle tai yhteisölle. Toimiluvan ja siihen liittyvän tämän luvun 22 §:ssä säädetyn radioluvan ja 25 §:ssä säädetyn taajuusvarauksen mukaisista velvoitteista vastaa kuitenkin edelleen toimiluvanhaltija.

Käyttöoikeuden vuokraamiseen tulee saada valtioneuvoston hyväksyntä. Valtioneuvosto voi hyväksyä toimiluvanhaltijan hakemuksesta käyttöoikeuden vuokraamisen, jos sillä ei ole erityisen painavia perusteita epäillä vuokraamisen vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Valtioneuvoston on päätettävä hyväksymisestä kahden kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

19 § (HKL 19 §)

Toimiluvasta luopuminen

Toimiluvanhaltija voi luopua toimiluvasta ilmoittamalla asiasta toimilupaviranomaiselle ennen toimilupakauden päättymistä.

Toimiluvanhaltijalta, joka on luopunut toimiluvasta kokonaan, ei peritä X osan 1 luvun 2 §:ssä säädettyä toimilupamaksua jäljellä olevalta toimilupakaudelta. Toimiluvasta osittain luopuneen toimilupamaksua alennetaan vastaavasti jäljellä olevan toimilupakauden ajalta.

20 § (15.5.2009/331) (VML 8 a § ja VML 8.3 §)

Viestintäviraston myöntämät verkkotoimiluvat

Viestintävirasto voi myöntää toimiluvan langattomaan laajakaistapalveluun määrätylle taajuusalueelle enintään 20 vuodeksi, jos:

- 1) teleyrityksellä on Viestintäviraston myöntämä radiolupa kyseiselle taajuudelle;
- 2) radioluvassa määrätty käyttötarkoitus muutetaan toimilupaa edellyttäväksi; ja
- 3) tämän luvun 7 §:ssä säädetty edellytykset toimiluvan myöntämiselle täyttyvät.

Edellytyksenä toimiluvan myöntämiselle on, että radioluvan haltija käyttää sille radioluvassa osoitettuja taajuuksia.

Viestintävirasto voi myöntää toimiluvan tämän luvun 4 §:ssä tarkoitetun verkkopalvelun tarjoamiseen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, jos toiminta kestää enintään kuukauden ja digitaalisessa televisiotoiminnassa käytettävän lähettimen säteilyteho on enintään kaksi kilowattia.

Viestintäviraston on myönnettävä 2 momentissa tarkoitettu toimilupa, jos toimintaan on osoitettavissa radiotaajuudet eikä ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain tai muun lain televisio- ja radiotoimintaa koskevia säännöksiä.

Viestintävirasto ei saa myöntää 2 momentissa tarkoitettulle toiminnan harjoittajalle toimilupia välittömästi toisiaan seuraaville enintään kuukauden jaksoille.

3 luku Radiolupa

21 § (RadioL 7 §+HKL 15 §)

Radiolupa

Radiotaajuuksien tehokkaan, tarkoituksenmukaisen ja riittävän häiriöttömän käytön takaamiseksi radiolähettimien hallussapitoon ja käyttöön on haettava Viestintävirastolta lupa (radiolupa), jollei tässä pykälässä toisin säädetä. Radiolupa sähköisten viestintäpalvelujen käyttöön tarkoitetuille radiotaajuuksille on myönnettävä kuuden viikon kuluessa siitä, kun Viestintävirasto on saanut kaikki asian ratkaisemiseksi tarpeelliset asiakirjat. Myöntäessään radioluvan tämän luvun 24 §:n 8 momentin nojalla Viestintävirasto voi erityisessä tapauksessa pidentää kuuden viikon määräaikaan enintään kahdeksalla kuukaudella, jos se on hakumenettelyn tasapuolisuuden, kohtuullisuuden, selkeyden tai avoimuuden varmistamiseksi,

hakemusten täydentämiseksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen. Määräajan pidentämisestä on ilmoitettava julkisesti.

Radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön ei tarvita radiolupaa, jos radiolähetin toimii ainoastaan Viestintäviraston sille määräämällä yhteistaajuudella ja jos sen vaatimustenmukaisuus on varmistettu tässä laissa säädetyllä tavalla. Viestintävirasto voi antaa tällaisen radiolähettimen käyttöä rajoittavia määräyksiä, jotka ovat taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön sekä häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia.

Radiolähettimen hallussapitoon ei tarvita radiolupaa, jos radiolähetin on pysyvästi tehty teknisesti kykenemättömäksi radioviestintään tai jos muuten on selvää, että hallussapidon tarkoituksena ei ole laitteen käyttäminen radioviestintään.

Viestintävirasto antaa määräykset muun maan toimivaltaisen viranomaisen antaman luvan, muun oikeutuksen tai radiolähettimen käyttöoikeuden ilmaisevan merkin hyväksymisestä 1 momentissa tarkoitetuksi luvaksi.

Vieraan valtion poliisimies ei tarvitse radiolupaa tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta Schengenissä 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen (SopS 23/2001) 41 artiklassa tarkoitettussa takaa-ajossa tai 40 artiklassa tarkoitettussa rajan yli tapahtuvassa tarkkailussa käytettävän radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön.

Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähettimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähettimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.)

Tampereen yleissopimuksessa televiestinnän voimavarojen antamisesta suuronnettomuuksien lievittämiseen ja pelastustoimiin (SopS 15/2005) tarkoitettu vieraan valtion henkilöstö ei tarvitse radiolupaa sopimuksessa tarkoitetuissa pelastustoimissa ja suuronnettomuuksien lievittämisessä käytettävän radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähettimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähettimen rakenteesta ja suunnitellusta käytöstä on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

22 § (RadioL 8 §+HKL 15 §)

Lupaehdot

Viestintävirasto voi liittää radiolupaan taajuuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön, viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia ehtoja. Viestintävirasto voi lisäksi lupaehdoissa määrätä, että radiolupaa on säilytettävä radiolähettimen välittömässä läheisyydessä.

Suuren häiriöriskin aiheuttavan radiolähettimen lupaehdoissa voidaan määrätä, ettei lähetintä saa ottaa käyttöön, ennen kuin Viestintävirasto on tarkastuksen perusteella hyväksynyt käyttöönoton. Viestintävirasto määrää ne radiolähetinlajit, joiden katsotaan aiheuttavan suuren häiriöriskin, ja antaa tarkemmat määräykset niiden tarkastusmenettelystä sekä lähettimien säätämisestä ja muista siihen verrattavista käyttöönoton hyväksymisen edellytyksistä.

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja ilman luvan haltijan suostumusta, jos se on välttämätöntä radiotaajuudelle vahvistetun käyttösuunnitelman muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi taikka jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen taikka radiotaajuusalueen ensisijaisen käyttötarkoituksen mukaisen käytön vuoksi. Tämän osan 2 luvun 6 §:n 1 momentin nojalla toimiluvan vastikkeetta saaneen toimiluvan haltijan lupaehdot voidaan muuttaa myös, jos se on välttämätöntä markkinoilla toimivan teleyrityksen taloudellisissa tai teknisissä toimintaedellytyksissä tapahtuvan muutoksen vuoksi taikka johtuu uuden teleyrityksen tulosta markkinoille, tai vastaavasta muusta markkinaolosuhteiden muutoksen aiheuttamasta tarpeesta järjestellä uudelleen radiotaajuuksien käyttöä.

Radioluvan ehtoja voidaan muuttaa radioluvan haltijan hakemuksesta. Jos sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaa koskevan radioluvan haltija hakee muutosta radioluvan ehtoihin, Viestintäviraston on ennen ratkaisun antamista ilmoitettava radioluvan haltijalle, miten Viestintäviraston tekemä uudelleentarkastelu vaikuttaisi radiolupaan, ja annettava samalla radioluvan haltijalle kohtuullinen määräaika hakemuksen peruttamiseen.

Mikäli verkossa käytettävää teknologiaa ei ole toimiluvassa erikseen määrätty, toimiluvan haltijan on ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava Viestintävirastolle radioverkossa käytettävä teknologia. Jos toimiluvan haltija muuttaa käytettävää teknologiaa, sen on ennen muutoksen toteuttamista ilmoitettava siitä Viestintävirastolle.

23 § (RadioL 8 a §)

Kuulemisvelvollisuus

Teleyrityksiä ja viestintäpalveluiden käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus esittää käsityksensä yleiseen teletoimintaan tarkoitetun radioluvan myöntämisestä, tämän luvun 21 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräyksestä sekä IV osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetusta käyttösuunnitelmasta ja IV osan 1 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta määräyksestä ennen säännöksen, päätöksen tai määräyksen antamista.

Teleyrityksiä ja viestintäpalveluiden käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus kuukauden kuluessa esittää käsityksensä 1 momentissa tarkoitetun säännöksen, päätöksen tai määräyksen muuttamisesta. Poikkeuksellisissa tilanteissa kuukauden määräajasta voidaan poiketa. Jos ehdotetut muutokset ovat vähäisiä ja niistä on sovittu radioluvan haltijan kanssa, kuulemisvelvollisuutta ei ole.

24 § (RadioL9 §+HKL 15 §)

Radiotaajuuksien varaus

Ennen radioluvan hakemista radiolähettimen käyttöön tarvittaviin radiotaajuuksiin voidaan hakea varaus, jos se on perusteltua radiojärjestelmän suunnittelun tai toteuttamisen vuoksi taikka jos radiolähettimen hankkiminen edellyttää ennakkotietoa käytettävissä olevista radiotaajuuksista.

Viestintävirasto myöntää huutokauppamenettelyssä toimiluvan saaneille taajuusvarauksen ilman hakemusta.

25 § (RadioL 10 §)

Radioluvan ja taajuusvarauksen myöntäminen

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen myöntää Viestintävirasto. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot. Jos yksittäisen radioluvan myöntämisellä voi olla vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, Viestintäviraston on lupapäätöstä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa. Jos radioluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, valtioneuvosto myöntää radioluvan. Radiolupa myönnetään enintään 10 vuodeksi kerrallaan. Tämän luvun 4 §:ssä tarkoitetun toimilupaa edellyttävän teletoiminnan tarjoamiseen käytettävän radiolähettimen tai tämän osan 4 luvun 29 §:ssä tarkoitetun televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen käytettävän radiolähettimen radiolupa myönnetään kuitenkin enintään 20 vuodeksi kerrallaan.

Tämän osan 2 luvun 8 §:ssä säädettyssä huutokauppamenettelyssä toimiluvan saaneelle tai tällaisen toimiluvan siirron saajalle Viestintävirasto myöntää radioluvan hakemuksesta sen jälkeen, kun toimiluvan haltija on suorittanut X osan 1 luvun 2 §:ssä säädetyn toimilupamaksun ensimmäisen maksuerän.

Taajuusvaraus myönnetään enintään vuodeksi kerrallaan. Varaus raukeaa, kun tämän luvun 24 §:ssä tarkoitetun radiolähettimen käyttöön myönnetään radiolupa.

Jollei 5–9 momentista muuta johdu, radiolupa tai tämän luvun 24 §:ssä säädetty edellytykset täyttävä taajuusvaraus on myönnettävä, jos:

1) lupaa tai taajuusvarausta haetaan taajuusalueelle, joka taajuuksien käytöstä annetuissa Viestintäviraston määräyksissä on osoitettu hakemuksessa tarkoitettuun käyttöön;

2) taajuusalueelta on osoitettavissa teknisesti tarkoituksenmukaisia radiotaajuuksia hakijan käytettäväksi tai varattavaksi;

3) radiolähettimen vaatimustenmukaisuus on varmistettu; ja

4) Viestintävirastolla ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan liitettyjä ehtoja.

Jos hakijan aiemmasta radioluvasta tai taajuusvarauksesta, joka koskee samaa laiteryhmää kuin haettava uusi lupa tai varaus, on maksamatta muu kuin määrältään vähäinen erääntynyt maksu, lupa tai varaus voidaan jättää myöntämättä.

Jos hakijan tarkoituksena on harjoittaa 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista teletointia tai 4 luvun 29 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista televisio- tai radiotoimintaa, radiolupaa tai radiotaajuuksien varausta ei voida myöntää, jos hakijalla ei ole tarvittavaa toimilupaa.

Hakijan harjoittaessa tämän osan 2 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua toimintaa tai vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä tapahtuvaa, enintään kolme kuukautta kestävää radiotoimintaa, jossa toiminnassa käytettävän radiolähtimen teho on enintään 50 wattia, radiolupia ei saa myöntää peräkkäin siten, että luvan tosiasialliseksi kestoksi tulee televisiotoiminnassa yli kaksi viikkoa tai radiotoiminnassa yli kolme kuukautta.

Jos radiolupa tai radiotaajuuksien varaus voidaan radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää vain osalle hakijoista, se on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää I osan 1 luvun 1 §:ssä säädettyä lain tarkoitusta.

Radioluvan hakija ja haltija sekä tarvittaessa myös muu teleyritys ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle sen pyytämät 8 momentissa tarkoitettujen luparatkaisun tekemisessä tarvittavat tiedot.

26 § (RadioL 11 §)

Radioluvan haltijan vaihtuminen

Radiolupa voidaan siirtää osakeyhtiölaissa (734/1978) tarkoitettussa konsernissa yhtiöltä toiselle. Siirrosta on viipymättä ilmoitettava Viestintävirastolle. Muuten kuin konsernin sisäisesti radiolupa voidaan siirtää toiselle vain, jos lupaehdoissa niin määrätään.

Radioluvan siirtämiseksi ei katsota luvan luovuttamista sen haltuun, jolle luvanhaltija antaa radiolähtimensä väliaikaisesti käytettäväksi. Luvanhaltija vastaa tällöinkin siitä, että radiolähetintä käytetään lupaehtojen mukaisesti.

Jos luvanhaltija sulautuu osakeyhtiölaissa tarkoitettulla tavalla toiseen osakeyhtiöön, radiolupa siirtyy vastaanottavalle yhtiölle. Jos luvanhaltijan liiketoiminta, johon radiolupa liittyy, kokonaisuudessaan luovutetaan, radiolupa siirtyy vastaanottavalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle. Jos radioluvan haltija asetetaan konkurssiin ja konkurssipesän hallinto viipymättä ilmoittaa Viestintävirastolle, että konkurssipesä jatkaa luvanhaltijan elinkeinotoimintaa, radiolupa siirtyy konkurssipesälle.

27 § (RadioL 12 §)

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

- 1) luvanhaltija XI osan 5 luvun 1 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti tai toistuvasti radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaisella tavalla rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tai lupaehtoja taikka olennaisesti rikkoo radiolupa- tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;
 - 2) luvanhaltija tahallaan tai huolimattomuudesta lähettää radiolähtimellä rikoslain (39/1889) 34 luvun 10 §:ssä tarkoitettua perättömän vaarailmoituksen taikka muulla tavalla häiritsee tai haittaa turvallisuusradioviestintää;
 - 3) luvanhaltija ei käytä luvassa osoitettuja radiotaajuuksia eikä ota niitä käyttöön Viestintäviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa;
 - 4) radiolähetin käyttää radiotaajuuksia epätarkoituksenmukaisella tavalla teknisten ominaisuuksiensa vuoksi;
 - 5) IV osan 1 luvun 3 §:n 5 momentissa tarkoitettujen radioluvan myöntämisen edellytykset eivät täyty;
 - 6) televisio- ja radiotoimintaa varten myönnetty toimilupa lakkaa olemasta voimassa tai raukeaa;
 - 7) tämän osan 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettu toimilupa lakkaa olemasta voimassa; sekä
 - 8) Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät peruuttamista.
- Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun määräajan asettamis päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

28 § (RadioL 13 §)

Päätös häiriösuojauksesta

Viestintävirasto voi radiotaajuuksien käyttäjän hakemuksesta päättää toimenpiteistä kiinteän radiovastaanottoaseman suojaamiseksi häiriöiltä, jos päätös voidaan tehdä tuottamatta muille radiotaajuuksien käyttäjille suojauksella saavutettavaan etuun nähden kohtuutonta taloudellista tai muuta vahinkoa.

Päätöksessä, joka on voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan, voidaan asettaa suojattavan aseman rakennetta, sijaintia ja käyttöä koskevia ehtoja. Päätös voidaan peruuttaa tai sen ehtoja muuttaa, jos päätöstä tehtäessä vallinneet olosuhteet muuttuvat olennaisesti.

4 luku Ohjelmistolupa

29 § (TVRL 7 §)

Oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittamiseen viestintämarkkinalain (393/2003) 2 §:ssä tarkoitetussa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa on muissa kuin 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa haettava valtioneuvostolta toimilupa (ohjelmistolupa).

Toimilupa korkeintaan kolme kuukautta kestävään radiotoimintaan I osan 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa analogisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa on haettava

Viestintävirastolta. Viestintäviraston on myönnettävä toimilupa, jos toimintaan on osoitettavissa radiotaajuudet eikä ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain tai muun televisio- ja radiotoimintaa koskevan lain säännöksiä.

Toimilupa televisio- tai radiotoiminnan harjoittamiseen I osan 1 luvun 3 §:ssä tarkoitetussa digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa on haettava Viestintävirastolta, jos:

1) toiminnan kesto on enintään kolme kuukautta;

2) toiminnan viikoittainen kesto on enintään kahdeksan tuntia; tai

3) toimintaa harjoitetaan digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa, joka on IV osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa taajuusalueiden käyttösuunnitelmassa varattu televisio- tai radiotoimintaan tai muiden palveluiden tarjoamiseen DVB-H- tai vastaavalla standardilla.

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja, jolla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa digitaaliseen lähetystoimintaan, saa lähettää toimiluvan nojalla tarjoamansa ohjelmiston ilman erillistä toimilupaa myös 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetussa verkossa. Ohjelmisto on lähetettävä samanaikaisesti ja sisällöltään muuttamattomana toimiluvan mukaisella tai muulla alkuperäisellä lähetysalueella. Yleisradio Oy saa vastaavasti lähettää lain nojalla tarjoamansa televisio- ja radio-ohjelmistot tässä momentissa tarkoitetulla tavalla.

Viestintäviraston on myönnettävä toimilupa 3 momentissa tarkoitettuun toimintaan, jos ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan tämän lain tai muun televisio- tai radiotoimintaa koskevan lain säännöksiä.

30 § (TVRL 7 a §)

Yleisradio Oy:n oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Yleisradio Oy saa harjoittaa Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettua julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa. Valtioneuvoston velvollisuutena on huolehtia siitä, että yhtiö saa käyttöönsä tässä toiminnassa tarvitsemansa, sille IV osan 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyn määrän maanpäällisen televisio- ja radioverkon kapasiteettia tai radioverkon taajuuksia ja että yhtiö voi käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti. Teleyrityksen velvollisuudesta varata riittävä määrä edellä mainittua kapasiteettia säädetään tarkemmin tämän osan 14 §:n 5 momentissa.

31 § (TVRL 7 b §)

Ilmoitus Viestintävirastolle

Muusta kuin 7 ja 7 a §:ssä tarkoitetusta televisio- ja radiotoiminnan harjoittamisesta on ennen toiminnan aloittamista tehtävä 15 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus Viestintävirastolle.

32 § (TVRL 9 §)

Toimilupaviranomainen

Valtioneuvosto julistaa haettavaksi ja myöntää 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimiluvan. Viestintävirasto myöntää 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun toimiluvan. Viestintäviraston ei tarvitse julistaa toimilupaa haettavaksi.

33 § (TVRL 10 §)

Toimiluvan myöntämisedellytykset

Julistaessaan haettavaksi ja myöntäessään toimilupia toimilupaviranomaisen tulee asianomaisella alueella harjoitettava televisiotoiminta ja radiotoiminta kokonaisuudessaan huomioon ottaen pyrkiä sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus sekä yleisön erityisryhmien tarpeet.

Toimilupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle, joka on vakavarainen ja jolla on ilmeinen kyky säännölliseen toimiluvan mukaiseen toimintaan.

34 § (TVRL 11 §)

Toimilupamääräykset

Toimilupaviranomaisella on oikeus antaa toimilupiin liittyviä ohjelmatoimintaa koskevia, ohjelmiston monipuolisuuden ja yleisön erityisryhmien tarpeiden turvaamisen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

Toimilupaviranomaisella on oikeus antaa myös määräyksiä, jotka koskevat:

- 1) lähetyksen alueellista kuuluvuutta tai näkyvyyttä;
- 2) vuorokautista lähetyssaikaa; ja
- 3) lähetystekniikkaa ja siirtokapasiteettia.

35 § (TVRL 11 a §)

Toimilupamääräysten muuttaminen

Toimilupaa voidaan muuttaa toimiluvan voimassaoloaikana toimiluvan haltijan hakemuksesta tai tämän suostumuksella. Toimilupaa voidaan muuttaa muutoinkin, jos se on teknisestä kehityksestä tai luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksissä tapahtuvasta olennaisesta muutoksesta johtuvasta erityisestä syystä välttämätöntä.

36 § (TVRL 12 §)

Toimiluvan voimassaoloaika

Toimilupaviranomainen voi myöntää toimiluvan televisio- tai radiotoimintaan enintään kymmeneksi vuodeksi.

Toimilupaviranomainen voi 1 momentissa säädetystä poiketen myöntää toimiluvan 29 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan enintään kolmeksi kuukaudeksi. Tässä momentissa mainittujen säännösten nojalla ei voida myöntää toiminnan harjoittajalle toimilupia välittömästi toisiaan seuraaville kolmen kuukauden jaksoille.

Toimilupaviranomainen voi 1 momentissa säädetystä poiketen myöntää toimiluvan 29 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun toimintaan enintään yhdeksi vuodeksi.

37 § (TVRL 13 §)

Toimiluvan siirtäminen toiselle ja tosiasiallisen määräysvallan muutos

Televisio- tai radiotoimintaa varten myönnettyä toimilupaa ei saa siirtää toiselle. Toimilupa raukeaa, jos toimiluvan haltija siirtää sen toiselle. Toimilupaviranomaisen on päätöksellään vahvistettava raukeaminen.

Jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu, toimilupaviranomainen voi hyväksyä muutoksen siten kuin 4 momentissa säädetään tai peruuttaa toimiluvan siten kuin 5 momentissa säädetään. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös, jos toimiluvan haltijan tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan mukaiseen toimintaan nähden muuttuu siten, että toimiluvan haltijaa ei voida enää pitää televisio- tai radiotoiminnan harjoittajana toimiluvan mukaisen toiminnan osalta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta siirrosta tai muutoksesta on välittömästi ilmoitettava toimilupaviranomaiselle. Toimiluvan haltija voi pyytää asiasta ennakkopäätöksen.

Toimilupaviranomaisen tulee antaa päätös viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun ilmoitus tai hakemus on saapunut viranomaiselle. Jos määräysvallan muutos on yrityskauppa, joka on ilmoitettava kilpailunrajoituksista annetun lain (480/1992) mukaan kilpailuvirastolle tai

yrittäjäkeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen (EY:n sulautuma-asetus) (EY) N:o 139/2004 mukaan komissiolle, toimilupaviranomaisen päätös on annettava viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun yrityskauppa-asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Toimilupaviranomainen voi hyväksyä tosiasiallisen määräysvallan muutoksen, jos on ilmeistä, että:

- 1) 10 §:n mukaiset toimiluvan myöntämisedellytykset täyttyvät; ja
- 2) toiminta jatkuu toimiluvan ehtojen mukaisena.

Toimilupaviranomaisen on muussa kuin 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa peruutettava toimilupa, jos tosiasiallisen määräysvallan todetaan muuttuneen.

Raukeamisen edellytyksenä olevana toimiluvan siirtona ei pidetä toimiluvan siirtämistä konsernin sisäisesti emoyhtiön ja sen täysin omistaman tytäryhtiön välillä. Tällaisesta siirrosta on ilmoitettava välittömästi toimilupaviranomaiselle. Jos toimiluvan haltija asetetaan konkurssiin, toimilupa lakkaa olemasta voimassa välittömästi.

38 § (TVRL 14 §)

Toimiluvan raukeaminen

Televisio- tai radiotoimintaa varten myönnetty toimilupa raukeaa, jos säännöllistä toimiluvan mukaista toimintaa ei ole aloitettu viimeistään kuuden kuukauden kuluttua toimilupakauden alkamisesta tai jos säännöllinen lähetystoiminta on keskeytetty 30 vuorokautta pidemmäksi ajaksi. Toimintaa voidaan pitää toimiluvan mukaisena vain, jos sitä harjoitetaan kaikilla niillä taajuuksilla tai alueilla, joihin toimilupa oikeuttaa. Viestintäviraston on vahvistettava toimiluvan raukeaminen selvityksensä perusteella.

Toimilupaviranomainen voi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä, jos siihen on toiminnan edellytyksiin liittyvä erityisen painava syy. Toimiluvan haltijan on haettava poikkeuslupaa toimilupaviranomaiselta ennen kuin raukeamisen edellytykseksi säädetty aika on kulunut.

39 § (TVRL15 §)

Toimintaa koskeva ilmoitus

Edellä 31 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) toiminnan harjoittajan tai hänen edustajansa nimi, toiminimi, yhteystiedot ja toiminnan harjoittajan kotipaikka;
- 2) alue, jolla toimintaa harjoitetaan;
- 3) tarjottavien tai suunniteltujen ohjelmistojen yleiskuvaus; ja
- 4) paikka, jossa radiovastuulaissa (219/1971) edellytetyt tallenteet ovat nähtävillä tai kuultavissa.

Viestintäviraston on televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan pyynnöstä annettava viikon kuluessa vahvistus toimintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta.

Jos 1 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä Viestintävirastolle.

III OSA VELVOLLISUUKSIEN ASETTAMINEN TELEYRITYKSILLE

1 §

Määritelmät

Tässä osassa tarkoitetaan:

- 1) *kaapelikanavalla* yleisen viestintäverkon rakentamisessa käytettävää suojarakennelmaa, joka on tarkoitettu tietoyhteyksikaapelien sijoituspaikaksi;
- 2) *tilaajayhteydellä* kiinteän viestintäverkon osaa, joka on käyttäjän liittymän ja sellaisen laitteen välillä, jolla voidaan ohjata viestejä;
- 3) *yhteenliittämisellä* eri viestintäverkkojen aineellista ja toiminnallista yhdistämistä sen valmistamiseksi, että käyttäjät pääsevät toisen teleyrityksen viestintäverkkoon ja viestintäpalveluihin;

1 Luku Velvollisuuksien perusteet

2 § (VML 16 §)

Markkinamääritys

Viestintäviraston on säännöllisin väliajoin määriteltävä merkitykselliset markkinat.

Viestintäviraston on merkityksellisiä markkinoita määritellessään otettava mahdollisimman tarkasti huomioon Euroopan komission, jäljempänä *komissio*, suositus merkityksellisistä markkinoista sekä Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen lausunnot asiasta.

3 § (VML 17 §)

Markkina-analyysi ja huomattavan markkinavoimaa koskeva päätös

Viestintäviraston on kilpailutilanteen selvittämiseksi tehtävä merkityksellisiksi määritellyistä tukku- ja vähittäismarkkinoista säännöllisin väliajoin markkina-analyysi. Markkina-analyysi on tehtävä vähintään kahden vuoden kuluttua komission antamasta markkinasuosituksesta, jos kyseessä on aiemmin määrittelemättömät markkinat ja vähintään kolmen vuoden välein, jos kyseessä ovat jo aiemmin määritellyt markkinat. Kolmen vuoden määräaikaa voidaan pidentää enintään kolmella vuodella, jos Viestintävirasto pyytää sitä komissiolta, eikä komissio kiellä sitä kuukauden kuluessa pyynnöstä.

Jos kyseessä ovat valtion rajat ylittävät markkinat, Viestintäviraston on markkina-analyysiä tehdessään toimittava yhteistyössä Euroopan talousalueeseen kuuluvan asianomaisen valtion sääntelyviranomaisen kanssa.

Viestintäviraston on päätöksellään määrättävä yritys huomattavan markkinavoiman yritykseksi, jos sillä markkina-analyysin perusteella havaitaan olevan tietyillä markkinoilla yksin tai yhdessä muiden kanssa sellaista taloudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomana kilpailijoista, kuluttajista tai muista käyttäjistä. Yrityksellä, jolla on tietyillä markkinoilla huomattava markkinavoima, voidaan katsoa olevan sama asema myös niihin läheisessä yhteydessä olevilla markkinoilla, jos yritys kykenee laajentamaan markkinavoimaansa ensimmäisiltä markkinoilta niihin läheisessä yhteydessä oleville markkinoille ja siten vahvistamaan markkinavoimaansa myös näillä markkinoilla. Viestintäviraston on muutettava huomattavaa markkinavoimaa koskevaa päätöstä, jos markkina-analyysin perusteella markkinoiden kilpailutilanteessa havaitaan tapahtuneen merkityksellisiä muutoksia. Viestintäviraston on päätöksellään poistettava teleyritykseltä huomattavan markkinavoiman asema tietyillä markkinoilla, jos markkina-analyysin perusteella havaitaan, ettei teleyrityksellä enää ole 3 momentissa tarkoitettua huomattavaa markkinavoimaa.

4 § (VML 18 §)

Tukkumarkkinoilla huomattavan markkinavoiman yritykselle asetettavat velvollisuudet

Viestintäviraston on päätöksellään asetettava huomattavan markkinavoiman yritykselle tämän osan 7, 8 ja 13 §:ssä sekä 4 luvussa tarkoitettuja velvoitteita, jos ne ovat tarpeen kilpailun esteiden poistamiseksi tai kilpailun edistämiseksi. Viestintäviraston on velvollisuuksia asettaessaan toimittava yhteistyössä komission sekä Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen kanssa.

Velvollisuuksien tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään, ja niitä asetettaessa tulee erityisesti ottaa huomioon:

- 1) käyttöoikeuden tekninen ja taloudellinen tarkoituksenmukaisuus markkinoiden kehitysaste ja käyttöoikeuden laatu huomioon ottaen;
- 2) käyttöoikeuden toteuttamiskelpoisuus käytettävissä oleva kapasiteetti huomioon ottaen;
- 3) tietosuojan ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset;
- 4) huomattavan markkinavoiman yrityksen tekemät investoinnit ja riskit;
- 5) tarve turvata kilpailu pitkällä aikavälillä;
- 6) asiaan liittyvät teollis- ja tekijänoikeudet;

7) eurooppalaisten palvelujen tarjoaminen.

Huomattavaa markkinavoimaa koskevassa päätöksessään Viestintäviraston on arvioitava yrityksille asetettavien velvollisuuksien vaikutukset markkinoille.

Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa mainittua päätöstä, jos 1 momentissa tarkoitetuissa seikoissa tai markkinoiden kilpailutilanteessa tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

5 § (VML 20 §)

Vähittäismarkkinoilla huomattavan markkinavoiman yritykselle asetettavat velvollisuudet

Viestintäviraston on päätöksellään asetettava vähittäismarkkinoilla toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle tarpeen mukaan 2 momentissa tarkoitettuja tehokkaan kilpailun turvaamiseksi välttämättömiä lisävelvoitteita, jos Viestintävirasto vähittäismarkkinoista tehdyn markkina-analyysin perusteella toteaa, että määritellyillä vähittäismarkkinoilla ei ole kilpailua ja etteivät tukkumarkkinoilla toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle asetetut velvoitteet riittävästi edistä kilpailua vähittäismarkkinoilla.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitettua tavoitteen saavuttamiseksi määrätä, että vähittäismarkkinoilla toimiva huomattavan markkinavoiman yritys:

- 1) ei saa periä kohtuuttomia hintoja;
- 2) ei saa estää markkinoille pääsyä tai rajoittaa kilpailua perusteettoman alhaisella hinnoittelulla;
- 3) ei saa suosia tiettyjä palvelun vastaanottajia epäasiallisella tavalla;
- 4) ei saa sitoa tiettyä tuotetta tai palvelua muihin tuotteisiin tai palveluihin.

Asetetun lisävelvoitteen tulee olla oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään. Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos markkinoiden kilpailutilanteessa tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

6 § (VML 19 §)

Muun kuin huomattavan markkinavoiman aseman perusteella asetettavat velvollisuudet

Viestintävirasto voi päätöksellään asettaa teleyritykselle tässä laissa jäljempänä säädetyin edellytyksin muunkin kuin huomattavan markkinavoiman perusteella tämän osan 9 §:n mukaista käyttöoikeuden luovutusta tai 14 §:n mukaista yhteenliittämistä koskevia sekä niihin liittyviä 20-21 ja 24 §:n mukaisia velvollisuuksia.

Käyttöoikeuden luovuttamista tai yhteenliittämistä koskeva velvollisuus voi käsittää myös velvollisuuden tehdä palveluista yhteentoimivia toisten teleyritysten palvelujen kanssa. Asetettujen velvollisuuksien on oltava puolueettomia, avoimia, oikeasuhtaisia ja syrjimättömiä. Viestintäviraston on muutettava 1 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos velvollisuuden asettamisen edellytyksenä olleissa olosuhteissa tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

2 Luku Käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet

Huomattavan markkinavoiman aseman perusteella asetettavat velvollisuudet

7 § (VML 24, 25-32, 34-36 a §)

Käyttöoikeuden luovutukseen liittyvät velvollisuudet

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden luovuttaa teleyrityksille kohtuulliseksi katsottavan käyttöoikeuden viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun taikka liitännäistoimintoon tai liitännäispalveluun. Tällainen käyttöoikeus voi sisältää velvollisuuden

- 1) luovuttaa teleyrityksille käyttöoikeus viestintäverkkoon ja tiettyihin verkon osiin; (*kattaisi VML 23 §, 24 § tilaajayhteys tai sen osa sekä tilaajayhteyden välityskyky rinnakkaiskäyttöä varten, 28 §*)
- 2) luovuttaa teleyrityksille käyttöoikeus viestintäverkon kapasiteettiin; (*kattaisi VML 24 § tilaajayhteyden siirtokapasiteetti, 25 §, 27 §, 29 §*);

3) luovuttaa käyttöoikeus matkaviestinverkkoon verkkovierailua varten (*kattaisi VML 34 § ja 36 §*)

4) tarjota teleyrityksille rinnakkain sijoittamista tai muita toimintojen yhteiskäyttötapoja, mukaan lukien kaapelikanavien, laittilojen ja mastojen käyttöoikeus. (*VML 24 §, 26§*)

5) luovuttaa teleyrityksille ja muille yrityksille käyttöoikeus viestintäverkon liityntäpisteen hallinnoinnissa käytettävän älykortin kapasiteettiin; (*VML 30 §*)

6) luovuttaa teleyrityksille käyttöoikeus digitaalisen television tai radion sähköiseen ohjelmaoppaaseen; (*VML 31 §*)

7) luovuttaa teleyrityksille käyttöoikeus digitaalisen televisio- tai radiojärjestelmän ohjelmointirajapintaan (*VML 32 §*)

tai muun edellä mainittuihin rinnastettavan kohtuulliseksi katsottavan käyttöoikeuden. (*VML 36 a §*)

Viestintävirasto voi liittää 1 momentissa tarkoitettuun käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuteen vilpittömyyttä, kohtuullisuutta ja määräaikoja koskevia ehtoja.

8 § (*VML 24 a §*)

Velvollisuus tarjota puhelinpalvelun tarjoajan valintaa

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden mahdollistaa toisen teleyrityksen tarjoamien puhelinpalveluiden käyttäminen sekä puhelukohtaisesti valintakoodin avulla että käyttämällä sellaista ennalta valintaa, joka voidaan tarvittaessa ohittaa valintakoodilla.

Muulla perusteella asetettavat velvollisuudet

9 § (*VML 24, 26, 31 ja 32*)

Muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettavat velvollisuudet
Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 6 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella:

1) velvollisuuden luovuttaa toiselle teleyritykselle käyttöoikeus tilaajayhteyden tai sen osaan, tilaajayhteyden välityskykyyn tai tilaajayhteyden siirtokapasiteettiin rinnakkaiskäyttöä varten sekä laitetilaa, jos teleyritys hallitsee käyttäjien yhteyksiä viestintäverkkoon ja velvollisuuden asettaminen on käyttäjien edun varmistamiseksi välttämätöntä;

2) velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus sähköiseen ohjelmaoppaaseen, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että tiedot VII osan 2 luvun 22 §:ssä tarkoitetun siirtovelvoitteen piiriin kuuluvista digitaalisista televisio- ja radiolähetyksistä saatetaan yleisön saataville sähköisessä ohjelmaoppaassa;

3) velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus televisio- tai radiojärjestelmän ohjelmointirajapintaan, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että VII osan 2 luvun 22 §:ssä tarkoitetun siirtovelvoitteen piiriin kuuluvat digitaaliset televisio- ja radiolähetykset voidaan liittää käytössä olevaan ohjelmointirajapintaan;

4) velvollisuuden luovuttaa käyttöoikeus kaapelikanavaan tai radiomaston antennipaikkaan, jos rinnakkaisen kaapelikanavan tai radiomaston rakentaminen ei ole tarkoituksenmukaista ympäristönsuojelusta, luonnonsuojelusta tai maankäytön suunnittelusta johtuvasta taikka muusta näihin verrattavasta syystä.

Viestintävirasto voi asettaa teleyritykselle, jonka määräämisvallassa ovat yhteydet loppukäyttäjiiin, muun kohtuulliseksi katsottavan edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun käyttöoikeuteen verrattavan käyttöoikeuden viestintäverkkoon, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että käyttäjillä on pääsy verkkoon (päästä päähän –liitettävyys).

Viestintävirasto voi asettaa edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun antennipaikan vuokrausvelvollisuuden mainitussa kohdassa tarkoitetuilla perusteilla myös muulle yritykselle kuin teleyritykselle, jos yritys vuokraa antennipaikkaa jollekin teleyritykselle.

10 § (*VML 107 a §*)

Rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö

Jos verkkoyritys on sijoittanut VIII osan 1 luvun 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla telekaapelin, siihen liittyvän laitteen, vähäisen rakennelman tai pylvään toisen omistamalle tai hallitsevalle

alueelle tai VIII osan 1 luvun 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla kiinnittänyt rakennuksiin tai rakennelmiin tarpeellisia laitteita, Viestintävirasto voi velvoittaa verkkoyrityksen sallimaan toiselle teleyritykselle tällaisen omaisuuden yhteiskäytön tai rinnakkain sijoittamisen. Viestintävirasto voi asettaa 1 momentissa tarkoitetun velvoitteen, jos rakentamista tai sijoittamista ei muutoin voida järjestää tyydyttävällä tavalla ja kohtuullisin kustannuksin. Velvoitteen asettamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei sillä estetä tai rajoiteta kohtuuttomasti verkkoyrityksen omaa käyttöä.

Jolleivät asianosaiset sovi yhteiskäyttöön tai rinnakkain sijoittamiseen liittyvistä kustannuksista, Viestintävirasto voi määrätä aiheutuvien kustannusten jakamisesta.

11 § (VML 38 §)

Oma käyttö tai kohtuullinen tuleva tarve

Edellä 7 ja 9 §:n nojalla asetetusta velvollisuudesta huolimatta velvollisuutta ei ole, jos käyttöoikeuden kohde on teleyrityksen tai 9 §:n 4 momentissa tarkoitetun yrityksen omassa käytössä taikka se on tarpeen niiden omaa kohtuullista tulevaa tarvetta varten.

3 Luku Yhteenliittäminen

12 § (VML 39 § 1 mom.)

Neuvotteluvelvollisuus

Verkkoyritys on velvollinen neuvottelemaan vilpittömästi toisen verkkoyrityksen kanssa yhteenliittämisestä.

13 § (VML 39 § 2 mom.)

Yhteenliittämisvelvollisuus huomattavan markkinavoiman perusteella

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden liittää viestintäverkko yhteen toisen teleyrityksen viestintäverkon kanssa. Huomattavan markkinavoiman yrityksen on sen jälkeen neuvoteltava yhteenliittämisestä toisen teleyrityksen kanssa sellaisin ehdoin, jotka eivät ole ristiriidassa sille Viestintäviraston tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asetettujen yhteenliittämisvelvoitteiden kanssa.

Teleyrityksen, jolle Viestintävirasto on asettanut yhteenliittämisvelvollisuuden, on noudatettava 15 ja 16 §:n säännöksiä, jos yhteenliittämisvelvollisuuden sisällöstä ei muutoin päästä sopimukseen.

14 § (VML 39 § 3 ja 4 mom.)

Muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettava yhteenliittämisvelvollisuus

Viestintävirasto asettaa päätöksellään teleyritykselle velvollisuuden liittää viestintäverkkonsa yhteen toisen teleyrityksen viestintäverkon kanssa, jos teleyritys hallitsee käyttäjien yhteyksiä viestintäverkkoon ja velvollisuuden asettaminen on viestintäverkkojen yhteenliitettävyyden varmistamiseksi välttämätöntä.

Teleyrityksen, jolle Viestintävirasto on asettanut yhteenliittämisvelvollisuuden, on noudatettava 15 ja 16 §:n säännöksiä, jos yhteenliittämisvelvollisuuden sisällöstä ei muutoin päästä sopimukseen.

15 § (VML 40 §)

Yhteenliittämisen toteuttaminen

Yhteenliittäminen on tehtävä yhteenliittämistä pyytävän teleyrityksen osoittamassa kohdassa, jollei se ole teknisesti epätarkoituksenmukaista tai kohtuutonta yhteenliittämisvelvollisen teleyrityksen kannalta.

Yhteenliittäminen on tehtävä niin nopeasti kuin se on teknisesti mahdollista.

Yhteenliittämisvelvolliselta teleyritykseltä perittävä korvaus yhteenliittämistä pyytävän teleyrityksen puhelinverkon käytöstä ei saa olla kohtuuton.

16 § (VML 41 §)

Kansainvälisten puhelinpalvelujen yhteenliittäminen

Puheviestintä ulkomaille on ohjattava kansainväliseen telepalveluun kansainvälistä puhelinpalvelua tarjoavan teleyrityksen valitseman kaukopuhelinpalvelun kautta. Jokaisesta yleisestä kansainvälisestä puhelinpalvelusta tulee olla pääsy kaikkiin paikallispuhelinpalveluihin.

17 § (VML 43 §)

Puhelinverkon käytöstä perittävä korvaus

Teleyrityksen on hinnoiteltava erikseen toiselta teleyritykseltä perittävä korvaus puhelinverkon käytöstä yhteyden muodostamiseen silloin, kun yhteys muodostetaan teleyrityksen puhelinverkosta toisen teleyrityksen puhelinverkkoon (*nouseva liikenne*).

Teleyrityksen on hinnoiteltava erikseen toiselta teleyritykseltä perittävä korvaus puhelinverkon käytöstä yhteyden muodostamiseen silloin, kun yhteys muodostetaan toisen teleyrityksen puhelinverkosta teleyrityksen puhelinverkkoon (*laskeva liikenne*).

18 § (VML 44 §)

Määräalennusten kieltö

Puhelinverkkojen yhteenliittämisestä perittävä korvaus ei saa riippua välitetyn viestinnän määrästä.

4 luku Muut velvollisuudet

19 § (VML 37 a §)

Käyttöoikeuden luovutusvelvollisuuteen liittyvät tekniset velvoitteet

Viestintävirasto voi käyttöoikeuden luovutusvelvollisuutta ja yhteenliittämistä koskevassa päätöksessä asettaa teleyritykselle sellaisia teknisiä velvoitteita ja luovutusvelvollisuuden käyttöä koskevia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä, jotta käyttöoikeuden luovutusvelvoite voidaan teknisesti toteuttaa.

20 § (VML 33 §)

Julkaisuvelvollisuus

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 § tai 6 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle velvollisuuden julkaista vuokrausvelvollisuuden, käyttöoikeuden tai yhteenliittämisen kannalta merkitykselliset tiedot, kuten palvelun toimitusehdot, hinnasto sekä tehdyt sopimukset siltä osin, kun ne eivät sisällä liikesalaisuuksia tai luottamuksellisia tietoja.

21 § (VML 37 ja 84 §)

Syrjimättömyysvelvollisuus

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 § tai 6 §:n mukaisella päätöksellä asettaa teleyritykselle velvollisuuden noudattaa käyttöoikeuden luovutuksessa, verkkovierailussa tai yhteenliittämisessä syrjimätöntä hinnoittelua ja muutoinkin syrjimättömiä ehtoja. Syrjimättömällä ehdolla tarkoitetaan ehtoa, joka kohtelee samanlaisessa tilanteessa olevia teleyrityksiä tasapuolisesti. Jos teleyritys käyttää tiettyä palvelua itse tai tarjoaa sitä tytäryhtiölleen tai muulle sellaiselle taholle, sen on tarjottava vastaavaa palvelua vastaavin ehdoin myös kilpailevalle teleyritykselle.

22 § (VML 89 §)

Kirjanpidollinen eriyttämisvelvollisuus

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden eriyttää kirjanpidossa säännellyt tuotteet tai palvelut teleyrityksen muusta palvelun tarjonnasta, jos se on tarpeen syrjimättömyysvelvollisuuden valvomiseksi.

Viestintäviraston on yksilöitävä päätöksessään eriyttämisen kohteena olevat tuotteet ja palvelut, eriyttämismenettelyllä selvitettävät tiedot sekä eriyttämismenettelyn pääpiirteet. Eriyttämislaskelmat on toimitettava Viestintävirastolle.

Teleyrityksen tilintarkastajien on tarkastettava eriyttämislaskelmat ja annettava niistä erillinen lausunto teleyritykselle.

23 § (VML 37 ja 84 §)

Käyttöoikeuden ja yhteenliittämisen hinnoittelua koskevat velvollisuudet Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle käyttöoikeuden ja yhteenliittämisen hinnoittelua koskevia velvollisuuksia, jos tämän osan 1 luvun 2 §:n mukainen markkina-analyysi osoittaa, että markkinoilla ei ole todellista kilpailua ja että huomattavan markkinavoiman yrityksellä on sen vuoksi mahdollisuus pitää hintaa liian korkealla tasolla tai harjoittaa hintapainostusta viestintäpalveluiden käyttäjille haitallisella tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus voi koskea säännellyn tuotteen tai palvelun hinnoittelua ja hinnan asettamista. Viestintävirasto voi asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden noudattaa käyttöoikeuden luovutuksessa tai yhteenliittämisessä kustannussuuntautunutta, vähittäishinnasta tehtävään vähennykseen perustuvaa tai muuta näihin verrattavaa hinnoittelua. Kustannussuuntautuneella hinnalla tarkoitetaan hintaa, joka on kohtuullinen ottaen huomioon tehokkaan toimijan kustannukset säännellyn tuotteen tai palvelun tuottamisesta.

Viestintävirasto voi asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle myös velvollisuuden noudattaa säännellyn tuotteen tai palvelun hinnoittelussa Viestintäviraston etukäteen asettamaa enimmäishintaa. Asetettava enimmäishinta voi perustua 2 momentissa säädettyjen hinnoittelovelvollisuuksien lisäksi hintavertailuun vastaavissa olosuhteissa toimivien teleyritysten välillä. Enimmäishinta voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Asetettavien hinnoittelovelvollisuuksien tulee:

- 1) edistää viestintämarkkinoiden tehokkuutta ja kestävää kilpailua;
- 2) tuottaa hyötyä viestintäpalvelujen käyttäjille;
- 3) olla kohtuullisia suhteessa niillä tavoiteltaviin päämääriin;
- 4) kannustaa yritystä investointeihin tulevaisuudessa;
- 5) sallia kohtuullinen tuotto säänneltyyn toimintaan sitoutuneelle pääomalle.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä säännellyn tuotteen tai palvelun hinnan perusteeksi hyväksyttävistä kustannuksista ja niiden kohdentamisesta sekä hinnan asettamisesta käytettävästä menetelmästä.

24 § (VML 37 ja 84 §)

Muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettava hinnoittelovelvoite Viestintävirasto voi 6 §:n mukaisella päätöksellään asettaa teleyritykselle velvollisuuden noudattaa käyttöoikeuden luovutuksessa tai yhteenliittämisessä edellä 23 §:ssä säädettyjä hinnoittelovelvollisuuksia, jos hinnoittelovelvollisuuden asettaminen on välttämätöntä käyttöoikeus- tai yhteenliittämisvelvollisuuden turvaamiseksi.

25 §

Hinnoittelua koskeva selvittämisvelvollisuus

Jos teleyritykselle tai IV osan 4 luvun 28 §:ssä tarkoitetulle yritykselle on tässä laissa tai Viestintäviraston päätöksessä asetettu hinnoittelovelvollisuus, teleyrityksellä ja IV osan 4 luvun 28 §:ssä tarkoitetulla yrityksellä on Viestintäviraston käsitellessä hinnoittelua koskevaa asiaa velvollisuus osoittaa, että sen tuotteesta tai palvelusta perimä kulloinkin voimassa oleva hinta on asetetun hinnoittelovelvollisuuden mukainen.

Viestintävirasto ei arvioi hinnoittelun säännöstenmukaisuutta taannehtivasti.

Viestintävirasto ei ole hinnoittelovelvollisuuden noudattamista arvioidessaan sidottu teleyrityksen kustannuslaskennassa käyttämiin periaatteisiin.

Viestintävirasto voi hinnoittelovelvollisuuden noudattamista arvioidessaan yksittäistapauksessa päättää perittävän korvauksen enimmäismäärästä.

26 § (VML 87 §)

Kustannuslaskentajärjestelmä

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 § mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden käyttää kustannuslaskentajärjestelmää, jos se on tarpeen tukkimarkkinoita tai vähittäismarkkinoita koskevan hinnoittelun valvomiseksi. Teleyritys saa itse valita käyttämänsä kustannuslaskentajärjestelmän. Teleyrityksen on laadittava kustannuslaskentajärjestelmästä Viestintävirastolle kuvaus, josta käyvät ilmi vähintään kustannusten pääluokat ja ne säännöt, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan. Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kustannuslaskentajärjestelmän avulla kerättävistä tiedoista ja kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksesta. Määräykset voivat koskea:

- 1) kustannuslaskentajärjestelmän ja hinnoittelun välisen yhteyden osoittamisessa välttämättömiä tietoja;
- 2) kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksen sisältöä ja muotoa;
- 3) kustannuslaskentajärjestelmän kuvauksen toimittamista Viestintävirastolle.

27 § (VML 88 §)

Kustannuslaskentajärjestelmän valvonta

Teleyrityksen tulee valita tilintarkastuslaissa (459/2007) tarkoitettu hyväksytty ja riippumaton tilintarkastaja tarkastamaan teleyrityksen kustannuslaskentajärjestelmä teleyrityksen tilintarkastuksen yhteydessä. Tilintarkastajan on laadittava tarkastuksesta kertomus. Teleyrityksen on toimitettava kertomus Viestintävirastolle teleyrityksen tilikauden päättymistä seuraavan elokuun loppuun mennessä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja ja aineistoa tilintarkastajan kertomuksen tulee sisältää. Määräykset voivat koskea:

- 1) yleisiä tietoja tarkastettavasta teleyrityksestä ja tarkastuksen suorittamistapaa;
- 2) tarkastusvelvollisuuden kohteena olevaa aineistoa;
- 3) kriteerejä, joilla voidaan todeta, vastaako teleyrityksen toiminta sille asetettuja velvoitteita;
- 4) tilintarkastajan kertomuksen liitteenä toimitettavaa aineistoa.

Viestintäviraston on julkaistava vuosittain kertomus siitä, miten kustannuslaskentajärjestelmiä noudatetaan teleyrityksissä.

28 § (VML 89 a §)

Toiminnallinen eriyttämisvelvollisuus

Viestintävirasto voi tämän osan 1 luvun 4 §:n mukaisella päätöksellä asettaa huomattavan markkinavoiman yritykselle velvollisuuden eriyttää jokin toiminnallinen kokonaisuus teleyrityksen muusta liiketoiminnasta, jos kyseisen verkkopalvelun markkinoilla on havaittu merkittäviä ja pysyviä markkinahäiriöitä, eikä 4 §:n nojalla asetetuilla velvollisuuksilla ole ollut vaikutusta markkinoiden kilpailutilanteeseen.

Eriyttämisen tuloksena syntyneen toiminnallisen kokonaisuuden on tarjottava palveluitaan samoin syrjimättömin ehdoin sekä emoyritykselleen että kilpailevalle teleyritykselle.

Viestintäviraston on ennen toiminnallisen eriyttämisvelvoitteen asettamista toimitettava komissiolle perusteltu päätösehdotus, jonka tulee sisältää ainakin:

- 1) näyttöä merkittävistä ja pysyvistä markkinahäiriöistä kyseisillä markkinoilla;
- 2) näyttöä siitä, ettei 4 §:n mukaisilla velvoitteilla ole ollut vaikutusta markkinoiden kilpailutilanteeseen;
- 3) näyttöä siitä, että markkinoiden kilpailutilanteen muuttumisesta kohtuullisessa aikataulussa on hyvin vähän tai ei lainkaan merkkejä;
- 4) analyysi velvoitteen vaikutuksista viestintämarkkinoihin sekä velvollisuuden kohteena olevaan teleyritykseen;
- 5) selvitys eriyttämisvelvollisuuden tarkasta sisällöstä;
- 6) luettelo eriyttämisvelvollisuuden kohteena olevista tuotteista ja palveluista;
- 7) selvitys toiminnallisen kokonaisuuden henkilöstön riippumattomuuteen sekä teleyrityksen valvontaan liittyvistä seikoista.

29 § (VML 89 b §)

Omistajanvaihdosta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Huomattavan markkinavoiman yrityksen sekä yleispalvelun tarjoajaksi nimetyn yrityksen on ilmoitettava Viestintävirastolle etukäteen ja viipymättä aikeestaan siirtää paikallisverkkonsa tai huomattavan osan siitä perustamalleen erilliselle liiketoimintayksikölle tai erilliselle oikeushenkilölle, jolla on eri omistaja.

Viestintäviraston on ilmoituksen vastaanotettuaan arvioitava luovutuksen vaikutukset teleyrityksen mahdolliseen yleispalveluvelvoitteeseen sekä tehtävä uusi tämän osan 1 luvun 3 §:n mukainen markkina-analyysi kyseiseen viestintäverkkoon liittyvillä markkinoilla, jos luovutuksella on merkittävä vaikutus kyseisillä markkinoilla.

30 § (VML 85 §)

Ennakkomaksu ja vakuus

Teleyritys voi vaatia toiselta teleyritykseltä kohtuullisen ennakkomaksun tai vakuuden käyttöoikeuden luovutuksesta tai yhteenliittämisestä suoritettavasta korvauksesta.

31 § (VML 45 §)

Maksujen perintä

Liittymäsopimuksen tehnyt teleyritys, jolle on asetettu tämän osan 3 luvun 13 tai 14:n §:n mukainen yhteenliittämisvelvollisuus, on viestintäpalvelua tarjoavan toisen teleyrityksen valinnan mukaan velvollinen kohtuulliseen ja syrjimättömään hintaan perimään toisen teleyrityksen maksut tai antamaan toiselle teleyritykselle laskujen perinnän kannalta välttämättömät tiedot. Liittymäsopimuksen tehneelle teleyritykselle on varattava kohtuullinen siirtymäaika ennen kuin viestintäpalvelua tarjoava teleyritys aloittaa maksujen perimisen. Tieto maksuvelvollisen liittymän tilaajanumerosta on siirrettävä viestintäyhteyden aikana. Jos tilaajanumeron siirtäminen ei ole teknisesti mahdollista, liittymäsopimuksen tehnyt teleyritys on velvollinen toimittamaan laskutuksessa tarvittavat tiedot toiselle teleyritykselle tai, jos tämä ei ole mahdollista, perimään maksut korvauksesta.

5 Luku Menettely

32 § (VML 21 §)

Markkinamäärityä, markkina-analyysiä ja huomattavaa markkinavoimaa koskeva kuuleminen

Viestintäviraston on varattava komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle tilaisuus antaa lausuntonsa kuukauden määräajassa ennen ETA-valtioiden väliseen kauppaan vaikuttavaa:

- 1) komission suosituksesta poikkeavaa markkinamäärityä;
- 2) markkina-analyysiä;
- 3) huomattavaa markkinavoimaa koskevaa päätöstä;
- 4) 28 §:ssä tarkoitettua päätöstä

Viestintäviraston on lykättävä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä kahdella kuukaudella, jos komissio on ilmoittanut pitävänsä päätösehdotusta unionin oikeuden vastaisena. Viestintäviraston on kuuden kuukauden kuluessa komission ilmoituksesta peruttava 1 momentissa tarkoitettu päätöksensä tai muutettava sitä, jos komissio tätä vaatii. Jos Viestintävirasto muuttaa 1 momentissa tarkoitettua päätösehdotusta komission vaatimuksesta, Viestintäviraston on varattava niille asianosaisille, joiden oikeutta tai etua päätös koskee, mahdollisuus antaa lausuntonsa muutetusta päätösehdotuksesta.

Viestintäviraston on lopullista päätöstä tehdessään otettava asianmukaisesti huomioon myös 1 momentissa tarkoitettut lausunnot. Viestintäviraston on annettava päätös tiedoksi komissiolle.

33 § (VML 21 a §)

Yrityksille asetettavaa velvoitetta koskeva kuuleminen

Viestintäviraston on varattava komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle tilaisuus antaa lausuntonsa kuukauden määräajassa ennen ETA-valtioiden väliseen kauppaan vaikuttavaa päätöstä, jolla Viestintävirasto asettaa huomattavan markkinavoiman päätöksellä tai muulla perusteella tämän osan 2-4 luvussa tarkoitettut velvoitteet lukuun ottamatta 10 ja 28 §:ssä tarkoitettua päätöstä.

Jos komissio katsoo, että Viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettu päätösehdotus muodostaisi esteen yhtenäismarkkinoille tai jos komissio vakavasti epäilee, ettei Viestintäviraston päätösehdotus ole Euroopan unionin oikeuden mukainen, Viestintäviraston on lykättävä päätöksen tekemistä vielä kolmella kuukaudella. Viestintäviraston on tällöin jatkettava päätöksen valmistelua läheisessä yhteistyössä komission ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen kanssa.

Viestintävirasto voi tämän kolmen kuukauden kuluessa joko muuttaa päätösehdotustaan tai perua sen taikka kolmen kuukauden kuluttua pitää päätösehdotuksensa sellaisenaan voimassa. Komissio antaa Viestintäviraston päätösehdotuksesta vielä ratkaisusuosituksen, jonka saatuaan Viestintäviraston on kuukauden kuluessa annettava lopullinen päätöksensä tiedoksi komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle. Tätä kuukauden määräaikaa voidaan kuitenkin jatkaa, jos se on tarpeen asianosaisten kuulemiseksi.

Jos Viestintävirasto päättää olla muuttamatta tai perumatta päätöstä komission suosituksesta huolimatta, sen on perusteltava päätöksensä.

34 § (VML 22 §)

Menettely kiireellisissä tapauksissa

Markkinamäärittely, markkina-analyysi sekä Viestintäviraston päätös huomattavasta markkinavoimasta ja teleyritykselle asetettavasta velvollisuudesta voidaan tehdä komissiota ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä kuulematta, jos toimenpide on kiireellinen ja välttämätön kilpailun ja kuluttajien edun turvaamiseksi. Toimenpiteen tulee olla tilapäinen sekä oikeassa suhteessa sillä tavoiteltavaan päämäärään. Viestintäviraston on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu markkinamäärittely, markkina-analyysi tai päätös viipymättä tiedoksi komissiolle ja Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle.

IV OSA TAAJUUDET, NUMEROINTI JA VERKKOTUNNUKSET SEKÄ LUETTELOPALVELUT

1 luku Taajuushallinto

1 § (RadioL 6 §)

Valtioneuvoston taajuussuunnitelma

Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan yleiset periaatteet taajuuksien käytölle sekä taajuussuunnitelma:

- 1) tämän lain II osan 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletoiintaan tarkoitetuille taajuusalueille;
- 2) tämän lain II osan 4 luvun 29 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen tarkoitetuille taajuusalueille;
- 3) tämän pykälän 5 momentissa tarkoitetuille taajuusalueille,
- 4) tuotekehitys-, testaus- ja opetustoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille;
- 5) Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:ssä tarkoitettuun julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan tarkoitetuille taajuusalueille.

Vahvistaessaan yleiset periaatteet sähköisten viestintäpalvelujen tarjontaan soveltuvien taajuuksien käytölle valtioneuvoston on noudatettava tekniikka- ja palveluriippumattomuutta. Valtioneuvosto voi 1 momentissa tarkoitettussa asetuksessa poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen tekniikkariippumattomuudesta haitallisten häiriöiden välttämiseksi, yleisön suojelemiseksi sähkömagneettisilta kentiltä, palvelun teknisen laadun, taajuuksien yhteiskäytön tai yleisen edun tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi.

Valtioneuvosto voi 1 momentissa tarkoitettussa asetuksessa poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen palveluriippumattomuudesta elämän turvallisuuden takaamiseksi,

sosiaalisen, alueellisen tai maantieteellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi, taajuuksien tehottoman käytön välttämiseksi, kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden edistämiseksi.

Ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa taajuussuunnitelman, teleyrityksille, Yleisradio Oy:lle ja muille taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi taajuussuunnitelmasta. Valtioneuvoston on tarkastettava taajuussuunnitelmaa uudelleen, jos 1 momentissa tarkoitettuun julkiseen palveluun tai toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuusalueita tai jos edellä tässä momentissa mainittu taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

2 § (RadioL 6 a §)

Radiotaajuuksien käyttösuunnitelma

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella vahvistetaan radiotaajuuksien käyttösuunnitelma, jossa on yksityiskohtaiset määräykset tämän luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen taajuusalueiden käytöstä.

Liikenne- ja viestintäministeriön on tarkastettava radiotaajuuksien käyttösuunnitelmaa uudelleen, jos tämän luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen toimintaan voidaan osoittaa lisää taajuuksia tai jos teleyritys tai muu taajuusalueiden käyttäjäryhmiä edustava taho esittää tarkastelua koskevan perustellun pyynnön.

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 1 momentissa tarkoitettua vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

3 § (RadioL 6 b §)

Radiotaajuuksien käyttö

Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä eri käyttötarkoituksiin ottaen huomioon radiotaajuuksien käyttöä koskevat kansainväliset määräykset ja suositukset. Määräyksissä on oltava tiedot taajuusalueen käyttötarkoituksesta sekä tärkeimmistä radio-ominaisuuksista, jotka taajuusaluetta käyttävän radiolaitteen on täytettävä.

Määrätessään sähköisten viestintäpalveluiden tarjontaan soveltuvien radiotaajuuksien käytöstä Viestintäviraston on noudatettava tekniikka- ja palveluriippumattomuutta.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa määräyksessä poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen tekniikkariippumattomuudesta haitallisten häiriöiden välttämiseksi, yleisön suojelemiseksi sähkömagneettisilta kentiltä, palvelun teknisen laadun, taajuuksien yhteiskäytön tai yleisen edun tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitettussa määräyksessä poiketa verkko- ja viestintäpalvelujen palveluriippumattomuudesta elämän turvallisuuden takaamiseksi, sosiaalisen, alueellisen tai maantieteellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi, taajuuksien tehottoman käytön välttämiseksi, kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden edistämiseksi.

Viestintäviraston on 1 momentissa tarkoitettuja määräyksiä valmistellessaan toimittava yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Jos yksittäisen taajuusalueen käyttöä koskevalla määräyksellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen, kyseisen taajuusalueen taajuussuunnitelma vahvistetaan 1 §:ssä tarkoitettussa taajuussuunnitelmassa.

Viestintävirasto voi perustellusta syystä sallia tämän luvun 1 §:ssä tarkoitettussa taajuussuunnitelmassa säädetyille radiotaajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriöitä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.

4 § (RadioL 14 §)

Erityiset sähkölaitteet

Viestintävirasto määrää radiotaajuudet, joilla radioaaltoja kehittämään tarkoitettua tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettyä muuta sähkölaitetta kuin radiolaitetta saa käyttää, ja ehdot, joiden mukaan laitetta on käytettävä.

2 luku Numerointi

5 § (VML 46 §)

Telealueet

Viestintävirasto päättää Suomen jakautumisesta telealueisiin.

Telealuejaon on oltava tarkoituksenmukainen. Telealueita muodostettaessa on erityisesti otettava huomioon tietyllä alueella harjoitetun televiestinnän määrä ja sen suuntautuminen, viestintäverkkojen tekninen rakenne sekä numeroiden mahdollisimman tehokas käyttö.

6 § (VML 47 §)

Viestintäviraston numerointia koskeva määräys

Teletoiminnan numeroita ja tunnuksia jaettaessa on pyrittävä numeroinnin selkeyteen ja tehokkuuteen sekä otettava huomioon numerointia ja tunnuksia koskevat kansainväliset velvoitteet.

Viestintävirasto voi antaa numerointia koskevat tarkemmat määräykset. Viestintäviraston määräyksillä määrätään siitä, millaisia numeroita ja tunnuksia teletoiminnassa saa käyttää ja mihin tarkoitukseen niitä on käytettävä. Viestintäviraston numerointia koskevassa määräyksessä voidaan lisäksi määrätä numeroiden ja tunnusten maantieteellisestä käyttöalueesta.

Internetin verkkotunnuksista säädetään erikseen.

7 § (VML 48 §)

Numerointipäätös

Viestintävirasto päättää teleyritysten ja muiden henkilöiden käyttöön annettavista numeroista ja tunnuksista.

Numerot ja tunnukset on jaettava siten, että teleyrityksiä ja muita henkilöitä kohdellaan toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen mahdollisimman tasapuolisesti.

Viestintäviraston on tehtävä päätös numeron tai tunnuksen jakamisesta (*numerointipäätös*) kolmen viikon kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos numerolla tai tunnuksella on poikkeuksellista taloudellista arvoa, numerointipäätös voidaan kuitenkin tehdä kuuden viikon kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Numerointipäätöksessä numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden haltija voidaan velvoittaa ottamaan numero käyttöön kohtuullisessa ajassa.

Numerointipäätös voidaan tehdä toistaiseksi tai tarjottavan palvelun kannalta tarkoituksenmukaiseksi määräajaksi. Viestintävirasto voi numerointipäätöksessä määrätä, että numeroa on käytettävä tietyn palvelun tarjoamiseen, sekä asettaa numeron käytölle muita numeroinnin selkeyden ja tehokkuuden tai käyttäjien etujen varmistamiseksi tarpeellisia ehtoja.

8 § (VML 49 §)

Numerointimaksu

Teleyritys ja muu numeron tai tunnuksen vastaanottava henkilö on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle numeron tai tunnuksen käytöstä, numeroinnin hallinnosta ja valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi kiinteän maksun, jonka suuruus määräytyy sen mukaan, kuinka suuren osuuden käytettävissä olevasta numeroavaruudesta käyttöön otettu numero kuluttaa. Tarkemmat säännökset maksun suuruudesta annetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

9 § (VML 50 §)

Numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden peruuttaminen

Viestintävirasto voi päätöksellään peruuttaa numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden,

- 1) jos numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden haltija ei suorita numerointipäätökseen liittyvää maksua,
- 2) jos numeroa tai tunnusta käytetään numerointipäätöksen vastaisesti tai
- 3) jos numeroa tai tunnusta ei ole otettu käyttöön kohtuullisessa ajassa numerointipäätöksestä tai sen käyttö on lopetettu,

ja numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden haltija ei kehotuksesta huolimatta oikaise menettelyään kuukauden määräajassa.

Numeron tai tunnuksen käyttöoikeus voidaan peruuttaa myös, jos peruuttamiseen on muu vastaava numeroinnin selkeyteen ja tehokkuuteen tai käyttäjien etuun liittyvä erittäin painava syy ja numeron tai tunnuksen käyttöoikeuden haltijalle on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä asiassa kuukauden määräajassa. Kuuleminen on tarpeetonta, jos käyttöoikeuden saanut yritys on lopettanut toimintansa tai käyttöoikeuden haltija on jostain muusta syystä lakannut olemasta.

10 § (VML 52 §)

Puhelinnumeron siirrettävyyttä koskevat tekniset säännökset

Viestintävirasto voi antaa puhelinnumeron siirrettävyyttä koskevia teknisiä määräyksiä.

Viestintäviraston määräykset voivat koskea:

- 1) puhelinnumeroita, jotka teknisistä syistä vapautetaan siirtovelvoitteesta;
- 2) siirrettävyyden teknistä toteuttamistapaa;
- 3) siirrettyyn numeroon liittyvän puhelun ohjausta;
- 4) siirrettyjä puhelinnumeroita koskevan tiedotuspalvelun järjestämistä;
- 5) muita näihin verrattavia numeron siirrettävyyden teknisiä edellytyksiä.

11 § (VML 53 §)

Televiestintä Euroopan talousalueella

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että Euroopan talousalueeseen kuuluvista valtioista voidaan soittaa Suomessa käytössä oleviin muihinkin kuin maantieteellisiin numeroihin, jos se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Teleyrityksellä ei ole 1 momentissa mainittua velvollisuutta, jos puhelun vastaanottaja on kaupallisista syistä rajoittanut tietyiltä maantieteellisiltä alueilta tulevia puheluita.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

12 § (VML 54 §)

Yleinen ulkomaantunnus

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjät voivat soittaa ulkomaille käyttäen yleistä ulkomaantunnusta 00.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

13 § (VML 65 §)

Teleyrityksen velvollisuus välittää puheluita eurooppalaisella numeroalueella

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen korvausta vastaan välittämään kaikki yleisessä standardissa määritellyille eurooppalaiselle numeroalueelle soitetut puhelut.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

3 luku Verkkotunnushallinto

[VERKKOTUNNUSHALLINTOA KOSKEVA SELVITYS KÄYNNISSÄ]

14 § (VTL 4 §)

Verkkotunnuksen muoto ja sisältö

Verkkotunnuksessa tulee olla vähintään kaksi merkkiä. Viestintävirasto voi määrätä, että riittävä määrä kaksimerkkisiä verkkotunnuksia osoitetaan Viestintäviraston käyttöön verkkotunnushallinnon tarpeita varten. Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset verkkotunnuksessa sallituista merkeistä.

Verkkotunnus ei saa muodostua:

- 1) pelkästä yritys-, säätio- tai yhteisömuotoa osoittavasta sanasta tai sellaisen lyhenteestä taikka sanasta tavaramerkki;

2) pelkästä ensimmäisen asteen maailmanlaajuisena tai maatunnukseksi käytettävästä verkkotunnuksesta.

Verkkotunnus ei saa oikeudettomasti perustua toisen suojattuun nimeen tai merkkiin taikka luonnollisen henkilön nimeen.

Verkkotunnus ei saa sisältää loukkaavia tai rikolliseen toimintaan kehottavia ilmaisuja.

15 § (VTL 4 a §)

Verkkotunnuksen hakumenettely

Verkkotunnusta haetaan kirjallisesti Viestintävirastolta sen vahvistamalla lomakkeella.

Hakemuksessa on esitettävä sen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot. Luonnollisen henkilön hakemuksen käsittelyssä tarpeellisia tietoja ovat ainakin hakijan nimi, henkilötunnus, postiosoite ja sähköpostiosoite sekä tieto verkkotunnukseen liitetyistä nimipalvelimista.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset verkkotunnuksen toimivuudelle välttämättömistä teknisistä määrittelyistä.

Hakija voi hakea yhtä tai useampaa tunnusta. Jos samaa verkkotunnusta hakee useampi kuin yksi hakija, tunnus myönnetään sitä ensin hakeneelle.

Verkkotunnuksia ei saa hakea varastoitavaksi jälleluovutustarkoitukseen.

Hakemuksen käsittelemisestä on suoritettava maksu. Maksun suuruus määräytyy valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädettyjen perusteiden mukaan. Maksun suorittamisesta on annettava selvitys hakemuksessa.

16 § (VTL 5 §)

Verkkotunnuksen myöntämisen yleiset edellytykset

Fi-maatunnukseen päättyvä verkkotunnus myönnetään:

1) Suomessa rekisteröidylle oikeushenkilölle tai yksityiselle elinkeinonharjoittajalle;

2) suomalaiselle julkisyhteisölle, valtion liikelaitokselle, itsenäiselle julkisoikeudelliselle laitokselle, julkisoikeudelliselle yhdistykselle;

3) vieraan valtion edustustolle;

4) vähintään 15-vuotiaalle henkilölle, jolla on kotikuntalaisa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa ja suomalainen henkilötunnus.

Ax-maakuntatunnukseen päättyvä verkkotunnus myönnetään:

1) yksityiselle elinkeinonharjoittajalle, jolla on Ahvenanmaan itsehallintolaisa (1144/1991) tarkoitettu kotiseutu-oikeus taikka jolla on kotikunta tai kiinteä toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa;

2) oikeushenkilölle, jolla on kiinteä toimipaikka tai joka on rekisteröity Ahvenanmaalla;

3) julkisyhteisölle, liikelaitokselle, itsenäiselle julkisoikeudelliselle laitokselle tai

julkisoikeudelliselle yhdistykselle, joka toimii Ahvenanmaalla tai on rekisteröity siellä;

4) vähintään 15-vuotiaalle henkilölle, jolla on kotikunta Ahvenanmaalla tai Ahvenanmaan itsehallintolaisa tarkoitettu kotiseutu-oikeus.

17 § (VTL 6 §)

Viestintäviraston selvittämisvelvollisuus

Viestintäviraston velvollisuutena on teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisin menetelmin pyrkiä varmistamaan, että haettu verkkotunnus täyttää tämän luvun 14 §:ssä säädetyt edellytykset.

Hakemusten tarkastamisessa voidaan käyttää koneellista palveluautomaatiojärjestelmää.

Palveluautomaatiojärjestelmä on toteutettava siten, että verkkotunnuksen hakija voi sen avulla tarkistaa verkkotunnuksen muotoa ja sisältöä koskevien vaatimusten täyttymisen ja että hän saa tiedon niistä seuraamuksista, joita voi aiheutua virheellisten tietojen antamisesta palveluautomaatiojärjestelmän kautta. Viestintäviraston on nimettävä virkamies, joka vastaa asian käsittelystä palveluautomaatiojärjestelmässä.

18 § (VTL 7 §)

Verkkotunnuksen myöntäminen

Viestintäviraston on myönnettävä verkkotunnus, jos hakemus täyttää verkkotunnuksen hakijaa, muotoa ja sisältöä koskevat vaatimukset. Verkkotunnus on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Hakemus raukeaa, jos se on puutteellinen tai Viestintävirasto havaitsee muun teknisluonteisen esteen hyväksymiselle, eikä hakija kehotuksesta huolimatta korjaa puutetta tai estettä asetetussa vähintään yhden kuukauden määräajassa. Hakijalle on ilmoitettava puutteen tai esteen korjaamatta jättämisestä aiheutuvasta hakemuksen raukeamisesta. Hakijalla on oikeus pyynnöstä saada raukeamisesta päätös.

19 § (VTL 8 §)

Verkkotunnuksen siirto

Verkkotunnus voidaan siirtää toiselle. Siirto tulee voimaan, kun siirron saaja on tehnyt sitä koskevan hakemuksen tämän luvun 15 §:n mukaisesti ja verkkotunnuksen haltija on antanut suostumuksensa siirtoon. Siirtoa koskevaa hakemusta ei ratkaista, jos verkkotunnuksen peruuttamista tai sulkemista koskeva asia on vireillä Viestintävirastossa.

Viestintäviraston on siirrettävä verkkotunnus, jos siirtoa haetaan sillä perusteella, että tuomioistuimien on lainvoimaisella päätöksellään vahvistanut hakijan oikeuden verkkotunnukseen.

20 § (VTL 9 §)

Verkkotunnuksen uudistaminen

Verkkotunnuksen haltija voi uudistaa tunnuksen enintään viideksi vuodeksi kerrallaan ilmoittamalla asiasta Viestintävirastolle sekä suorittamalla siitä maksun, joka määräytyy valtion maksuperustelain mukaan. Viestintävirasto lähettää ilmoituksen uudistamismahdollisuudesta tunnuksen haltijalle kirjeellä sille ilmoitettuun osoitteeseen viimeistään kaksi kuukautta ennen tunnuksen voimassaolon lakkaamista.

Verkkotunnuksen voimassaolo lakkaa ja Viestintävirasto poistaa sen fi-juuresta, jos tunnuksen haltija ei ilmoitettuun määräpäivään mennessä ole ryhtynyt toimiin verkkotunnuksen uudistamiseksi.

Viestintävirasto voi myöntää lakanneen verkkotunnuksen uudelle hakijalle aikaisintaan kuukauden kuluttua voimassaolon lakkaamisesta.

21 § (VTL 10 §)

Verkkotunnuksen irtisanominen

Verkkotunnuksen haltija voi irtisanoa tunnuksen kirjallisella ilmoituksella Viestintävirastolle. Irtisanominen tulee voimaan ilmoitetusta irtisanomispäivästä lukien. Jollei päivää ole ilmoitettu, irtisanominen tulee voimaan sinä päivänä, jona irtisanominen on saapunut Viestintävirastoon.

Viestintävirasto voi myöntää irtisanotun verkkotunnuksen uudelle hakijalle aikaisintaan kuukauden kuluttua irtisanomisen voimaantulosta.

22 § (VTL 11 §)

Verkkotunnuksen sulkeminen

Viestintävirasto voi sulkea verkkotunnuksen enintään yhden vuoden määräajaksi, jos:

- 1) poliisi- tai syyttäväviranomainen on pyytänyt tunnuksen sulkemista sen vuoksi, että on todennäköisiä syitä epäillä verkkotunnusta käytettävän rikoksen tekemiseen;
- 2) on todennäköisiä syitä epäillä, että tunnus on siirretty toiselle ilman tunnuksen haltijan tai suojatun nimen tai merkin haltijan suostumusta, ja tämä pyytää tunnuksen sulkemista, eikä siirronsaaja kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;
- 3) on todennäköisiä syitä epäillä, että tunnus on suojattu nimi tai merkki, ja nimen tai merkin haltija pyytää tunnuksen sulkemista, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;
- 4) on todennäköisiä syitä epäillä, että tunnus on suojatun nimen tai merkin johdannaisnimi tai -merkki taikka luonnollisen henkilön nimen johdannaisnimi ja se on hankittu ilmeisessä hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa, ja nimen tai merkin haltija pyytää tunnuksen sulkemista, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;
- 5) on todennäköisiä syitä epäillä, että luonnollisen henkilön nimeen perustuva verkkotunnus on muun nimisen luonnollisen henkilön hallussa, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen; tai

6) on todennäköisiä syitä epäillä, että luonnollisen henkilön nimeen perustuva verkkotunnus on sellaisen oikeushenkilön hallussa, joka ei ole henkilön nimeä vastaavan suojatun nimen tai merkin oikeuksien haltija, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen.

Viestintävirasto voi pyynnöstä jatkaa määräaikaan painavasta syystä. Viestintäviraston on viipymättä palautettava tunnus fi-juureen, kun peruste tunnuksen sulkemiselle on poistunut.

23 § (VTL 12 §)

Verkkotunnuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa verkkotunnuksen, jos:

1) hakemuksessa on ilmoitettu Viestintävirastolle olennaisesti puutteellisia tai virheellisiä tietoja tai jätetty ilmoittamatta olennaisia tietoja, eikä tunnuksen haltija kehotuksesta huolimatta oikaise tai täydennä tietoja;

2) on painavia perusteita epäillä, että tunnus on siirretty toiselle ilman tunnuksen haltijan tai suojatun nimen tai merkin haltijan suostumusta, ja tämä pyytää tunnuksen peruuttamista, eikä siirronsaaja kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;

3) on painavia perusteita epäillä, että tunnus on suojattu nimi tai merkki, ja nimen tai merkin haltija pyytää tunnuksen peruuttamista, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;

3 a) on painavia perusteita epäillä, että luonnollisen henkilön nimeen perustuva verkkotunnus on muun nimisen luonnollisen henkilön hallussa tai tunnus on sellaisen oikeushenkilön hallussa, joka ei ole henkilön nimeä vastaavan suojatun nimen tai merkin oikeuksien haltija, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;

4) on painavia perusteita epäillä, että tunnus on suojatun nimen tai merkin johdannaisnimi tai -merkki taikka luonnollisen henkilön nimen johdannaisnimi ja se on hankittu ilmeisessä hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa, ja nimen tai merkin haltija pyytää tunnuksen peruuttamista, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen;

5) tuomioistuin on lainvoimaisella päätöksellään kieltänyt tunnuksen käyttämisen;

6) tunnuksen haltijaa ei ole enää olemassa tai tunnuksen haltijaksi ilmoitettua oikeushenkilöä ei ole koskaan muodostettuakaan;

7) tunnusta varten ei ole toimintakuntoisia nimipalvelimia tai tunnukseen liittyvä verkkotekniikka on muutoin jatkuvasti tai olennaisesti Viestintäviraston teknisten määräysten vastaista, eikä puutetta ole korjattu kuukauden kuluessa Viestintäviraston antamasta kehotuksesta;

8) myöntämisen jälkeen ilmenee, että tunnus sisältää loukkaavia tai rikolliseen toimintaan kehottavia ilmaisuja taikka että se on muodostettu vastoin 14 §:n 3 momentin säännöstä; tai

9) hakijan ilmeisenä tarkoituksena on ollut tunnusten varastointi jälleenuovutustarkoituksessa.

Viestintävirasto voi myöntää peruutetun verkkotunnuksen uudelle hakijalle aikaisintaan kuukauden kuluttua peruutuksesta. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään, Viestintävirasto voi hakemuksesta siirtää edellä 1 momentin 2–4 kohdan nojalla peruutetun tunnuksen peruuttamista pyytäneelle tässä laissa säädettyin edellytyksin.

24 § (VTL 13 §)

Haltijan velvollisuudet

Verkkotunnuksen haltijan on osaltaan:

1) huolehdittava siitä, että tunnusta varten on jatkuvasti olemassa sen käyttämiseen tarvittavat tämän luvun 15 §:n 2 momentissa tarkoitettut tekniset määritykset;

2) ilmoitettava kirjallisesti Viestintävirastolle verkkotunnushakemuksessa annettujen tietojen muutoksista; sekä

3) annettava pyynnöstä Viestintävirastolle muut tämän lain ja sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

25 § (VTL 14 §)

Verkkotunnuspalvelun tarjoaja

Verkkotunnuspalvelua tarjoavan on tehtävä kirjallinen ilmoitus Viestintävirastolle ennen toiminnan aloittamista. Ilmoituksen tulee sisältää palvelun tarjoajan tunnistetiedot ja yhteystiedot sekä selvitys toiminnan laadusta ja laajuudesta. Ilmoitus tehdään Viestintäviraston vahvistamalla lomakkeella.

Palvelun tarjoajan on osaltaan:

- 1) huolehdittava hakijan verkkotunnuksen toimivuuden kannalta välttämättömien nimipalvelujen toimivuudesta;
- 2) ilmoitettava kirjallisesti verkkotunnushakemuksessa annettuja nimipalvelintietoja ja palveluntarjoajan tietoja koskevista muutoksista; sekä
- 3) noudatettava Viestintäviraston antamia verkkotunnuksia koskevia määräyksiä.

Viestintävirasto voi antaa huomautuksen verkkotunnuspalvelun tarjoajalle, joka olennaisesti tai toistuvasti rikkoo 2 momentissa säädettyjä velvoitteita. Jos verkkotunnuspalvelun tarjoaja huomautuksesta huolimatta jatkuvasti rikkoo 2 momentissa säädettyjä velvoitteita, Viestintävirasto voi päätöksellään velvoittaa tämän korjaamaan virheensä. Viestintävirasto voi kieltää määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, verkkotunnuspalvelun tarjoajalta verkkotunnushakemusten välittämisen Viestintävirastoon, jos palvelun tarjoaja annetusta päätöksestä huolimatta olennaisesti rikkoo 2 momentissa säädettyjä velvoitteita. Viestintävirasto voi pitää yleistä käyttöä varten luetteloa välityskieltoon asetetuista verkkotunnuspalvelun tarjoajista. Luettelosta on käytävä ilmi, onko kieltoa koskeva päätös lainvoimainen. Viestintäviraston on poistettava välityskieltoa koskevat tiedot luettelosta kuukauden kuluessa kiellon päättymisestä. Jokaisella on oikeus saada tietoja luetteloon merkityistä välityskielloista. Viestintävirasto voi julkaista luettelon Internet-verkkosivuillaan. Verkkosivuilla julkaistavaan luetteloon saa kuitenkin ottaa tiedot vain lainvoimaisista kieltoa koskevista päätöksistä. Luetteloon merkittyjen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Verkkotunnuspalvelun tarjoajan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Viestintävirastolle 1 momentissa tarkoitettujen tietojen muuttumisesta.

26 § (VTL 15 §)

Verkkotunnusrekisteri

Viestintävirasto ylläpitää verkkotunnusten hakemista ja muuta yleistä käyttöä varten myönnettyistä verkkotunnuksista julkista rekisteriä, johon merkitään hakemusten ja ilmoitusten perusteella seuraavat tiedot:

- 1) verkkotunnus;
- 2) tunnuksen haltijan julkiset yhteystiedot, joita luonnollisen henkilön osalta ovat nimi, postiosoite ja puhelinnumero;
- 3) tiedot nimipalvelimista;
- 4) teknisen ylläpitäjän yhteystiedot; sekä
- 5) muut verkkotunnuksen ylläpitämiseksi tarpeelliset tekniset tiedot.

Luonnollinen henkilö voi kieltää 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen muiden yhteystietojensa paitsi nimen merkitsemisen verkkotunnusrekisteriin.

Verkkotunnusrekisteriin merkittyjä tietoja voidaan säilyttää niin kauan kuin tietoihin liittyvä verkkotunnus on voimassa.

Verkkotunnusrekisteristä voidaan antaa tietoja myös sähköisessä muodossa sekä yleisen tietoverkon kautta. Rekisteriin merkittyjen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa säädetään.

27 § (VTL 15 a §)

Asiakasrekisteri

Verkkotunnusrekisterin lisäksi Viestintävirasto ylläpitää luonnollisten henkilöiden erottelemisessa välttämätöntä henkilörekisteriä (*asiakasrekisteri*), jota käytetään hyväksi Viestintäviraston asiakashallinnossa, verkkotunnuksen uudistamismenettelyssä, verkkotunnuksen sulkemis- ja peruutustilanteissa sekä selvitettyä verkkotunnukseen liittyviä teknisiä ongelmia. Asiakasrekisteriin voidaan 26 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi merkitä seuraavat tiedot verkkotunnuksen hakijasta tai haltijasta:

- 1) henkilötunnus;
- 2) asiointikieli;

- 3) sähköpostiosoite;
- 4) käyttäjätunnus;
- 5) asiakasnumero;
- 6) muu vastaava, asiakassuhteen hallinnoinnin kannalta olennainen ja välttämätön tieto.

Asiakasrekisteriin merkityjä tietoja voidaan säilyttää niin kauan kuin tietoihin liittyvä verkkotunnus on voimassa. Jos henkilön rekisteröityminen järjestelmän käyttäjäksi ei johda verkkotunnuksen myöntämiseen tai jos verkkotunnuksen haltija irtisanoo verkkotunnuksen, järjestelmän käyttäjäksi rekisteröityneen henkilön tietoja on säilytettävä vuosi rekisteröitymisestä tai irtisanomisesta.

Asiakasrekisteristä ei saa luovuttaa tietoa henkilön henkilötunnuksesta, käyttäjätunnuksesta tai valtuutusavaimesta. Muut rekisteriin merkityt tiedot saadaan luovuttaa, jos se on tarpeen 1 momentissa tarkoitetun käyttötarkoituksen turvaamiseksi.

Asiakasrekisteriin merkittyjen henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan muutoin, mitä henkilötietolaissa säädetään.

4 luku Luettelopalvelut

28 § (VML 58 §)

Yhteystietojen luovuttaminen

Teleyrityksen ja sen kanssa tilaajan nimeä, osoitetta ja puhelinnumeroa koskevien yhteystietojen ylläpidosta sopimuksen tehneen yrityksen on pyynnöstä luovutettava edellä tarkoitetut yhteystiedot toiselle yritykselle puhelinluettelon ja muun tilaajaluettelon laatimista tai numerotiedotuspalvelun tarjoamista varten käyttökelpoisessa muodossa. Yhteystiedot on luovutettava kustannussuuntautuneeseen hintaan ja syrjimättömin ehdoin.

Teleyritys ja sen kanssa yhteystietojen ylläpidosta sopimuksen tehnyt yritys on velvollinen julkaisemaan yhteystietojen luovutuksesta perittävää hintaa koskevat tiedot.

29 § (SVTSL 25 §)

Puhelinluettelot ja muut tilaajaluettelot sekä numerotiedotus

Puhelinluettelon, muun tilaajaluettelon ja numerotiedotuksen tarjoajalla on oikeus käsitellä henkilötietoja luettelopalvelun ja numerotiedotuksen muodostamiseksi sekä niiden tarjoamista varten.

Puhelinluettelo voi olla painetussa tai sähköisessä muodossa ja se tulee päivittää vähintään kerran vuodessa. Tilaajan oikeudesta saada nimeään, osoitettaan ja puhelinnumeroaan koskevat yhteystietonsa puhelinluetteloon ja numerotiedotuspalveluun säädetään tietoyhteiskuntakaaren V osassa 1 luvun 2 §:ssä.

Luettelo- tai numerotiedotuspalvelua tarjoava yritys ei saa yhteys- tai numerotietoja käsitellessään suosia yhtä teleyritystä toisen teleyrityksen kustannuksella tai toimia muutoin syrjivällä tavalla.

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajana olevalle luonnolliselle henkilölle yleisesti saatavilla olevan tai luettelopalvelun kautta käytettävissä olevan puhelinluettelon tai muun tilaajaluettelon taikka numerotiedotuspalvelun tarkoituksesta ja käytöstä. Ilmoitus on annettava maksutta ennen kuin hänen tietonsa merkitään puhelinluetteloon, muuhun tilaajaluetteloon tai numerotiedotuspalveluun.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

V OSA KÄYTTÄJÄN OIKEUDET JA YLEISPALVELU

1 luku Käyttäjän ja tilaajan oikeudet

1 § (VML 66 §)

Sopimusehdot ja hinnasto

Teleyrityksen on laadittava tilaajana olevan kuluttajan kanssa tehtäviä viestintäpalvelusopimuksia varten vakiosopimusehdot ja käytettävä niitä tehdessään sopimuksia tilaajana olevan kuluttajan kanssa. Sopimuksissa ei saa olla tilaajana olevan kuluttajan kannalta kohtuuttomia ehtoja tai rajoituksia. Sopimusehdot on käytävä tilaajana olevan kuluttajan kanssa läpi sopimusta tehtäessä.

Teleyrityksen on julkaistava 1 momentissa tarkoitettut ja muut käyttämänsä vakiosopimusehdot sekä viestintäpalveluita koskevat hinnastot siten, että ne ovat helposti tilaajien saatavilla ilman korvausta.

Teleyrityksen on lähetettävä vakiosopimusehdot ja hinnastot tiedoksi kuluttaja-asiamiehelle ja Viestintävirastolle.

2 § (VML 67 §)

Viestintäpalvelusopimus

Teleyrityksen ja tilaajan välinen viestintäpalvelusopimus on tehtävä kirjallisesti. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisesti edellyttäen, että sähköisen sopimuksen sisältöä ei voida yksipuolisesti muuttaa ja että sopimus säilyy osapuolten saatavilla.

Sopimuksessa on yksilöitävä teleyrityksen nimi ja yhteystiedot.

Sopimuksessa on mainittava ainakin:

- 1) sopimuksen voimaantulopäivä, voimassaoloaika ja mahdollinen uusimismenettely;
- 2) tarjottavien palvelujen laatu, ominaisuudet ja palvelujen ja sovellusten saatavuutta tai käyttöä koskevat rajoitukset sekä ylläpitopalvelutyypit;
- 3) viestintäpalvelun toimitusaika;
- 4) sopimuksen irtisanomismenettely ja irtisanomisen perusteet;
- 5) mahdollisen virheen tai viivästyksen seuraamukset;
- 6) miten sopimusehtojen muutoksista tiedotetaan tilaajalle;
- 7) mitkä ovat tilaajan ja käyttäjän oikeudet sopimusehtojen muuttuessa;
- 8) palvelujen hinnoitteluperuste tai sovellettavat hinnastot;
- 9) tilaajan oikeus saada tietoja laskunsa muodostumisesta;
- 10) tilaajan oikeus tehdä telelaskusta muistutus;
- 11) maksun laiminlyönnin seuraamukset;
- 12) teleyrityksen oikeus lopettaa palvelun tarjoaminen tai rajoittaa palvelun käyttöä;
- 13) jäljempänä tämän luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettun käyttörajan suuruus sekä ohjeet siitä, miten tilaajana oleva kuluttaja voi seurata laskun kertymistä;
- 14) voiko liittymän avulla käyttää hätäpalveluita ja voidaanko liittymän haltijan sijainti paikantaa hätätilanteissa;
- 15) tiedot menettelyistä, joilla teleyritys mittaa ja muokkaa tietoliikennettä välttääkseen verkkoyhteyden ylikuormittumisen;
- 16) tiedot siitä, miten 15 kohdassa tarkoitettut menettelyt saattavat vaikuttaa palvelun laatuun;
- 17) tarjottavat asiakaspalvelut;
- 18) toimitettavan päätelaitteen käyttöä koskevat rajoitukset;
- 19) käyttäjän mahdollisuus valita, sisällytetäänkö hänen yhteystietonsa puhelinluetteloon sekä mitä yhteystietoja hän haluaa siihen sisällyttää;
- 20) laskun eri maksutavat ja niistä aiheutuvat hintaerot;
- 21) millaisiin toimenpiteisiin teleyritys voi ryhtyä tietoturvan vaarantuessa.

Sopimuksessa on lisäksi mainittava tilaajana olevan kuluttajan oikeudesta saattaa sopimusta koskeva riita kuluttajavalituslautakunnan ratkaistavaksi.

3 § (VML 70 a §)

Viestintäpalvelusopimuksen kesto

Viestintäpalvelusopimus on voimassa toistaiseksi ja päättyy sopimuksen irtisanomisen johdosta.

Teleyritys saa tehdä tilaajan kanssa enintään kahden vuoden määräaikaisen sopimuksen. Jos teleyritys tarjoaa pidempää kuin 12 kuukauden sopimusta, tilaajalle on tarjottava myös mahdollisuus tehdä 12 kuukauden määräaikainen sopimus.

Teleyritys ei saa jatkaa määräaikaista sopimusta uudella määräaikaisella sopimuksella ilman tilaajan kanssa tehtyä uutta kirjallista sopimusta.

Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus tämän luvun 5 §:ssä säädetyn mukaisesti. Teleyritys ei saa periä tilaajalta viestintäpalvelusopimuksen käyttämättä jäävään sopimusaikaan kohdistuvia maksuja. Teleyrityksellä on kuitenkin oikeus saada kytkykaupan yhteydessä luovutettu päätelaite takaisin.

4 § (VML 71 §)

Sopimuksen muuttaminen

Teleyritys saa muuttaa toistaiseksi voimassa olevan viestintäpalvelusopimuksen mukaisia maksuja ja muita sopimusehtoja tilaajan vahingoksi vain:

- 1) sopimusehdoissa yksilöidyillä perusteilla, edellyttäen, että sopimuksen sisältö ei kokonaisuutena olennaisesti muutu;
- 2) lainsäädännön muutoksen tai viranomaisen päätöksen perusteella;
- 3) muusta erityisestä syystä olosuhteiden olennaisesti muututtua.

Teleyrityksellä on lisäksi oikeus tehdä toistaiseksi voimassa olevan viestintäpalvelusopimuksen sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta sopimuksen keskeiseen sisältöön. Määräaikaisen viestintäpalvelusopimuksen ehtoja ei saa muuttaa kesken sopimuskauden tilaajan vahingoksi. Sopimusehtojen muuttaminen on kuitenkin sallittua, jos muutostarve johtuu lainsäädännön muutoksista tai viranomaispäätöksistä.

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle sopimusehtojen muutoksesta ja niiden sisällöstä viimeistään kuukautta ennen kuin muutetut ehdot tulevat voimaan. Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle samanaikaisesti tämän oikeudesta irtisanoa sopimuksensa heti päättyväksi, jos tilaaja ei hyväksy muutettuja sopimusehtoja.

5 § (VML 70 a §, 71 §, VML 75 §)

Sopimuksen irtisanominen

Tilaaja voi irtisanoa viestintäpalvelusopimuksen suullisesti tai kirjallisesti. Teleyrityksen on lähetettävä tilaajalle irtisanomisesta kirjallinen vahvistus.

Tilaajana olevalla kuluttajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa toistaiseksi voimassa oleva sopimus päättymään kahden viikon kuluttua irtisanomisesta.

Tilaajana olevalla kuluttajalla on sopimuksen määräaikaisuudesta huolimatta oikeus irtisanoa sopimus päättymään kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos tilaajana oleva kuluttaja on joutunut maksuvaikeuksiin sairauden, työttömyyden tai vastaavan hänestä riippumattoman syyn takia taikka jos sopimuksen pitäminen voimassa on muun erityisen syyn takia hänen kannaltaan kohtuutonta.

Tilaajalla on oikeus irtisanoa viestintäpalvelusopimus heti päättyväksi, jos teleyritys ilmoittaa muuttavansa sopimusehtoja tilaajan vahingoksi.

6 § (VML 67 h §, 75 §)

Sopimuksen purkaminen

Tilaaja saa purkaa viestintäpalvelusopimuksen teleyrityksen viivästyksen tai virheen vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen.

Teleyrityksellä on oikeus purkaa viestintäpalvelusopimus, jos:

- 1) liittymä on ollut tämän luvun 29 §:n nojalla suljettuna vähintään kuukauden ja sulkemisen edellytykset ovat edelleen voimassa; tai
- 2) tilaaja tai käyttäjä on tuomittu viestintäpalvelua käyttäen tehdystä tietoliikenteen häiritsemisestä.

Teleyrityksen on purettava viestintäpalvelusopimus kirjallisesti. Teleyrityksen on varoitettava tilaajaa ennakolta viestintäpalvelusopimuksen purkamisesta.

7 § (VML 68 §)

Oikeus valita sisältöpalvelun tarjoaja

Puhelinverkon liittymäsopimuksen ja muun viestintäpalvelun vastaanottamista koskevan sopimuksen ehdoissa ei voida rajoittaa tilaajan ja käyttäjän oikeutta valita sisältöpalvelun tarjoaja.

8 § (VML 69 a §)**Oikeus valita viestintäpalvelun tarjoaja**

Tilaajan valinnanvapauden turvaamiseksi asunto-osakeyhtiöllä, kiinteistöosakeyhtiöllä tai niihin verrattavalla yhteisöllä, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä kiinteää viestintäverkkoa, joka on liitetty yleiseen viestintäverkkoon, on velvollisuus luovuttaa tilaajan valitsemalle teleyritykselle syrjimättömin ehdoin käyttöoikeus kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäisen viestintäverkon vapaana olevaan osaan viestintäpalvelun välittämiseksi kiinteistössä tilaajan päätelaitteisiin.

9 § (VML 61 §)**Ennakkomaksu, vakuus ja käyttöraja**

Teleyritys saa vaatia tilaajana olevalta kuluttajalta puhelinliittymää tai internetyhteyspalvelua koskevasta sopimuksesta ennakkomaksun tai vakuuden vain sopimusta tehtäessä ja vain, jos siihen on ennakoitavissa olevasta maksukyvyttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta seikasta johtuva erityinen syy. Ennakkomaksu tai vakuus ei saa ylittää niiden maksujen yhteismäärää, jotka tarjotuista palveluista arvioidaan kertyvän ennen kuin teleyritys voi estää liittymän tai internetyhteyspalvelun käytön maksulaiminlyönnin perusteella.

Teleyritys ja tilaajana oleva kuluttaja voivat sopimussuhteen aikana sopia kohtuullisen euromääräisen käyttörajan asettamisesta puhelinliittymälle.

10 § (VML 70 §)**Kytkeykauppa**

Jos teleyritys kytkee päätelaitteen ja viestintäpalvelusopimuksen toisiinsa kaupantekohetkellä siten, että se vaikuttaa hyödykkeiden ostohintaan (kytkeykauppa), tulee teleyrityksen tarjota vastaavaa viestintäpalvelua tilaajalle myös ilman päätelaitetta.

Markkinoinnissa on ilmoitettava kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 12 §:ssä tarkoitettujen tietojen ohella myös kytkeykaupasta tilaajana olevalle kuluttajalle aiheutuvien lisäkustannusten kokonaismäärä.

Tilaajana olevalla kuluttajalla on oikeus irtisanoa määräaikainen sopimus päättyväksi kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos hän suorittaa käyttämättä jäävään sopimusaikaan kohdistuneet maksut sekä tällaisen tilanteen varalta mahdollisesti sovitut muut maksut.

Teleyritys saa estää toisen teleyrityksen liittymän käytön kytkeykauppaan kuuluvalla matkapuhelimella. Esto on tilaajana olevan kuluttajan pyynnöstä purettava kahdessa viikossa siitä, kun liittymäsopimus päättyy. Eston purkamisesta ei saa periä tilaajana olevalta kuluttajalta maksua.

11 § (VML 57 §)

Puhelinluettelossa ja muussa tilaajaluettelossa julkaistavat ja numerotiedotuspalveluun merkittävät yhteystiedot

Viestintäpalvelusopimuksen nojalla käyttäjällä on oikeus saada yhteystietonsa julkaistuksi puhelinluettelossa ja merkityksi numerotiedotuspalveluun. Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että sen kanssa kiinteän puhelinverkon tai matkaviestinverkon liittymän käytöstä tehdyn sopimuksen nojalla käyttäjän nimeä, osoitetta ja puhelinnumeroa koskevat yhteystiedot kerätään ja julkaistaan yleisesti saatavilla olevassa puhelinluettelossa, joka voi olla painetussa tai sähköisessä muodossa sekä merkitään numerotiedotuspalveluun.

Tilaajana olevalla kuluttajalla on oikeus maksutta kieltää yhteystietojensa julkaiseminen puhelinluettelossa, muussa tilaajaluettelossa ja numerotiedotuspalvelussa, saada pyynnöstä maksutta poistettavaksi ja korjattavaksi virheelliset tiedot sekä maksutta kieltää yhteystietojensa edelleen luovuttaminen. Tarkastusoikeuden toteuttamisesta säädetään henkilötietolain 26 §:ssä.

Puhelinluetteloon, muuhun tilaajaluetteloon ja numerotiedotuspalveluun merkityillä tilaajana olevalla oikeushenkilöllä on oikeus saada tietonsa tarkistetuiksi ja poistetuiksi sekä virheelliset tiedot korjatuiksi.

12 § (VML 51 §)

Puhelinnumeron siirrettävyys

Teleyritys on velvollinen viipymättä huolehtimaan siitä, että teleyrityksen kanssa sopimuksen tehnyt tilaaja voi halutessaan säilyttää puhelinnumeron vaihtaessaan palvelua tarjoavaa teleyritystä. Puhelinnumeroon liittyvän määräaikaisen viestintäpalvelusopimuksen voimassaolo ei vapauta teleyritystä numeron siirtovelvoitteesta. Kiinteässä puhelinverkossa telealueen tilaajanumero on siirrettävissä telealueen sisällä.

Teleyritys ei saa periä tilaajalta korvausta puhelinnumeron siirtämisestä toiselle teleyritykselle. Teleyritys saa kuitenkin periä toiselta teleyritykseltä 1 momentissa tarkoitetusta puhelinnumeron siirrosta kustannuksia vastaavan kertakorvauksen, jos puhelinnumeron siirron tekninen toteuttaminen aiheuttaa kertaluonteisia kustannuksia. Kertakorvaus ei kuitenkaan saa olla niin suuri, että se estää palvelun käytön. Viestintävirasto voi yksittäistapauksessa päättää kertakorvauksen enimmäismäärästä.

Teleyrityksellä ei ole 1 momentissa tarkoitettua puhelinnumeron siirtovelvollisuutta kiinteän puhelinverkon ja matkaviestinverkon välillä.

Puhelinpalvelua tarjoava teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että tilaajien ja käyttäjien saatavilla on yleinen, kattava ja maksuton tiedotuspalvelu siirretyistä puhelinnumeroista.

13 § (SVTSL 23 §)

Automaattinen soitonsiirto

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä maksutta poistettava kolmannen osapuolen tekemä automaattinen soitonsiirto käyttäjän liittymään.

14 § (VML 63 §)

Oikeus liittymän rinnakkaiskäyttöön

Käyttäjällä on oikeus kytkeä päätelaite useampaan liittymään.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun oikeuden edellyttämistä teknisistä toimenpiteistä.

15 § (SVTSL 22 §)

Liittymän tunnistus

Liittymän tunnistusta tarjoavan teleyrityksen on annettava tilaajalle helppokäyttöinen mahdollisuus estää:

- 1) jokaisen liittymänsä tunnistus;
- 2) tulevien puhelujen liittymän tunnistus;
- 3) sellaisten tulevien puhelujen vastaanotto, joiden liittymän tunnistus on estetty, milloin se on teknisesti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia mahdollista; sekä
- 4) sen liittymän tunnistus, johon liittymään tulevat puhelut on siirretty.

Edellä 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettujen palvelujen on oltava tilaajalle maksuttomia.

Liittymän tunnistusta tarjoavan teleyrityksen on annettava käyttäjälle helppokäyttöinen ja maksuton mahdollisuus estää jokaisen lähtevän puhelun osalta erikseen liittymänsä tunnistus. Teleyrityksen on tiedotettava tilaajalle ja käyttäjälle tässä pykälässä tarkoitetuista palveluista. Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 ja 3 momentissa tarkoitetut estot voidaan ohittaa luovutettaessa tietoja hätäilmoituksia vastaanottaville viranomaisille XI osan 3 luvun x §:n mukaisesti tai toteutettaessa erikseen säädettyä poliisin tiedonsaantioikeutta. Lain VI osan 3 luvun 16 §:n perusteella säilytettäviä tietoja voivat saada palveluyrityksiltä ainoastaan viranomaiset, joilla on lain perusteella oikeus saada tiedot palveluyritykseltä.

Viestintävirasto voi antaa teknisiä määräyksiä 1, 3 ja 5 momentissa tarkoitetun tunnistuksen eston ohittamisesta.

16 § (VML 64 §)

Oikeus äänitaajuusvalintaan ja soittajan tunnistamiseen

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen tarjoamaan käyttäjälle äänitaajuusvalintaa ja palvelua, jonka avulla puhelun vastaanottaja näkee soittajan numeron ennen puhelun vastaamista.

17 § (VML 64 a §)

Oikeus seurata maksun kertymistä

Matkapuhelinverkossa toimivan teleyrityksen on tarjottava tilaajalle ja käyttäjälle maksuton mahdollisuus liittymän käytöstä kertyvien maksujen seuraamiseen.

18 § (VML 80 § + SVTSL 24 §)

Laskun erittely ja yhteyskohtainen erittely

Teleyrityksen on maksutta ja ilman pyyntöä eriteltävä liittymän käytöstä aiheutuva lasku.

Puhelinverkon liittymän käytöstä on vaikeudetta käytävä ilmi ainakin seuraavista suoritteista laskutettavat erät:

- 1) paikallispuhelut ja 2–4 kohdassa tarkoitetuista puheluista perityt verkkokorvaukset;
- 2) kaukopuhelut;
- 3) kansainväliset puhelut;
- 4) matkaviestinpuhelut;
- 5) perusmaksut;
- 6) tekstiviestit, kuvaviestit ja muut viestit;
- 7) datansiirtopalvelut.

Teleyrityksen on tilaajan sitä pyytäessä annettava maksutta laskun yhteyskohtainen erittely.

Erittely on annettava tilaajalle siten, että puhelinnumeron kolme viimeistä numeroa on peitetty tai muutoin siten, ettei erittelystä voida tunnistaa viestinnän toista osapuolta.

Teleyrityksen on annettava käyttäjän sitä pyytäessä laskun yhteyskohtainen erittely, jossa on eritelty viestinnän osapuolten liittymien numerot tai viestintäpalvelun muut tunnistamistiedot täydellisesti. Käyttäjän puolelta käyttää alle 15-vuotiaan puolesta hänen huoltajansa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 4 §:n mukaisesti tai muun kuin alaikäisen vajaanvaltaisen puolesta hänen edunvalvojansa siten kuin holhoustoimesta annetussa laissa säädetään.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, teleyrityksen on eriteltävä:

- 1) tilaajalle maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista maksutapahtumista, ellei maksupalvelulaista muuta johdu; erittelyyn ei saa sisältyä yksityisyyden suojan piiriin kuuluvaa viestintää koskevia tietoja;
- 2) tilaajalle maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse yksinomaan maksupalvelulain soveltamisalaan kuulumattoman hyödykkeen tai palvelun maksamisesta automaattisessa palvelussa ja joista aiheutuu tilaajalle ensisijaisesti muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja;
- 3) tilaajalle palvelutyypeittäin ja käyttäjälle täydellisesti muut kuin edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut yhteydet, joista aiheutuu tilaajalle muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja.

Liittymän yhteyskohtainen erittely ei saa sisältää maksuttomien palvelujen tunnistamistietoja.

Tilaajalla on oikeus pyynnöstä saada erittelemätön lasku.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetun erittelyn sisällöstä ja toteuttamistavasta.

19 § (VML 67 a §)

Viestintäpalvelun toimituksen viivästys ja oikeus pidättyä maksusta

Viestintäpalvelun toimitus on viivästynyt, jos palvelua ei ole toimitettu sovittuna ajankohtana, eikä tämä johdu tilaajasta eikä käyttäjistä tai tilaajan tai käyttäjän puolella olevasta seikasta.

Jos toimitusajankohdasta ei ole sovittu, toimitus on vastaavasti viivästynyt, jos viestintäpalvelua ei ole toimitettu kohtuullisessa ajassa sopimuksenteon jälkeen.

Tilaaja on velvollinen maksamaan viestintäpalvelusopimukseen perustuvat maksut vasta siitä lukien, kun yhteys on käytettävissä. Palvelun kytkemisen jälkeen tilaajalla on oikeus pidättyä maksamasta sellaista osaa maksusta, joka on tarpeen viivästykseen perustuvan korvauksen vakuudeksi.

20 § (VML 67 b §)

Vakiokorvaus toimituksen viivästyksestä ja keskeytyksestä

Tilaajalla on x §:ssä tarkoitetussa tapauksessa oikeus vakiokorvaukseen. Tilaajalla on oikeus vakiokorvaukseen myös silloin, kun toimitus on tämän luvun 22 §:ssä säädetyllä tavalla

keskeytynyt. Sen määrä on vähintään 20 euroa kultakin alkavalta viivästysviikolta, kuitenkin enintään 160 euroa.

Oikeutta vakiokorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos teleyritys osoittaa viivästyksen tai keskeytyksen johtuneen sen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia se ei ole kohtuudella voinut välttää tai voittaa. Vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevana esteenä ei pidetä ennakoitavissa olevia ja toistuvia sää- ja luonnonilmiöitä.

Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota teleyritys on käyttänyt apunaan sopimuksen tai sen osan täyttämiseksi, teleyritys vapautuu vastuusta vain, jos myös tämä henkilö olisi 2 momentin mukaan vapaa vastuusta.

21 § (VML 67 c §)

Vahingonkorvausvelvollisuus toimituksen viivästyisestä ja keskeytyksestä
Tilajalla on oikeus korvaukseen viivästyksestä ja toimituksen keskeytyksestä aiheutuneesta vahingosta, joka ylittää tämän luvun 20 §:ssä tarkoitetun vakiokorvauksen määrän. Oikeutta vahingonkorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos tilajalla ei ole oikeutta vakiokorvaukseen 20 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti.

Viivästyksestä ja toimituksen keskeytyksestä aiheutuneesta välillisestä vahingosta teleyritys vastaa vain, jos viivästys, keskeytys tai vahinko on aiheutunut huolimattomuudesta teleyrityksen puolella. Välillisenä vahinkona pidetään:

- 1) ansion menetystä, joka tilajalle aiheutuu viivästyksen, keskeytyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;
- 2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;
- 3) viestintäpalvelun käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä siihen rinnastettavaa haittaa, joka on olennainen.

22 § (VML 67 d §, 72 §)

Virhe viestintäpalvelun toimituksessa

Viestintäpalvelun toimituksessa on virhe, jos viestintäpalvelun laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä voidaan katsoa sovitun. Jollei toisin ole sovittu, viestintäpalvelun toimitus on virheellinen, jos:

- 1) viestintäpalvelu ei laadultaan vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia;
- 2) viestintäpalvelun toimitus on muusta kuin 2-4 momentissa tarkoitetusta syystä yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt, eikä keskeytystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä; tai
- 3) viestintäpalvelu ei vastaa markkinoinnissa annettuja tietoja tai poikkeaa muutoin siitä, mitä tilajalla yleensä on vastaavan palvelun yhteydessä aihetta olettaa.

Teleyritys saa tilapäisesti ilman tilaajan suostumusta keskeyttää viestintäpalvelun tarjonnan tai rajoittaa sen käyttöä, jos toimenpide on välttämätön viestintäverkon rakennus- tai kunnossapitotyön taikka tietoturvan vuoksi. Keskeytys on tehtävä käyttäjälle mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla ja siitä on tiedotettava tehokkaasti.

Jos palvelu on keskeytetty 2 momentissa tarkoitetusta syystä kalenterikuukaudessa yhteensä vähintään 24 tunnin ajan, teleyrityksen on hyvittävä tilajalle tämän pyynnöstä palvelun perusmaksu yhden kuukauden ajalta tai suoritettava vastaava kohtuullinen hyvitys.

Jos vika on aiheutunut luonnonilmiöstä tai muusta ylivoimaisesta syystä ja palvelu on keskeytetty kalenterikuukaudessa yhteensä vähintään 48 tunnin ajan, teleyrityksen on hyvittävä tilajalle tämän pyynnöstä palvelun perusmaksu yhden kuukauden ajalta tai suoritettava vastaava kohtuullinen hyvitys.

23 § (VML 67 e §)

Virheen oikaisu

Tilajalla on oikeus vaatia, että teleyritys korjaa virheen tai uusii virheellisen suorituksen ilman, että siitä aiheutuu tilajalle kustannuksia. Teleyritys ei kuitenkaan ole velvollinen oikaisemaan virhettä, jos siitä aiheutuisi teleyritykselle kohtuuttomia kustannuksia tai kohtuutonta haittaa. Kustannusten kohtuuttomuutta ja kohtuutonta haittaa arvioitaessa on erityisesti otettava huomioon virheen merkitys ja suorituksen arvo, jos se olisi sopimuksen

mukainen, sekä se, voidaanko oikaisu suorittaa muulla tavalla aiheuttamatta tilaajalle huomattavaa haittaa.

Vaikka tilaaja ei vaatisi virheen korjaamista tai suorituksen uusimista, teleyritys saa omalla kustannuksellaan suorittaa tällaisen oikaisun, jos se tilaajan ilmoittaessa virheestä viipymättä tarjoutuu tekemään sen. Tilaaja saa kieltäytyä virheen oikaisusta, jos siitä aiheutuisi hänelle olennaista haittaa tai vaaraa siitä, että tilaajalle aiheutuvat kustannukset jäävät korvaamatta taikka jos kieltäytymiseen on muu erityinen syy.

Teleyritys ei saa vedota siihen, ettei se ole saanut tilaisuutta virheen oikaisuun, jos tilaaja on korjauttanut virheen, eikä olosuhteet huomioon ottaen voida kohtuudella edellyttää, että tilaaja olisi jäänyt odottamaan teleyrityksen suorittamaa oikaisua.

Toimituksen keskeytykseen liittyvästä korvausvelvollisuudesta säädetään tämän luvun 20–22 §:ssä.

24 § (VML 67 f §)

Hinnanalennus

Jollei virheen korjaaminen tai uusi suoritus tule kysymykseen taikka jollei tällaista oikaisua suoriteta kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on ilmoittanut virheestä, tilaajalla on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen.

Toimituksen keskeytykseen liittyvästä korvausvelvollisuudesta säädetään 20–22 §:ssä. Jos tilaajalle maksetaan vakiokorvaus, hänellä ei ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun hinnanalennukseen saman keskeytyksen johdosta.

25 § (VML 67 g §)

Virheestä aiheutuva vahingonkorvausvelvollisuus

Tilaajalla on oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii viestintäpalvelussa olevan virheen vuoksi. Toimituksen keskeytykseen liittyvästä vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tämän luvun 21 §:ssä.

Edellä tämän luvun 21 §:n 2 momentissa tarkoitettua välillisestä vahingosta teleyritys vastaa vain, jos virhe tai vahinko on aiheutunut huolimattomuudesta teleyrityksen puolella. Välillisenä vahinkona pidetään:

1) ansion menetystä, joka käyttäjälle aiheutuu viivästyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;

2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;

3) viestintäpalvelun käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä siihen rinnastettavaa haittaa, joka on olennainen.

Oikeutta vahingonkorvaukseen ei kuitenkaan ole, jos teleyritys osoittaa virheen johtuneen sen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta esteestä, jota sen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia se ei ole kohtuudella voinut välttää tai voittaa. Vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevana esteenä ei pidetä ennakoitavissa olevia ja toistuvia sää- ja luonnonilmiöitä.

Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota teleyritys on käyttänyt apunaan sopimuksen tai sen osan täyttämiseksi, teleyritys vapautuu vastuusta vain, jos myös tämä henkilö olisi 3 momentin mukaan vapaa vastuusta.

26 §

Teleyrityksen ja palveluntarjoajan tai palveluksen suorittajan yhteisvastuu

Tilaajana olevalla kuluttajalla, jolla on oikeus pidäytyä maksusta taikka saada hinnan palautusta, vahingonkorvausta tai muu rahasuoritus palveluntarjoajalta tai palveluksen suorittajalta tämän sopimusrikkomuksen johdosta, on tämä oikeus myös sitä teleyritystä kohtaan, joka on laskuttanut tilaajana olevalta kuluttajalta palveluksen. Teleyritys ei ole kuitenkaan velvollinen maksamaan tilaajana olevalle kuluttajalle enempää kuin on tältä saanut maksuina.

Jos palvelun toimittaminen keskeytetään tai jos palveluun liittyvä palveluntarjoajan ja tilaajana olevan kuluttajan välinen sopimus puretaan, tilaajana oleva kuluttaja voi vedota ennen palvelun keskeyttämistä tai sopimuksen purkua suoritetun maksun palauttamisen osalta myös palvelun laskuttanutta teleyritystä kohtaan.

27 § (VML 67 i §)

Virhettä tai viivästystä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Tilaaaja ei saa vedota viivästykseen, ellei hän ilmoita viivästyksestä teleyritykselle kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun palvelu on toimitettu. Tilaaaja ei saa vedota virheeseen, ellei hän ilmoita virheestä teleyritykselle kohtuullisessa ajassa siitä, kun hän on havainnut virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita.

Tilaaaja saa 1 momentin estämättä vedota viivästykseen tai virheeseen, jos teleyritys on menetellyt törkeään huolimattomasti tai kunnianvastaisesti ja arvottomasti taikka, jos viestintäpalvelu ei vastaa laissa tai sen nojalla annetussa Viestintäviraston määräyksessä asetettuja vaatimuksia.

28 § Korvaussäätely ja ilmaispalvelu

Ilmaispalveluihin ei sovelleta tämän luvun 19–27 §:ää.

29 § (VML 73 §)

Liittymän sulkeminen ja viestintäpalvelun käytön rajoittaminen tilaajasta tai käyttäjästä johtuvasta syystä

Teleyrityksellä on oikeus rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä tai sulkea puhelinverkon liittymä, jos tilaaja ei ole maksanut kyseistä viestintäpalvelua koskevaa erääntynyttä maksua.

Sulkemisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos:

- 1) erääntynyt maksu on alle 50 euroa;
- 2) erääntynyt maksu liittyy muun palvelun kuin viestintäpalvelun vastaanottamiseen;
- 3) erääntynyt maksu maksetaan kahden viikon kuluessa maksukehotuksen lähettamisestä;
- 4) tilaaja osoittaa maksun laiminlyönnin johtuvan sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta tilaajasta riippumattomasta syystä ja erääntynyt maksu maksetaan kuukauden kuluessa maksukehotuksen lähettamisestä;
- 5) tilaaja tekee muistutuksen laskusta ennen eräpäivää ja maksaa riidattoman osan laskusta määräajassa.

Teleyrityksellä on oikeus sulkea liittymä tai rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä myös, jos:

- 1) tilaaja on asetettu konkurssiin tai viranomaisen on todennut hänet muutoin maksukyvyttömäksi eikä tilaaja aseta kohtuullista vakuutta;
- 2) tilaaja ei kehotuksesta huolimatta noudata muita sopimusehtoja; tai
- 3) tilaaja tai käyttäjä on asetettu syytteeseen liittymää hyväksi käyttäen tehdystä tietoliikenteen häirinnästä.

Teleyrityksellä on oikeus rajoittaa viestintäpalvelun käyttöä myös, jos tilaaja ylittää tämän luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun käyttörajan. Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle ja käyttäjälle etukäteen käytön rajoittamisesta ja samalla annettava tilaajalle ja käyttäjälle ohjeet siitä, miten käytön rajoittaminen on estettävissä.

30 § (VML 74 §)

Suljetun liittymän avaaminen

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä avattava tämän luvun 29 §:n nojalla suljettu puhelinverkon liittymä tai poistettava käyttörajoitus heti, kun käytön rajoittamiselle tai liittymän sulkemiselle ei enää ole perustetta.

Teleyrityksellä on oikeus periä kohtuullinen maksu liittymän avaamisesta ja käyttörajoituksen poistamisesta. Maksua ei kuitenkaan saa periä 29 §:n 4 momentissa tarkoitetun käyttörajoituksen poistamisesta.

31 § (VML 76 §)

Teleyrityksen velvollisuus sulkea liittymä

Teleyrityksen on viipymättä suljettava liittymä tai estettävä puhelimen käyttö, jos liittymän tilaaja, käyttäjä, poliisi, vakuutusyhtiö tai toinen teleyritys ilmoittaa, että matkapuhelin tai matkapuhelimen hallinnoinnissa käytettävä älykortti on kadonnut ja pyytää liittymän sulkemista tai puhelimen käytön estämistä.

32 § (VML 77 §)

Teleyrityksen velvollisuus rajoittaa liittymän käyttöä

Teleyrityksen, jonka puhelinverkon liittymää toinen teleyritys käyttää viestintäpalvelua tarjotessaan tai joka perii maksuja toisen teleyrityksen lukuun, on pyynnöstä estettävä toisen teleyrityksen viestintäpalvelun käyttäminen, jos:

- 1) siihen on tämän luvun 29 §:n mukaiset edellytykset; ja
- 2) estoa pyytänyt teleyritys ei voi itse estää viestintäpalvelunsa käyttämistä.

33 § (VML 78 §)

Teleyrityksen oikeus rajoittaa liittymän käyttöä muun palvelun vastaanottamiseen Teleyrityksellä on oikeus estää muun palvelun kuin viestintäpalvelun käyttäminen, jos tilaaja ei maksa muusta palvelusta aiheutunutta eräantynyttä laskua kahden viikon kuluttua maksukehotuksen lähettämisestä.

34 § (VML 79 §)

Tilaajan oikeus rajoittaa liittymän käyttöä

Teleyrityksen on tilaajan pyynnöstä estettävä korvauksetta liittymän käyttö muuhun kuin viestintäpalveluun ja liittymän lähtevä liikenne tiettyyn liikennetyyppiin, jos esto on teknisesti helposti toteutettavissa. Jos esto myöhemmin tilaajan pyynnöstä poistetaan, teleyritys saa periä toimenpiteestä maksun.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä niistä liittymän lähtevän liikenteen estoluokista, joita tilaajalle on vähintään tarjottava, määräyksiä estopalvelujen teknisestä toteuttamisesta sekä määräyksiä puheluiden hintatiedotuksista.

35 § (VML 79 a §)

Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö

Tilaaja vastaa viestintäpalvelun oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö on johtunut tilaajan huolimattomuudesta, joka ei ole lievää.

Tilaaja ei vastaa viestintäpalvelun oikeudettomasta käytöstä siltä osin kuin viestintäpalvelua on käytetty sen jälkeen, kun tilaaja tai käyttäjä on tehnyt teleyritykselle ilmoituksen siitä, että liittymä tai muu viestintäpalvelun hallinnoinnissa käytettävä väline on kadonnut tai että se on oikeudettomasti toisen hallussa.

Teleyrityksellä on oikeus sulkea viestintäpalvelu välittömästi 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanotettuaan. Teleyrityksen velvollisuudesta sulkea matkapuhelinliittymä ja estää matkapuhelimen käyttö säädetään tämän luvun 31 §:ssä.

Jos liittymää tai muuta viestintäpalvelun hallinnoinnissa käytettävää välinettä on käytetty maksutapahtumien toteuttamiseen maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla, tilaajan vastuusta oikeudettomista maksutapahtumista on voimassa, mitä maksupalvelulaissa säädetään.

36 § (VML 81 §)

Erinäisistä muutoksista tiedottaminen

Teleyrityksen on tehokkaasti ja hyvissä ajoin tiedotettava tilaajille:

- 1) puhelinverkkoa koskevista numerointimuutoksista;
- 2) sellaisista viestintäverkon suorituskykyä mittaavista menettelyistä, jotka teleyritys on ottanut käyttöön mitataksaan ja muokataksaan tietoliikennettä ja välttääkseen verkkoyhteyden ylikuormittumisen;
- 3) siitä, miten 2 kohdassa tarkoitetut menettelyt vaikuttavat palvelun laatuun;
- 4) vammaisille tarkoitettuja tuotteita ja palveluja koskevista yksityiskohdista;
- 5) hätäpalvelun tai liittymänhaltijan sijaintitiedon saatavuuteen liittyvistä muutoksista.

37 § (VML 82 §)

Palvelun laatua koskeva julkaisuvelvollisuus

Viestintävirasto voi päätöksellään asettaa teleyritykselle tai numerotiedotuspalvelun tarjoajalle velvollisuuden julkaista vertailukelpoisia ja ajantasaisia tietoja yrityksen tarjoamien palveluiden laadusta.

Viestintäviraston päätöksessä on määrättävä julkaistavat tiedot ja tietojen julkaisutapa.

38 § (VML 83 a §)

Säännösten pakottavuus

Tämän luvun säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa tilaajana tai käyttäjänä olevan kuluttajan vahingoksi. Tämän luvun 4-6, 18-27, 29, 30 ja 33-35 §:ää sovelletaan muun kuin tilaajana olevan kuluttajan kanssa tehtäviin sopimuksiin vain, jos muuta ei ole sovittu.

39 § (8.4.2011/363) (VML 62 §)

62 § on kumottu L:lla 8.4.2011/363.

Käyttäjän oikeus valita puhelinpalvelun tarjoaja

Kiinteässä puhelinverkossa toimiva teleyritys, jonka Viestintävirasto on 17 §:n mukaisella tavalla määrännyt huomattavan markkinavoiman yritykseksi, on velvollinen tarjoamaan käyttäjälle mahdollisuuden käyttää telealueella saatavilla olevan puhelinpalvelun tarjoajan palveluita sekä puhelukohtaisesti valintakoodin avulla että käyttämällä sellaista ennalta valintaa, joka voidaan tarvittaessa ohittaa valintakoodilla. Teleyritys saa periä käyttäjältä ennalta valinnasta kustannuksia vastaavan kertakorvauksen. Kertakorvaus ei kuitenkaan saa olla niin suuri, että se estää palvelun käytön. Viestintävirasto voi yksittäistapauksessa päättää kertakorvauksen enimmäismäärästä.

Jos kuluttaja haluaa estää puhelinpalvelun vastaanottamisen, teleyritys saa tarjota kuluttajalle vain sellaista estopalvelua, joka on tasapuolinen kilpaileviin teleyrityksiin nähden.

Viestintävirasto voi 18 §:n mukaisella päätöksellä asettaa matkaviestinverkossa toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle 1 momentissa tarkoitetun velvollisuuden ulkomaanpuheluiden osalta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 3 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

Kumottavaan 62 §:ään perustuvat oikeudet ja velvollisuudet pysyvät kuitenkin edelleen voimassa, kunnes Viestintävirasto on ensimmäistä kertaa tämän lain voimaantulon jälkeen tehnyt mainitussa pykälässä tarkoitettuja markkinoita koskevan markkina-analyysin ja antanut markkina-analyysin mukaisen päätöksen tarvittavista velvoitteista.

2 luku Yleispalvelu

40 § (VML 59 §)

Yleispalvelun saatavuus ja yleispalveluyrityksen nimeäminen

Yleiset puhelinpalvelut, tarkoituksenmukainen internetyhteyspalvelu/internetyhteys, numerotiedotuspalvelu ja puhelinluettelopalvelu tulee olla Suomessa tilaajan ja käyttäjän saatavilla maantieteellisestä sijainnista riippumatta.

Viestintäviraston on päätöksellään nimettävä yksi tai useampi teleyritys, puhelinpalvelua, numerotiedotuspalvelua, internetyhteyspalvelua tai puhelinluettelopalvelua tarjoava yritys yleispalveluyritykseksi, jos se on välttämätöntä yleispalvelun tarjonnan takaamiseksi tietyllä maantieteellisellä alueella.

Nimeämismenettelyn tulee olla tehokas, puolueeton, avoin ja syrjimätön.

Yleispalveluyritykseksi tulee nimetä se yritys, jolla on parhaat edellytykset tietoyhteiskuntakaareissa säädetyt tavoitteet täyttävän yleispalvelun tarjontaan.

Viestintäviraston on muutettava 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, jos päätöksen perusteena olleissa seikoissa tapahtuu merkityksellisiä muutoksia.

41 § (VML 60 c §)

Yleisten puhelinpalveluiden ja internetyhteyspalveluiden tarjontaa koskeva yleispalveluvelvollisuus

Teleyritys, jonka Viestintävirasto on tämän luvun 40 §:ssä tarkoitetulla tavalla nimennyt yleisissä puhelinpalveluissa yleispalvelun tarjoajaksi, on velvollinen tarjoamaan maantieteellisestä paikasta riippumatta kohtuullisella hinnalla liittymän yleiseen viestintäverkkoon käyttäjän vakinaisessa asuin- tai sijaintipaikassa. Teleyrityksen on toimitettava liittymä kohtuullisessa ajassa tilauksesta.

Tarjottavan liittymän tulee olla sellainen, että kaikki tilaajat ja käyttäjät, myös vammaiset, voivat käyttää hätäpalveluita, soittaa ja vastaanottaa kotimaan ja ulkomaan puheluita sekä käyttää muita tavanomaisia puhelinpalveluita. Liittymän on lisäksi mahdollistettava kaikille

tilaajille ja käyttäjille tarkoituksenmukainen internet-yhteys, ottaen huomioon käyttäjien enemmistön käytössä oleva yhteysnopeus, tekninen toteutettavuus ja kustannukset. Teleyritys voi tarjota edellä tarkoitettuja palveluita myös useamman liittymän välityksellä, jos siitä ei aiheudu tilaajalle ja käyttäjälle kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään edellä 2 momentissa tarkoitettun tarkoituksenmukaisen internet-yhteyden vähimmäisnopeudesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin edellä 2 momentissa tarkoitetuista eri tilaaja- ja käyttäjäryhmistä ja heidän erityistarpeistaan yleispalveluvelvollisuuden puitteissa. Ennen asetuksen antamista Viestintäviraston on tarvittaessa laadittava selvitys tiedonsiirtopalveluiden markkinoista, tilaajien ja käyttäjien enemmistön käytössä olevasta yhteysnopeudesta ja teknisestä kehitystasosta, arvio sääntelyn taloudellisista vaikutuksista teleyrityksille sekä selvitys vammaisten erityistarpeista.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten liittymä tulee teknisesti toteuttaa tai mitä teknisiä ominaisuuksia liittymässä tulee olla.

Yleispalveluyrityksellä on oikeus kieltäytyä tekemästä tilaajan kanssa sopimusta 1 momentissa tarkoitettua liittymästä, jos tilaaja tai käyttäjä on asetettu syytteeseen tai viimeisen vuoden aikana tuomittu jonkin teleyrityksen liittymää hyväksi käyttäen tehdystä tietoliikenteen häirinnästä taikka jos tilaajalla on toisen yleispalveluyrityksen liittymän käytöstä aiheutuneita maksamattomia, erääntyneitä ja riidattomia velkoja.

42 §

Numerotiedotuspalvelua ja puhelinluettelopalvelua koskeva yleispalveluvelvollisuus Yritys, jonka Viestintävirasto on tämän luvun 40 §:ssä tarkoitettulla tavalla nimennyt numerotiedotuspalvelussa yleispalvelun tarjoajaksi, on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että tilaajien ja käyttäjien saatavilla on yleinen, kattava ja kohtuuhintainen numerotiedotuspalvelu.

Yritys, jonka Viestintävirasto on tämän luvun 40 §:ssä tarkoitettulla tavalla nimennyt puhelinluettelopalvelussa yleispalvelun tarjoajaksi, on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että tilaajien ja käyttäjien saatavilla on yleinen, kattava ja kohtuuhintainen puhelinluettelo. Puhelinluettelo voi olla painetussa tai sähköisessä muodossa ja se tulee päivittää vähintään kerran vuodessa.

43 § (VML 60 d §)

Verkkopalvelua koskeva yleispalveluvelvollisuus Verkkoyritys, jonka Viestintävirasto on tämän luvun 40 §:ssä tarkoitettulla tavalla nimennyt yleispalvelun tarjoajaksi, on velvollinen tarjoamaan yleispalveluyritykseksi nimetyille palveluyritykselle viestintäverkkoon liittymiseksi tarvittavan verkkopalvelun kustannuksiin perustuvaan hintaan.

44 §

Yleispalveluyrityksen velvollisuus tiedottaa yleispalveluvelvoitteistaan sekä tarjota yleispalvelutuotteitaan ja -palveluitaan Yleispalveluyrityksen on tiedotettava tarkoituksenmukaisella tavalla yleispalveluvelvoitteistaan sekä tarjottava yleispalvelutuotteitaan ja -palveluitaan. Yleispalveluyrityksen on julkaistava tiedot ja aineistot tarjoamistaan yleispalvelutuotteista ja -palveluista siten, että ne ovat helposti tilaajien ja käyttäjien saatavilla.

45 § (VML 60 §)

Yleispalvelun hintojen seuranta Viestintäviraston on seurattava yleispalvelun hinnoittelua, verrattava sitä viestintäpalveluiden yleiseen hintatasoon sekä arvioitava yleispalvelun hinnoittelua suhteessa yleiseen kuluttajahintatasoon ja väestön yleiseen tulotasoon.

46 § (VML 60 a §)

Yleispalvelun nettokustannukset Yleispalvelun nettokustannuksilla tarkoitetaan niitä palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia, joita yleispalveluyritys ei saa katetuiksi palvelun tuottamalla tuloilla.

Jos on ilmeistä, että yleispalvelun tarjonta muodostaa yleispalveluyritykselle kohtuuttoman taloudellisen rasitteen, ja jos yleispalveluyritys sitä vaatii, Viestintäviraston on laskettava yleispalvelun nettokustannukset.

Viestintävirasto ei ole nettokustannuksia laskiessaan sidottu yleispalveluyrityksen ilmoittamiin tietoihin tai sen kustannuslaskennassa käytettyihin periaatteisiin.

47 § (VML 60 b §)

Kustannusten korvaaminen yleispalveluyritykselle

Yrityksen kokoon, yritystoiminnan laatuun ja yrityksen harjoittaman teletoiminnan, numerotiedotuspalvelun tai puhelinluettelopalvelun liikevaihtoon sekä muihin näihin rinnastettaviin seikkoihin nähden kohtuuttoman taloudellisen rasitteen muodostava osuus yleispalvelun nettokustannuksista on korvattava yleispalveluyritykselle valtion varoista, jos yleispalveluyritys sitä vaatii.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten korvaamisesta päättää liikenne- ja viestintäministeriö Viestintäviraston laatiman nettokustannuslaskelman pohjalta.

Taannehtivasti korvausta maksetaan enintään vuoden ajalta vaatimuksen esittämisestä.

48 § (VML 60 e §)

Liittymän rakentamisesta johtuvan korvauksen maksaminen erissä

Yleispalveluyritykseksi nimetyllä palveluyrityksellä on velvollisuus tarjota tilaajana olevalle kuluttajalle mahdollisuus maksaa x §:ssä tarkoitettua liittymän rakentamisesta johtuva korvaus useammassa maksuerässä.

Teleyritys saa kieltäytyä 1 momentissa tarkoitettua velvollisuudestaan vain, jos kieltäytymiselle on tilaajana olevan kuluttajan maksukykyyn liittyvä painava peruste.

3 luku Sähköinen suoramarkkinointi ja puhelinmyynnin kieltö

49 § (SVTSL 26 §)

Suoramarkkinointi luonnolliselle henkilölle

Automatisoitujen soittojärjestelmien sekä telekopiolaitteiden, sähköpostiviestien, tekstiviestien, puheviestien, ääniviestien tai kuvaviestien avulla toteutettua suoramarkkinointia saa kohdistaa vain sellaisiin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat antaneet siihen ennalta suostumuksensa.

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua suoramarkkinointia luonnolliselle henkilölle saa harjoittaa, jollei tämä ole sitä nimenomaisesti kieltänyt. Luonnollisen henkilön on voitava helposti ja maksutta kieltää tässä momentissa tarkoitettu suoramarkkinointi.

Jos palvelun tarjoaja tai tuotteen myyjä saa asiakkaana olevalta luonnolliselta henkilöltä sähköpostiviestiin, tekstiviestiin, puheviestiin, ääniviestiin tai kuvaviestiin liittyvän yhteystiedon tuotteen tai palvelun myynnin yhteydessä, sama palvelun tarjoaja tai tuotteen myyjä voi sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, käyttää tätä yhteystietoa omien samaan tuoteryhmään kuuluvien tai muuten vastaavien tuotteiden ja palvelujen suoramarkkinoinnissa. Palvelun tarjoajan tai tuotteen myyjän on annettava asiakkaana olevalle luonnolliselle henkilölle mahdollisuus ilman erillistä maksua ja helposti kieltää yhteystiedon käyttö tiedon keräämisen ja jokaisen sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin yhteydessä. Palvelun tarjoajan tai tuotteen myyjän on selkeästi tiedotettava kieltomahdollisuudesta.

50 § (SVTSL 27 §)

Suoramarkkinointi yhteisölle

Suoramarkkinointia yhteisölle saa harjoittaa, jollei tämä ole sitä nimenomaisesti kieltänyt. Yhteisölle on annettava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua kieltää yhteystietojensa käyttö jokaisen suoramarkkinointitarkoituksessa lähetetyn sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin yhteydessä. Suoramarkkinointia harjoittavan on selkeästi tiedotettava kieltomahdollisuudesta.

51 § (SVTSL 28 §)

Suoramarkkinoinnin tunnistaminen

Tämän luvun 49 ja 50 §:ssä säädettyyn suoramarkkinointiin tarkoitettu sähköpostiviesti, tekstiviesti, puheviesti, ääniviesti ja kuvaviesti on voitava sitä vastaanottaessa selvästi ja yksiselitteisesti tunnistaa markkinoinniksi.

Sellaisen suoramarkkinointiin tarkoitettujen sähköpostiviestin, tekstiviestin, puheviestin, ääniviestin ja kuvaviestin lähettäminen on kiellettyä:

- 1) jossa peitetään tai salataan sen lähettäjän henkilöllisyys, jonka puolesta viesti on lähetetty;
- 2) jossa ei ole voimassa olevaa osoitetta, johon vastaanottaja voi lähettää pyynnön siitä, että kyseinen viestintä lopetetaan;
- 3) jossa pyritään ohjaamaan vastaanottajat kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun säännösten vastaisille verkkosivustoille.

52 § (SVTSL 29 §)

Suoramarkkinoinnin vastaanottamisen estäminen

Käyttäjän pyynnöstä teleyrityksellä ja yhteisötilaajalla on oikeus estää tämän luvun 49–51 §:ssä tarkoitettujen suoramarkkinoinnin vastaanottaminen. Toimenpiteet on toteutettava huolellisesti, eikä niillä saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enemmän kuin on välttämätöntä.

53 § (VML 65 a §)

Puhelinmarkkinoinnin kieltö

Matkaviestinverkon puhelinliittymää ei saa markkinoida kuluttajalle puhelimitse muuten kuin kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta teleyrityksen markkinointiin omille matkapuhelinasiakkailleen.

VI OSA YKSITYISYYDEN SUOJA SÄHKÖISESSÄ VIESTINNÄSSÄ

1 luku Yksityisyyden suoja ja viestin luottamuksellisuus

1 § (SVTSL 4 §)

Viestin, tunnistamistietojen ja paikkatietojen luottamuksellisuus

Sähköisessä palvelussa välitettävää viestiä, tunnistamistietoja ja paikkatietoja saa käsitellä ainoastaan laissa säädetyillä perusteilla.

Viesti ei ole luottamuksellinen, jos se on saatettu yleisesti vastaanotettavaksi. Viestiin liittyvät tunnistamistiedot ovat kuitenkin viestin välittäjälle luottamuksellisia. Verkkoviestin tunnistamistietojen luovuttamisesta säädetään sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 17 §:ssä.

2 § (SVTSL 5 §)

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökieltö

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon viestistä tai tunnistamistiedosta, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa ilman viestinnän osapuolen suostumusta ilmaista tai käyttää hyväksi viestin sisältöä, tunnistamistietoa tai tietoa viestin olemassaolosta, ellei laissa toisin säädetä.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon paikkatiedosta, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa ilman paikannettavan suostumusta ilmaista tai käyttää hyväksi paikkatietoa tai tietoa sen olemassaolosta, ellei laissa toisin säädetä.

Teleyrityksen, lisäarvopalvelun tarjoajan, yhteisötilaajan tai teleurakoitsijan palveluksessa oleva tai ollut ei saa ilman viestinnän osapuolen tai paikannettavan suostumusta ilmaista, mitä hän on tehtävässään saanut tietää viesteistä, tunnistamistiedoista tai paikkatiedoista, ellei laissa toisin säädetä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu vaitiolovelvollisuus on myös sillä, joka toimii tai on toiminut teleyrityksen, lisäarvopalvelun tarjoajan, yhteisötilaajan tai teleurakoitsijan lukuun.

3 § (SVTSL 7 §)

Palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö

Evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

2 luku Viestin ja tunnistamistietojen käsittely

4 § (SVTSL 8 §)

Viestien ja tunnistamistietojen yleiset käsittelyoikeudet

Viestinnän osapuoli voi käsitellä omia viestejään ja niihin liittyviä tunnistamistietoja, jolle jäljempänä tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Luottamuksellisia viestejä ja tunnistamistietoja saa käsitellä myös viestinnän osapuolen suostumuksella tai jos laissa niin säädetään.

5 § (SVTSL 8 §)

Tunnistamistietojen yleiset käsittelyperiaatteet

Tunnistamistietojen käsittely on sallittua ainoastaan käsittelyn tarkoituksen vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa luottamuksellisen viestin ja yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

Tunnistamistietoja on sallittua luovuttaa ainoastaan niille tahoille, joilla on oikeus käsitellä tietoja asianomaisessa tilanteessa.

Käsittelyn jälkeen viestit ja tunnistamistiedot on hävitettävä tai tehtävä sellaisiksi, ettei niitä voi yhdistää tilaajaan tai käyttäjään, ellei laissa toisin säädetä.

6 § (SVTSL 9 §)

Tunnistamistietojen käsittely palvelujen toteuttamiseksi ja käyttämiseksi

Tunnistamistietoja saa käsitellä siinä määrin kuin se on tarpeen verkkopalvelun, viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun toteuttamiseksi ja käyttämiseksi sekä jäljempänä säädetyllä tavalla tietoturvasta huolehtimiseksi.

Tunnistamistietoja saa käsitellä vain teleyrityksen, lisäarvopalvelun tarjoajan, yhteisötilaajan ja tilaajana olevan oikeushenkilön palveluksessa oleva sekä näiden lukuun toimiva luonnollinen henkilö, jonka tehtävänä on käsitellä tietoja tässä luvussa erikseen säädettyjen tarkoitusten toteuttamiseksi.

7 § (SVTSL 10 §)

Käsittely laskutusta varten

Teleyritys ja lisäarvopalvelun tarjoaja voi käsitellä keskinäisten maksujensa määrittämistä ja laskutusta varten välttämättömiä tunnistamistietoja.

Yhteisötilaaja voi käsitellä sisäistä laskutustaan varten välttämättömiä tunnistamistietoja.

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (458/2002) tarkoitettu tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja voi käsitellä teleyrityksen hallinnoiman viestintäverkon välityksellä tarjottavien kuvatallenteiden, äänitallenteiden ja muiden maksullisten palvelujensa laskutusta varten välttämättömiä teleyritykseltä saamiaan tunnistamistietoja ja muita laskutuksen kannalta välttämättömiä tietoja, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat, on antanut siihen suostumuksensa.

Tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalla on oikeus saada teleyritykseltä 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Luovutuksen saajaan sovelletaan, mitä tässä osassa ja IX osan 1 luvussa säädetään viestinnän luottamuksellisuudesta ja yksityisyyden suojasta, viestien ja tunnistamistietojen käsittelystä, paikkatietojen käsittelystä ja viestinnän tietoturvasta lisäarvopalvelun tarjoajan osalta.

Laskun määräytymiseen liittyviä tietoja on säilytettävä vähintään kolme kuukautta laskun eräpäivästä tai tunnistamistiedon tallentumisesta riippuen siitä, kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi. Tietoja ei saa kuitenkaan säilyttää enää sen jälkeen, kun saatava on velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) mukaan vanhentunut. Laskua koskevan erimielisyyden synnyttyä laskua koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

Teleyrityksen ja lisäarvopalvelun tarjoajan on ilmoitettava tilaajalle tai käyttäjälle, millaisia tunnistamistietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää.

8 § (SVTSL 11 §)

Käsittely markkinointia varten

Teleyritys voi viestintäpalvelujen markkinoimiseksi tai lisäarvopalvelujen tarjoamiseksi käsitellä tunnistamistietoja siinä määrin ja niin kauan kuin tällainen markkinointi edellyttää, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat, on antanut siihen suostumuksensa.

Teleyrityksen on ilmoitettava tilaajalle tai käyttäjälle ennen kuin tämä antaa suostumuksensa, millaisia tunnistamistietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää.

Suostumuksen antajalla on oltava mahdollisuus peruuttaa tunnistamistietojen käsittelyä koskeva suostumuksensa.

9 § (SVTSL 12 §)

Käsittely teknistä kehittämistä varten

Teleyritys ja lisäarvopalvelun tarjoaja voi käsitellä tunnistamistietoja verkkopalvelun, viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun teknistä kehittämistä varten.

Yhteisötilaaja voi käsitellä tunnistamistietoja oman viestintäverkkonsa ja siihen liitetyn oman palvelunsa teknistä kehittämistä varten.

Ennen 1 ja 2 momentissa tarkoitetun käsittelyn aloittamista tilaajalle tai käyttäjälle on ilmoitettava, mitä tunnistamistietoja käsitellään ja kuinka kauan niiden käsittely kestää.

Ilmoitus voi olla kertaluonteinen.

10 § (SVTSL 12 a §)

Käsittely tilastollista analyysiä varten

Teleyritys ja lisäarvopalvelun tarjoaja voi käsitellä verkkopalvelun, viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun tunnistamistietoja ja yhteisötilaaja voi käsitellä viestintäverkkonsa tai siihen liitetyn palvelunsa tunnistamistietoja automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tilastollista analyysiä varten, jos:

1) analyysiä ei voida muuten tuottaa ilman kohtuutonta vaivaa; ja

2) analyysistä ei voida tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös tilaajana olevan oikeushenkilön oikeutta käsitellä liittymänsä ja päätelaitteensa tunnistamistietoja.

11 § (SVTSL 13 §)

Teleyrityksen, yhteisötilaajan ja lisäarvopalvelun tarjoajan käsittelyoikeus väärinkäytöstapauksissa

Teleyritys, yhteisötilaaja ja lisäarvopalvelun tarjoaja voi käsitellä tunnistamistietoja verkkopalvelun, viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun maksullisen palvelun käyttöä maksutta tai muiden siihen rinnastuvien käyttöä koskevien väärinkäytösten havaitsemiseksi, estämiseksi ja selvittämiseksi.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun tunnistamistietojen käsittelyn teknisestä toteuttamisesta.

12 § (SVTSL 4 §)

Käsittely teknisen vian tai virheen havaitsemiseksi

Teleyritys, lisäarvopalvelun tarjoaja ja yhteisötilaaja voi käsitellä tunnistamistietoja, jos se on tarpeen viestinnän välittämisessä tapahtuneen teknisen vian tai virheen havaitsemiseksi, estämiseksi tai selvittämiseksi.

13 § (SVTSL 15 §)

Käsittelyä koskevien tietojen tallentaminen

Teleyrityksen on tallennettava tunnistamistietojen käsittelystä yksityiskohtaiset tapahtumatiedot. Tapahtumatiedoista on käytävä ilmi käsittelyn ajankohta, kesto ja käsittelijä. Tapahtumatiedot on säilytettävä kaksi vuotta niiden tallentamisesta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun tallentamisen ja säilyttämisen teknisestä toteuttamisesta.

14 § (SVTSL 37 §)

Käyttäjän erityinen tiedonsaantioikeus

Käyttäjällä on oikeus saada teleyritykseltä tämän hallussa olevat tunnistamistiedot, jotka ilmaisevat liittymän tai päätelaitteen sijainnin tietyllä hetkellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun käyttäjän puhevaltaa käyttää alle 15-vuotiaan puolesta hänen huoltajansa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain 4 §:n mukaisesti tai muun kuin alaikäisen vajaavaltaisen puolesta hänen edunvalvojansa siten kuin holhoustoimesta annetussa laissa säädetään.

3 luku Viranomaistoimintaan liittyvät tiedot

15 § (VML 97 §)

Viranomaistoimintaan liittyvien tietojen luovutusvelvollisuuden

Teleyrityksen on luovutettava viranomaiselle viipymättä ja maksutta hallussaan olevat viranomaiselle laissa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä pelastustoiminnan ylläpitämiseksi säädetyn tehtävän suorittamisessa tarpeelliset tiedot siten kuin siitä erikseen säädetään.

Viestintävirasto voi antaa teleyritykselle tarkempia määräyksiä siitä, missä ajassa 1 momentissa tarkoitetut tiedot on luovutettava.

16 § (SVTSL 14 a §)

Velvollisuus säilyttää tiedot viranomaistarpeita varten

Sen estämättä, mitä tässä osassa säädetään tunnistamistietojen käsittelystä, teletoimintailmoituksen antamiseen velvollisen, sisäasianministeriö erikseen nimeämän palveluyrityksen on huolehdittava jäljempänä säädettyin edellytyksin, että yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tai yleisten viestintäverkkojen yhteydessä tuotettavien tai käsiteltävien tietojen säilyttämisestä ja direktiivin 2002/58/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/24/EY 5 artiklassa tarkoitetut tiedot säilytetään 12 kuukauden ajan viestinnän päivämäärästä. Näitä tietoja saa käyttää ainoastaan pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rikosten tai teleosoitetta tai telepätelaitetta käyttäen tehdyn rikoksen estämiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

Säilytysvelvollisuus koskee tietoja, jotka liittyvät:

- 1) palveluyrityksen tarjoamaan kiinteän verkon puhelinpalveluun tai lisäpalveluun taikka matkaviestinverkon puhelinpalveluun, lisäpalveluun, tekstiviestipalveluun, EMS-palveluun tai multimediapalveluun;
- 2) palveluyrityksen tarjoamaan internetyhteyspalveluun;
- 3) palveluyrityksen tarjoamaan sähköpostipalveluun;
- 4) palveluyrityksen tarjoamaan internetpuhelinpalveluun;
- 5) puheluun, jossa yhteys on saatu muodostettua, mutta puheluun ei vastattu tai puhelu on estynyt verkonhallintatoimenpiteestä johtuen.

Säilytysvelvollisuus ei koske viestin sisältöä eikä verkkosivustojen selaamisesta kertyviä tunnistamistietoja. Palveluyritys voi kuitenkin tallentaa myös verkkosivustojen selaamisesta

kertyviä tunnistamistietoja, mikäli se tallennusvelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen lisäksi tarpeen internetyhteyspalvelun käyttäjän tunnistamiseksi.

Säilytysvelvollisuuden edellytyksenä on, että tiedot ovat saatavilla ja palveluyrityksen yleisesti saatavilla olevien viestintäpalvelujen tarjoamisen yhteydessä tämän luvun tai henkilötietolain perusteella tuottamia tai käsittelemiä.

Säilytysvelvollisuuden perusteella säilytettävien tietojen tarkemmasta määrittelystä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

Säilytysvelvollisuuden perusteella säilytettävien tietojen tekniset yksityiskohdat määritellään Viestintäviraston määräyksessä.

17 § (SVTSL 14 b §)

Viranomaistarpeita varten säilytettävien tietojen käsittelyssä noudatettavat velvoitteet ja menettelytavat

Säilytysvelvollisen palveluyrityksen tulee ennen säilytysvelvollisuuden toteuttamista neuvotella tietojen säilyttämisen toteutuksesta sisäasiainministeriön kanssa viranomaisten tarpeiden mukaisen tietojen säilyttämisen varmistamiseksi. Mikäli neuvottelu ei pääty yhteisymmärrykseen tietojen säilyttämisen toteutuksesta, palveluyritys päättää säilyttämisen teknisestä toteuttamisesta. Toteutuksen on oltava kustannustehokasta ja siinä on otettava huomioon palveluyrityksen liiketoiminnan tarpeet, järjestelmien tekniset ominaispiirteet ja säilyttämisestä aiheutuvat kustannukset maksavan viranomaisen tarpeet. Toiminnassa on vältettävä sitä, että samoja tietoja säilyttää useampi palveluyritys. Säilytettävät tiedot tulee voida toimittaa tietojen saamiseen oikeutetulle viranomaiselle ilman tarpeetonta viivästystä.

Säilytysvelvollisen palveluyrityksen tulee huolehtia velvollisuuden toteuttamisesta tarvittaessa yhteistyössä verkkoyrityksen kanssa siten, että myös ne 16 §:ssä tarkoitetut saatavilla olevat tiedot säilytetään, joita verkkoyritys käsittelee palveluyrityksen palvelun toteuttamiseksi. Säilytysvelvollisen palveluyrityksen on huolehdittava, että tilaajan saatavilla on tietoa tietojen säilyttämisestä ja sen tarkoituksesta.

Tietojen säilyttämisvelvollisuuden toteuttamisesta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä säilytysvelvollisuuden teknisestä toteutuksesta.

18 § (SVTSL 14 c §)

Viranomaistarpeita varten säilytettävien tietojen käyttöä koskeva tilastointi

Sisäasiainministeriön on toimitettava Euroopan yhteisöjen komissiolle vuosittain tilastot tämän lain perusteella säilytettävien tietojen hyödyntämisestä. Tilastojen tulee sisältää:

- 1) tapaukset, joissa säilytettyjä tietoja toimitettiin viranomaiselle;
- 2) tapaukset, joissa säilytettyjä tietoja koskevaa viranomaisen tietopyyntöä ei voitu täyttää;
- 3) tiedot siitä, kuinka kauan kului säilytettävien tietojen tallentamisesta viranomaisen tietopyyntöön.

Sisäasiainministeriön tulee ottaa erityisesti huomioon edellä 1 momentissa tarkoitetut tilastot poliisilain (872/2011), pakkokeinolain tai muun lain perusteella eduskunnan oikeusasiamiehelle televalvonnan ja telekuuntelun käytöstä antamissaan kertomuksissa.

4 luku Paikkatietojen käsittely

19 § (SVTSL 16 §)

Paikkatietojen käsittely ja luovutus

Paikkatietoja, jotka voidaan yhdistää henkilöön, saa käsitellä lisäarvopalvelun tarjoamiseksi ja hyödyntämiseksi, jos tilaaja tai käyttäjä, jota tiedot koskevat on antanut siihen suostumuksensa.

Käsittely on sallittua ainoastaan käsittelyn tarkoituksen vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enemmän kuin on välttämätöntä. Käsittelyn jälkeen paikkatiedot on hävitettävä tai tehtävä sellaisiksi, ettei niitä voi yhdistää tilaajaan tai käyttäjään, ellei laissa toisin säädetä.

Lisäarvopalvelun tarjoajan on huolehdittava, että paikannettavan saatavilla on helposti ja jatkuvasti tietoa käsiteltävien paikkatietojen tarkkuudesta, käsittelyn täsmällisestä tarkoituksesta ja kestosta sekä siitä, voidaanko paikkatiedot luovuttaa kolmannelle osapuolelle lisäarvopalvelun tarjoamista varten. Lisäarvopalvelun tarjoajan on erityisesti huolehdittava siitä, että nämä tiedot ovat paikannettavan saatavilla ennen 1 momentissa tarkoitettua suostumusta.

Paikkatietojen käsittelyn kieltämisestä ja palvelukohtaisesta suostumuksesta päättää alle 15-vuotiaan puolesta hänen huoltajansa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 4 §:n mukaisesti tai muun kuin alaikäisen vajaan puolesta hänen edunvalvojansa siten kuin holhustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään, jollei tämä ole palvelun teknisen toteutuksen takia mahdotonta.

Tilaajalla tai käyttäjällä on oltava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua peruuttaa 1 momentissa tarkoitettu suostumus, jollei laissa toisin säädetä. Paikannettavalla on oltava mahdollisuus helposti ja ilman erillistä maksua kieltää väliaikaisesti paikkatietojen käsittely kunkin verkkoyhteyden tai kunkin viestintätapahtuman osalta.

VII OSA TELEVISIO, RADIO, TILAUSOHJELMAPALVELUT JA MARKKINOINNIN SÄÄNTELY

1 luku Televisiolähetysten ja tilausohjelmapalvelujen sisältö

1 §

Määritelmät

Tässä osassa tarkoitetaan:

- 1) *audiovisuaalisella ohjelmalla* elokuvaa, televisio-ohjelmaa, tapahtuman välittämistä yleisölle tai muuta vastaavaa pääasiassa liikkuvista kuvista ja niihin liitetystä äänestä muodostuvaa kokonaisuutta;
- 2) *audiovisuaalisilla sisältöpalveluilla* televisiotoimintaa tai tilausohjelmapalveluja, joita tarjotaan yleisölle taloudellisessa tarkoituksessa;
- 3) *audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajalla* sitä, joka valitsee ja järjestää audiovisuaalisen sisältöpalvelun sisällön;
- 4) *radio-ohjelmalla* radiossa lähetettävää uutislähetystä, keskusteluohjelmaa, musiikkiohjelmaa tai muuta yksinomaan äänestä muodostuvaa esitystä;
- 5) *ohjelmistolla* audiovisuaalisten ohjelmien tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta;
- 6) *riippumattomalla ohjelmatuottajalla* audiovisuaalisten ohjelmien tuottajaa, jonka osakepääomasta yksittäinen audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoaja hallitsee enintään 25 prosenttia tai useampi enintään 50 prosenttia ja joka viimeisen kolmen vuoden aikana on tuottanut enintään 90 prosenttia ohjelmistaan samalle audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajalle;
- 7) *sponsoroinnilla* audiovisuaalisten sisältöpalvelujen, audiovisuaalisten ohjelmien taikka radio-ohjelmien tai radiotoiminnan rahoitusta tai muuta taloudellista tukemista, jonka tarkoituksena on tuen antajan hyödykkeiden myynnin tai tuen antajan tunnettuuden edistäminen, jos tuen antaja ei harjoita ohjelmien tai radio-ohjelmien tuotantoa taikka sisältöpalvelujen tarjontaa tai radiotoimintaa;
- 8) *mainonnalla* tavallisesti maksua tai muuta vastiketta vastaan televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää tiedotetta, ilmoitusta tai muuta viestiä, joka ei ole sponsorointia eikä tuotesijoittelua ja jonka tarkoituksena on edistää mainostajan hyödykkeiden myyntiä taikka taloudellista toimintaa harjoittavan mainostajan tunnettuutta;
- 9) *teleostoslähetyksellä* osto- tai myyntitarjouksia sisältävää televisiolähetystä;
- 10) *kaupallisella viestinnällä* mainontaa, teleostoslähetyksiä, sponsorointia, tuotesijoittelua tai muuta tavaroiden tai palvelujen myynnin taikka taloudellista toimintaa harjoittavan luonnollisen tai oikeudellisen henkilön julkisen kuvan edistämistä.

2 § (TVRL 5 §)

Sijoittautuminen

Audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoaja on sijoittautunut Suomeen, jos toiminnan harjoittajan päätoimipaikka on Suomessa ja ohjelma-aikataulua tai ohjelmaluetteloja koskevat päätökset tehdään Suomessa.

Tarkemmat säännökset tilanteista, joissa audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoaja on sijoittautunut Suomeen ohjelma-aikataulua tai ohjelmaluetteloja koskevien päätösten, työntekijöiden työskentelypaikan, toiminnan aloittamisen, taloudellisesti merkittävän toiminnan, satelliittilähetysaseman – tai kapasiteetin taikka muun vastaavan seikan perusteella annetaan valtioneuvoston asetuksella.

3 § (TVRL 18 §)

Paikallinen televisiotoiminta

Mitä tämän luvun 4 ja 5 §:ssä säädetään, ei koske televisiotoimintaa paikallisissa televisioverkoissa eikä sellaisia lähetyksiä, joita ei voida vastaanottaa missään Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa Suomen ulkopuolella.

4 § (TVRL 16 §)

Ohjelmiston eurooppalaisuus

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille suurin osa vuosittaisesta lähetyksajastaan, johon ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, tekstitelevisiolähetyksille tai teleostoslähetyksille varattua aikaa. Tarkemmat audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) 1 artiklan mukaiset säännökset siitä, millaisia ohjelmia pidetään 1 momentissa tarkoitettuina eurooppalaisina ohjelmina, annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tilausohjelmien tarjoajan on edistettävä eurooppalaisten ohjelmien tuotantoa ja saatavuutta palveluissaan tuotantojen rahoituksen, ohjelmaostojen, eurooppalaisten teosten näkyvyyden tai muun vastaavan keinon avulla.

Audiovisuaalisten sisältöpalvelujen tarjoajien tulee vuosittain selvittää Viestintävirastolle, miten eurooppalaisia ohjelmia on edistetty.

5 § (TVRL 17 §)

Riippumattomien tuottajien ohjelmat

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisten riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 15 prosenttia lähetyksajastaan, johon ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, teleostoslähetyksille ja tekstitelevisiolähetyksille varattua aikaa, tai vaihtoehtoisesti 15 prosenttia ohjelmistobudjetistaan. Mainittuun riippumattomien tuottajien osuuteen laskettavista ohjelmista puolet on oltava viimeisen viiden vuoden aikana tuotettuja.

6 § (TVRL 19 a §)

Ohjelmistojen saattaminen näkö- ja kuulorajoitteisten saataville

Suomen- tai ruotsinkielisiin televisio-ohjelmiin on liitettävä tekstitys sekä muihin ohjelmiin selostus tai palvelu, jossa tekstitetyn ohjelman teksti muutetaan ääneksi (*ääni- ja tekstityspalvelu*) siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Ääni- ja tekstityspalvelu on liitettävä Yleisradio Oy:stä annetussa laissa tarkoitettuihin julkisen palvelun ohjelmistoihin. Ääni- ja tekstityspalvelu on liitettävä myös valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettäviin yleisen edun mukaisiin ohjelmistoihin siten kuin siitä tarkemmin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Yleisen edun mukaisia ovat monipuoliset, suomen- ja ruotsinkielisiä ohjelmia sisältävät ohjelmistot, joiden toimiluvan mukaan tulee sisältää uutis- ja ajankohtaisohjelmia. Ääni- ja tekstityspalvelua ei tarvitse liittää musiikkiesityksiin eikä urheilu- tai lastenohjelmiin. Ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta

aiheutuvat kustannukset muun kuin julkisen palvelun televisiotoiminnan harjoittajille eivät saa ylittää yhtä prosenttia televisiotoiminnan harjoittajan edellisen tilikauden liikevaihdosta. Ohjelmille, joihin ääni- ja tekstityspalvelu tulee liittää, voidaan valtioneuvoston asetuksella säätää asteittain nousevat kiintiöt osuuksina ohjelmatunneista.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävien ohjelmistojen osalta kiintiö voi olla vuosina 2011–2016 ohjelmista 10–50 prosenttia ja julkisen palvelun ohjelmista 50–100 prosenttia. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ääni- ja tekstityspalvelun teknisestä toteuttamisesta ja lähettämisestä. Valtioneuvoston asetuksella tulee vahvistaa kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuva ohjelmatuntikohtainen kustannus.

8 § (TVRL 20 §)

Yksinoikeuksien käyttö

Jos televisiotoiminnan harjoittaja on hankkinut yksinoikeuden lähettää sellaisen tapahtuman, jonka jokin Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio on audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ja Euroopan komission varmistamaan luetteloon, se ei saa käyttää yksinoikeutta siten, ettei merkittävä osa kyseisen valtion yleisöstä voi seurata tapahtumaa koskevaa lähetystä maksuttomalla televisiokanavalla niin kuin kyseisessä valtiossa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään yksinoikeuksien käyttämisestä, sovelletaan vastaavasti eurooppalaisen rajat ylittävistä televisiolähetyksistä tehdyn yleissopimuksen muutospöytäkirjan CM (98)93 9 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun luettelossa mainittuihin tapahtumiin.

Tarvittaessa säädetään valtioneuvoston asetuksella, mitkä tapahtumat ovat Suomessa yhteiskunnallisen merkittävyytensä vuoksi sellaisia, että niitä koskevat lähetykset on välitettävä Suomen alueelle siten, että merkittävä osa yleisöstä voi seurata niitä vapaasti vastaanotettavissa olevassa muodossa kokonaan tai osittain joko suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä. Tässä momentissa tarkoitettua yhteiskunnallisesti merkittävää tapahtumaa koskeva televisiolähetys katsotaan välitetyksi merkittävälle osalle yleisöä, jos 90 prosenttia väestöstä voi vastaanottaa lähetyksen ilman erillistä korvausta.

Jos yksinoikeuden hankkinut televisiotoiminnan harjoittaja ei toteuta 1 momentissa tarkoitettua lähetystä itse, se on velvollinen luovuttamaan toiselle televisiotoiminnan harjoittajalle oikeuden tapahtuman lähettämiseen, jos tämä pyytää sitä vähintään kuusi kuukautta ennen tapahtuman alkamista. Lähetysoikeuden luovuttavalla televisiotoiminnan harjoittajalla on oikeus saada luovutuksesta täysi korvaus.

9 § (TVRL 20 a §)

Yksinoikeuksien käyttöä koskeva menettely

Jos 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua lähetysoikeuden luovuttamisesta ei ole päästy sopimukseen, yksinoikeuden hankkinut televisiotoiminnan harjoittaja tai oikeuden luovuttamista tämän luvun 8 §:n 4 momentin mukaisesti pyytänyt televisiotoiminnan harjoittaja voi saattaa asian Viestintäviraston käsiteltäväksi viimeistään kolme kuukautta ennen tapahtuman alkua. Viestintävirasto voi päättää, mitä on pidettävä tämän luvun 8 §:n 4 momentin mukaisena täytenä korvauksena. Määriteltävän korvauksen tulee perustua kilpailuilla markkinoilla vastaavista oikeuksista maksettaviin hintoihin. Viestintävirasto voi asettaa päätöksessään myös luovutukseen liittyviä teknisiä ehtoja.

Tässä pykälässä tarkoitetun päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

2 luku Mainonta, sponsorointi ja tuotesijoittelu

10 § (TVRL 21 §)

Yleiset periaatteet

Mainonnan, sponsoroinnin ja tuotesijoittelun on oltava selkeästi tunnistettavissa.

Niissä ei saa käyttää uutis- ja ajankohtaisohjelmissä säännöllisesti esiintyvien henkilöiden kuvaa tai ääntä.

Mainokset ja teleostoslähetykset on erotettava audiovisuaalisista ja radio-ohjelmista ääni- tai kuvatunnuksella taikka kuvatilan jakamisella.

Teleostoslähetyksissä ei saa kehottaa lapsia tekemään tavaroiden tai palvelujen osto- tai vuokrasitoumuksia.

Markkinoinnin hyvän tavan vastaisuudesta ja alaikäisille suunnatun tai alaikäiset yleisesti tavoittavan markkinoinnin hyvän tavan vastaisuudesta säädetään kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 2 §:ssä.

11 § (TVRL 22 §)

Mainosten ja teleostoslähetysten sijoittelu

Televiisioinnissa mainokset ja teleostoslähetykset on sijoitettava audiovisuaalisten ohjelmien väliin. Niitä voidaan sijoittaa myös audiovisuaalisten ohjelmien keskelle, jos se on mahdollista loukkaamatta audiovisuaalisen ohjelman eheyttä ja arvoa ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia.

Itsenäisistä osista rakentuissa urheilu- tai muissa audiovisuaalisissa ohjelmissä, joissa on väliaikoja, mainoksia ja teleostoslähetysä saa sijoittaa ainoastaan osien väleihin tai väliajoille.

Yksittäiset mainokset ja teleostoslähetykset muissa kuin urheilulähetyksissä on kielletty.

12 § (TVRL 23 §)

Eräiden audiovisuaalisten ohjelmien keskeyttäminen mainoksilla

Televiisioinnissa lähetettävän elokuvan, televisiota varten tehdyn elokuvan, uutisohjelman ja lastenohjelman saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä kerran kutakin aikataulun mukaista 30 minuutin jaksoa kohti.

Lastenohjelman saa keskeyttää mainoksilla tai teleostoslähetyksillä kuitenkin vain, jos ohjelman aikataulun mukainen kesto on enemmän kuin 30 minuuttia.

Uskonnollisten tilaisuuksien televisiolähetysä ei saa katkaista mainoksilla eikä teleostoslähetyksillä.

13 § (TVRL 24 §)

Eräiden tuotteiden markkinointi

Tupakkatuotteiden mainonnasta säädetään toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetussa laissa (693/1976). Alkoholijuomien mainonnasta ja myynninedistämisestä säädetään alkoholilaissa (1143/1994). Lääkkeiden markkinoinnista säädetään lääkelaisissa (395/1987).

14 § (TVRL 26 §)

Ohjelmien ja palveluiden sponsorointi

Sponsori ei saa vaikuttaa sponsoroidun audiovisuaalisen ohjelman tai radio-ohjelman taikka audiovisuaalisen sisältöpalvelun sisältöön eikä ohjelmien sijoitteluun ohjelmistossa siten, että se vaikuttaa audiovisuaalisen sisältöpalvelun tarjoajan tai radiotoiminnan harjoittajan vastuuseen tai toimitukselliseen riippumattomuuteen ohjelmien suhteen.

Sponsoroitujen audiovisuaalisten ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus.

Sponsoroiduissa audiovisuaalisissa ohjelmissä tai radio-ohjelmissä ei saa rohkaista ostamaan tai vuokraamaan sponsorin tai kolmannen osapuolen tuotteita tai palveluja viittaamalla erityisesti ja mainosluonteisesti kyseisiin tuotteisiin tai palveluihin taikka muulla tavalla.

15 § (TVRL 27 §)

Kielletty sponsorointi

Pääasiassa tupakkatuotteita valmistava tai markkinoiva yritys ei saa sponsoroida ohjelmia, audiovisuaalisia sisältöpalveluja eikä radiotoimintaa.

Jos ohjelman sponsorina on yritys, jonka toimintaan kuuluu lääketuotteiden tai lääkehoitojen valmistaminen tai myynti, ohjelman yhteydessä voidaan esittää yrityksen nimi tai tunnus ottaen huomioon, mitä tämän luvun 14 §:ssä säädetään. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan saa

tuoda esille sellaista lääketuotetta tai hoitomuotoa, joka on Suomessa saatavissa ainoastaan lääkärin määräyksestä.

Uutis- tai ajankohtaisohjelmat eivät saa olla sponsoroituja.

16 § (TVRL 28 §)

Tuotesijoittelu

Tuotteen, palvelun tai tavaramerkin sijoittaminen audiovisuaaliseen ohjelmaan vastiketta vastaan (*tuotesijoittelu*) on kielletty.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen tuotesijoittelu on sallittu:

- 1) elokuvateoksissa;
- 2) audiovisuaalista sisältöpalvelua varten tehdyissä elokuvissa tai sarjoissa;
- 3) urheiluohjelmissa;
- 4) kevyissä viihdeohjelmissa.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske tuotesijoittelua lastenohjelmissa.

Tuotesijoitteluna pidetään myös vastikkeetonta tarpeiston tai tuotepalkintojen antamista käytettäviksi audiovisuaalisessa ohjelmassa, jos ne ovat merkittävän arvokkaita. Tarpeiston tai tuotepalkintojen antamisena toteutettu tuotesijoittelu on sallittu muissa kuin lastenohjelmissa.

17 § (TVRL 28 b §)

Tuotesijoittelun toteuttaminen

Tuotesijoittelussa ei saa:

- 1) vaikuttaa tuotesijoittelulla ohjelmien sisältöön tai niiden sijoitteluun ohjelmistossa;
- 2) rohkaista hankkimaan tuotteita tai palveluja;
- 3) mainosluonteisesti tai muuten erityisesti viitata tuotteisiin;
- 4) aiheettomasti korostaa tuotteita.

Tupakkatuotteiden tai pääasiassa tupakkatuotteita valmistavien tai markkinoivien yritysten tuotteiden taikka Suomessa ainoastaan lääkärin määräyksestä saatavilla olevien hoitomuotojen tuotesijoittelu on kielletty.

Yleisölle on joko tekstillä tai audiovisuaalisten sisältöpalvelujen tarjoajien yhtenäisesti käyttämällä tunnukseksi selkeästi ilmoitettava siitä, että audiovisuaalisessa ohjelmassa on tuotesijoittelua. Ilmoitus pitää sijoittaa audiovisuaalisen ohjelman alkuun, loppuun ja jokaisen mainoskatkon jälkeen. Ilmoitus ei saa olla mainosluonteinen.

Tuotesijoittelusta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos sisältöpalvelujen tarjoaja tai sen sidosyritys ei itse ole tuottanut tai tilannut kyseistä audiovisuaalista ohjelmaa eikä tietoa siihen sisältyvästä tuotesijoittelusta ole saatavissa ilman kohtuutonta vaivaa.

18 § (TVRL 29 §)

Teleostoslähetysten ja televisiomainosten aikarajoitukset

Mainosten ja teleostoslähetysten osuus yhtä tasatuntien välistä tuntia kohti ei saa olla yli 12 minuuttia, lukuun ottamatta kanavia, joilla lähetetään pelkästään teleostoslähetyksiä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta televisiotoiminnan harjoittajan ilmoituksiin sen omista audiovisuaalisista ohjelmista ja ohjelmiin suoraan liittyviin oheistuotteisiin, sponsorointia koskeviin ilmoituksiin, tuotesijoitteluun eikä tämän luvun 20 §:ssä tarkoitettuihin teleostoslähetyksille varattuihin ohjelmapaikkoihin.

19 § (TVRL 31 §)

Aatteellinen ja yhteiskunnallinen mainonta

Mainonta, jonka tarkoituksena on edistää asian tai aatteen tunnettuutta tai niihin liittyen mainostajan tunnettuutta taikka henkilön julkista kuvaa (*aatteellinen ja yhteiskunnallinen mainonta*), on erotettava audiovisuaalisista ohjelmista ääni- tai kuvatunnukseksi taikka kuvatilan jakamisella.

Aatteelliset ja yhteiskunnalliset mainokset on sijoitettava audiovisuaalisten ohjelmien tai ohjelman itsenäisten osien väliin. Niitä voidaan sijoittaa myös audiovisuaalisten ohjelmien keskelle, jos se on mahdollista loukkaamatta audiovisuaalisen ohjelman eheyttä ja arvoa ja tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia. Aatteellisella tai yhteiskunnallisella mainonnalla ei saa keskeyttää uskonnollisten tilaisuuksien televisiolähetyksiä.

Aatteelliset ja yhteiskunnalliset mainokset, jotka väkivaltaisuutensa, seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai ahdistusta aiheuttamalla taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat lasten kehitykselle haitallisia, on lähetettävä sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisiota.

20 § (TVRL 32 §)

Teleostoslähetysille varatut ohjelmapaikat

Teleostoslähetysille varatun ohjelmapaikan yhtäjaksoisen keston on oltava vähintään 15 minuuttia kanavalla, jota ei ole varattu pelkästään teleostoslähetysille.

Teleostoslähetysille varatut ohjelmapaikat on yksilöitävä selkeästi kuva- ja äänitunnuksella.

21 § (TVRL 33 §)

Teleostoslähetysille ja myyinnedistämiseen varatut kanavat

Televisiokanavilla, joilla lähetetään yksinomaan mainontaa, teleostoslähetysiä tai televisiotoiminnan harjoittajan omaan myyinnedistämistoimintaan liittyviä audiovisuaalisia ohjelmia, on sellainen sisältö, joka väkivaltaisuutensa, seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai ahdistusta aiheuttamalla taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla on lasten kehitykselle haitallista, lähetettävä sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisiota.

Mitä tämän osan 1 luvun 4 ja 5 §:ssä sekä 2 luvun 11 ja 18:n 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin televisiokanaviin, joilla lähetetään yksinomaan mainontaa, teleostoslähetysiä tai televisiotoiminnan harjoittajan omaan myyinnedistämistoimintaan liittyviä audiovisuaalisia ohjelmia.

22 § (VML 134§)

Televisio-ohjelmien siirtovelvoite

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta:

1) Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993) 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmistot sellaisen televisio- ja radiotoiminnan osalta, jota harjoitetaan I osan 1 luvun 3 §:n 12 kohdassa tarkoitetussa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa;

2) verkon sijaintikunnassa vastaanotettavat yleisen edun mukaiset valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävät televisio-ohjelmistot;

3) edellä tarkoitettuun ohjelmistoon sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston, ohjelmistoihin liittyvät mainokset sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu siirtovelvoite koskee myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, joka käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapeliteleviotekniikkaa edellyttäen, että ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla.

Siirtovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisio- tai radiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaativia parannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot niihin liittyvine palveluineen on tarjottava käyttäjälle maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut on tarjottava käyttäjälle muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun niihin verrattavan

yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä yhteisantenniverkkoa, jota käytetään joukkoviestinnän välittämiseen kiinteistössä käyttäjien päätelaitteisiin, on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

VIII OSA VIESTINTÄVERKOT, -PALVELUT JA -LAITTEET

1 luku Viestintäverkkoon kuuluvien laitteiden sijoittaminen

1 § (VML 100 §)

Laitteen sijoittaminen

Teleyrityksen oikeudesta sijoittaa yhdyskuntaa tai kiinteistöä palveleva viestintäverkkoon kuuluva laite, jolla tarkoitetaan telekaapelia, langattomien viestintäyhteyksien edellyttämiä johtoja, laitteita tai rakennelmia, toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999).

Teleyrityksen oikeus sijoittaa telekaapeli sekä siihen liittyvä laite, vähäinen rakennelma ja pylväk toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle voi perustua myös maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetun kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätökseen siten kuin tässä laissa säädetään.

2 § (VML 101 §)

Yleiset tavoitteet telekaapelin sijoittamisessa

Telekaapeli on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava yleisistä teistä annetussa laissa (243/1954) tarkoitetulle tiealueelle tai kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) tarkoitetulle yleiselle alueelle.

Telekaapelin sijoittamisessa on otettava huomioon voimassa oleva kaavoitus ja muu maankäytön suunnittelu sekä maisemalliset ja ympäristönäkökohdat.

Telekaapelin sijoittamisesta ja kunnossapidosta ei saa aiheutua sellaista haittaa tai vahinkoa, joka on kohtuullisin kustannuksin vältettävissä.

3 § (VML 102 §)

Telekaapelisuunnitelma

Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen telekaapelin sijoittamisesta toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle, teleyrityksen on laadittava telekaapelin sijoittamisesta suunnitelma (*telekaapelisuunnitelma*).

Telekaapelisuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiakirjat:

- 1) kartta, joka osoittaa telekaapelien ja niihin liittyvien rakenteiden sijainnin;
- 2) kylittäin tai kaupunginosittain laadittu kartta, johon on merkitty alueella sijaitsevat kiinteistöt;
- 3) asiakirja, josta käy ilmi telekaapeleiden ja niihin liittyvien rakenteiden ja laitteiden rakentamistapa ja rakentamisaika;
- 4) rakennussuunnitelma, josta käy ilmi se, miten telekaapelin reitti merkitään maastoon.

4 § (VML 103 §)

Telekaapelisuunnitelman julkaiseminen

Teleyrityksen on asetettava telekaapelisuunnitelma julkisesti nähtäville. Teleyrityksen on lisäksi julkaistava telekaapelisuunnitelmaa koskeva ilmoitus paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Ilmoituksessa on mainittava kiinteistöt, joita suunnitelma koskee.

Ilmoituksessa tulee lisäksi mainita, että kiinteistön omistajalla ja henkilöllä, jonka etua tai oikeutta suunnitelma koskee, on oikeus tehdä muistutus telekaapelisuunnitelmasta tietyn määräajan kuluessa.

Telekaapelisuunnitelma on lähetettävä tavallisella kirjeellä tiedoksi kaikille kiinteistönomistajille ja muille henkilöille, joiden etua tai oikeutta suunnitelma koskee.

5 § (VML 104 §)

Lausunto telekaapelisuunnitelmasta

Teleyrityksen on hankittava telekaapelisuunnitelmasta lausunto kunnalta ja toimivaltaiselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä tarpeen mukaan muilta toimivaltaisilta viranomaisilta.

6 § (VML 105 §)

Muistutus

Kiinteistön omistajalla ja muulla, jonka etua tai oikeutta telekaapelisuunnitelma koskee, on oikeus tehdä teleyritykselle muistutus 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona telekaapelisuunnitelma on julkaistu tämän luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

7 § (VML 106 §)

Rakennusvalvontaviranomaisen päätös

Telekaapeli sekä siihen liittyvä laite, vähäinen rakennelma ja pylvä voidaan sijoittaa toisen omistamalle tai hallitsemalle alueelle, jos sijoittamisesta sovitaan. Jos sijoittamisesta ei päästä sopimukseen, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi teleyrityksen hakemuksesta päätöksellään antaa teleyritykselle sijoitusoikeuden vahvistamalla tämän luvun 3 §:ssä tarkoitetun telekaapelisuunnitelman. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätös on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa teleyrityksen hakemuksesta.

Telekaapelisuunnitelma voidaan vahvistaa, jos teleyritys on noudattanut tämän luvun 3 ja 4 §:n mukaista menettelyä. Jos telekaapelisuunnitelmasta on tehty muistutus, vahvistamisen edellytyksenä on lisäksi se, että suunnitelma vastaa tämän luvun 2 §:n mukaisia vaatimuksia. Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Jos päätöksestä on valitettu, valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon, kunnes se on ratkaissut valituksen.

Rakennusvalvontaviranomaisen 2 momentin mukaiseen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 190 §:ssä säädetään.

8 § (VML 107 §)

Oikeus tehdä rakennustöitä toisen alueella

Jos se on telekaapelisuunnitelman toteuttamiseksi välttämätöntä, teleyritys, jolla on tämän luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen perustuva oikeus, saa ilman omistajan tai haltijan lupaa kaataa telekaapelisuunnitelman mukaiselta alueelta puita ja muita kasveja, kiinnittää rakennuksiin ja rakennelmiin tarpeellisia laitteita sekä tehdä muita rakennustöitä alueella. Teleyrityksen palveluksessa olevalla on tässä tarkoituksessa oikeus liikkua yksityisellä alueella ja asettaa maastoon tarpeellisia merkkejä.

Teleyrityksen on muissa kuin kiireellisissä tapauksissa varattava alueen omistajalle ja haltijalle tilaisuus suorittaa 1 momentissa mainitut toimenpiteet itse.

Teleyrityksen on kunnostettava alue työn suorittamisen jälkeen.

9 § (VML 108 §)

Korvaukset haitasta ja vahingosta

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla, kunnalla yleisen alueen omistajana ja haltijana sekä valtiolla yleisen tiealueen omistajana ja haltijana on oikeus saada täysi korvaus haitasta ja vahingosta, joka on aiheutunut tämän luvun 8 §:ssä tarkoitettusta toimenpiteestä.

Korvausvaatimus on tehtävä teleyritykselle vuoden kuluessa haitan tai vahingon syntymisestä. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977), jäljempänä lunastuslaki, mukaisessa järjestyksessä.

10 § (VML 109 §)

Lunastuslain perusteella maksettavat korvaukset

Jos telekaapelien sijoittamisessa ja kunnossapidämisessä tarvitaan laajempia oikeuksia toisen omaisuuteen kuin tämän luvun 8 §:ssä on mainittu, asia ratkaistaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaisesti.

11 § (VML 110 §)

Telekaapelin sijoittamiseen kohdistuva valvonta

Kunnan on alueellaan valvottava sitä, että telekaapelien sijoittamisessa noudatetaan tämän luvun 2 §:ssä tarkoitettuja tavoitteita.

Kunnan on tarvittaessa koordinoitava teleyritysten telekaapelien sijoittamista siten, että tämän luvun 2 §:ssä tarkoitettuja tavoitteita saavutetaan myös silloin, kun kunnan alueella tehdään useamman kuin yhden teleyrityksen telekaapelien rakentamis- ja kunnossapitotöitä.

12 § (Uusi)

Telekaapelitietojen saatavuus ja tietoturva

Teleyrityksen on saatettava telekaapeleita koskevat reittitiedot digitaaliseen muotoon.

Teleyrityksen on huolehdittava siitä, että reittitiedot on teknisesti mahdollista tarjota keskitetysti yhdestä paikasta.

Telekaapeleiden sijaintia koskevia tietoja on käsiteltävä ja säilytettävä siten, että tiedot ovat vain niiden käyttöön oikeutettujen saatavilla ja ettei kansallinen turvallisuus vaarannu.

Telekaapeleiden sijaintitiedon saa luovuttaa vain IX osan 1 luvun 3 §:ssä mainittuun käyttötarkoitukseen, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Kaapelitietojen säilyttämisen, käsittelyn ja luovuttamisen on tapahduttava siten, ettei tietoturvasuojien vaarannu.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia teknisiä määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetuista vaadittavasta kaapelitietojen digitaalisesta muodosta sekä vaadittavasta tietoturvasta.

2 luku Viestintäverkot ja palvelut (laatuvaatimukset)

13 § (VML 128 § + SVTSL 19 §)

Viestintäverkon ja viestintäpalvelun laatuvaatimukset

Yleiset viestintäverkot ja -palvelut sekä niihin liitettävät viestintäverkot ja -palvelut on suunniteltava, rakennettava ja ylläpidettävä siten, että:

- 1) sähköinen viestintä on tekniseltä laadultaan hyvää ja tietoturvallista;
- 2) ne kestävät normaalit odotettavissa olevat ilmastolliset, mekaaniset, sähkömagneettiset ja muut ulkoiset häiriöt sekä tietoturva-uhat;
- 3) niiden suorituskykyä, käytettävyyttä, laatua ja palveluvarmuutta voidaan seurata;
- 4) niihin kohdistuvat tietoturvaloukkaukset ja -uhat sekä niiden toimivuutta merkittävästi häiritsevät viat ja häiriöt voidaan havaita;
- 5) pääsy hätäpalveluihin on turvattu myös verkon häiriötilanteissa mahdollisimman luotettavasti;
- 6) käyttäjien tai muiden henkilöiden terveydelle tai omaisuudelle ei aiheudu vaaraa;
- 7) tilaajien, käyttäjien tai muiden henkilöiden tietosuoja, tietoturva tai muut oikeudet eivät vaarannu;
- 8) niiden veloitus on luotettava ja tarkka;
- 9) ne eivät aiheuta kohtuuttomia sähkömagneettisia tai muita häiriöitä taikka tietoturva-uhkia;
- 10) ne toimivat yhdessä ja ne voidaan tarvittaessa liittää toiseen viestintäverkkoon;
- 11) niihin tehtävistä muutoksista ei aiheudu ennakoimatonta häiriötä muille viestintäverkoille ja viestintäpalveluille;
- 12) niihin voidaan tarvittaessa liittää tämä lain vaatimukset täyttäviä päätelaitteita;
- 13) ne ovat tarvittaessa yhteentoimivia tämän lain vaatimukset täyttävän televisiovastaanottimen kanssa;
- 14) niistä vastaava toimija kykenee muutoinkin täyttämään sille kuuluvat tai tämän lain nojalla asetetut velvollisuudet;
- 15) ne toimivat mahdollisimman luotettavasti myös valmiuslain tarkoittamissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa;
- 16) viranomaisten tiedonsaantia koskevat pyynnöt voidaan toteuttaa ilman aiheutonta viivästystä;
- 17) viranomaisten antamia vaaratiedotteita voidaan välittää yleisölle;
- 18) telekuuntelu ja televalvonta on mahdollista suorittaa;

Edellä 1 momentin 1-4 ja 10 kohdassa tarkoitettuja laatuvaatimuksia on suhteutettava viestintäverkkojen ja -palvelujen:

- 1) käyttäjämäärään;
- 2) maantieteelliseen alueeseen, jota ne palvelevat;

3) niiden merkitykseen käyttäjälle.

Toimenpiteet, joilla huolehditaan 1 momentin 1, 2, 4, 7 ja 9 kohdassa tarkoitetusta tietoturvasta, on suhteutettava uhan vakavuuteen, toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin sekä käytävissä oleviin teknisiin mahdollisuuksiin torjua uhka.

Mitä 1 momentissa on säädetty viestintäverkosta ja viestintäpalvelusta, koskee liitännäistoimintoja ja liitännäispalveluja siltä osin, kuin ne vaikuttavat viestintäverkon ja viestintäpalvelun tässä laissa säädettyihin vaatimuksiin.

14 § (VML 129 §)

Viestintäverkkoa ja viestintäpalvelua koskevat määräykset

Viestintävirasto voi antaa tämän luvun 13 §:ssä tarkoitettuja viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen laatuvaatimuksia ja yhteensopivuutta koskevia määräyksiä. Määräykset voivat koskea:

- 1) viestintäverkon sähköistä ja fyysistä suojaamista;
- 2) viestintäverkon rakennetta;
- 3) viestintäverkon ja viestintäpalvelun suorituskykyä;
- 4) yhteenliittämistä, yhteentoimivuutta ja merkinantoa;
- 5) viestintäverkon liityntäpisteen teknisiä ominaisuuksia;
- 6) viestintäverkkoon kuuluvan laittilan fyysistä suojaamista;
- 7) kaapelitelevisioverkon, antennijärjestelmän ja yhteisantennijärjestelmän teknisiä ominaisuuksia;
- 8) digitaalisen viestintäverkon synkronointia;
- 9) tilaajayhteyden teknisiä ominaisuuksia;
- 10) viestintäverkon turvallisuutta ja häiriöttömyyttä;
- 11) laajakuvatelevisiopalveluja ja laajakuvatelevisio-ohjelmia vastaanottavan televisioverkon teknisiä ominaisuuksia;
- 12) sähköisen ohjelmaoppaan aloitussivun sisältöä ja rakennetta;
- 13) menettelyä vika- ja häiriötilanteissa;
- 14) veloituksen teknistä toteutusta;
- 15) käyttäjille tarjottavia palveluita;
- 16) suorituskyvyn ylläpitoa ja seuranta sekä verkohallintaa;
- 17) teknistä dokumentointia;
- 18) tehon syöttöä, tärkeysluokittelua, varmistamista ja varatiejärjestelyjä;
- 19) hätäliikenteen ohjausta ja varmistamista;
- 20) noudatettavia standardeja;
- 21) muita näihin verrattavia viestintäverkolle tai viestintäpalvelulle asetettavia teknisiä vaatimuksia;
- 22) liitännäistoimintoja ja liitännäispalveluja siltä osin kuin niillä on vaikutusta viestintäverkon tai viestintäpalvelun tässä laissa säädettyyn laatuun tai yhteensopivuuteen.

15 § (VML 130 §)

Erillisverkkoa koskevat säännökset

Viestintävirasto voi antaa määräyksiä myös sellaisten viestintäverkkojen teknisistä ominaisuuksista, joita ei ole liitetty yhteen yleisen viestintäverkon kanssa (*erillisverkko*), jos se on viestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi välttämätöntä.

Erillisverkon haltijan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi on voimassa, mitä IX osan 1 luvun 2 §:ssä säädetään.

16 § (VML 96 §)

Viranomaisten avustamista koskevat tekniset laatuvaatimukset

Teleyrityksen tulee antaa tarpeellisia tietoja viranomaisten tiedonsaantioikeuksien, telekuuntelun ja televalvonnan sekä vaaratiedotteiden yleisölle välittämisen toteutumisen kannalta merkittävistä viestintäverkkojen ja palvelujen muutoksista jo niiden suunnitteluvaiheessa sekä tiedot muutosten mahdollisista vaikutuksista viranomaisten omiin tietojärjestelmiin.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetussa tiedon antamisessa noudatettavasta menettelystä.

Telekuuntelua tai televalvontaa suorittavan viranomaisen on toimitettava Viestintävirastolle esitys niistä toiminnallisista vaatimuksista, jotka viestintäverkon ja viestintäpalvelun tulee täyttää.

Viestintävirasto päättää yksittäistapauksessa telekuuntelussa tai televalvonnassa käytettävälle apuvälineelle tai ominaisuudelle asetettavista teknisistä vaatimuksista kuultuaan teleyritystä ja 1 momentissa mainittua viranomaista.

Teleyrityksen on pyrittävä siihen, että tekniset apuvälineet ja ominaisuudet asennetaan viestintäverkkoon tai viestintäpalveluun ennen viestintäverkon tai viestintäpalvelun käyttöönottoa.

17 § (SVTSL 19 §)

Tilaajan, yhteisötilaajan ja lisäarvopalvelun tarjoajan velvollisuus huolehtia tietoturvasta

Tilaajan on ylläpidettävä yleiseen viestintäverkkoon liitettävää laitetta tai järjestelmää siten, ettei se vaaranna yleisen viestintäverkon ja -palvelun tietoturvallisuutta ottaen huomioon teleyrityksen antama ohjeistus.

Lisäarvopalvelun tarjoajan on huolehdittava palvelujensa tietoturvasta. Yhteisötilaajan on huolehdittava käyttäjiensä tunnistamistietojen ja paikkatietojen käsittelyn tietoturvasta. Nämä toimet on suhteutettava uhan vakavuuteen, toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin sekä käytettävissä oleviin teknisiin mahdollisuuksiin torjua uhka.

Viestintävirasto voi antaa teleyritykselle tarkempia määräyksiä 1–2 momentissa tarkoitetusta palvelun tai tietojen säilyttämisen tietoturvasta.

18 § (VML 72 §)

Viestintäverkon ja -palvelun rakennus-, ja kunnossapito- ja muutostyöt sekä tietoturvaan liittyvät toimenpiteet

Teleyrityksen on toteutettava viestintäverkon ja -palvelun rakennus-, kunnossapito-, muutos- ja tietoturva-toimenpiteet käyttäjälle ja muille teleyrityksille mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla.

Teleyritys saa tilapäisesti ilman käyttäjän tai toisen teleyrityksen suostumusta keskeyttää verkko- tai viestintäpalvelun tarjonnan tai rajoittaa sen käyttöä, jos se on välttämätöntä toimenpiteen onnistumiseksi. Keskeytyksestä ja muutoksesta on mahdollisuuksien mukaan tiedotettava hyvissä ajoin etukäteen käyttäjälle ja muille teleyrityksille, joiden viestintäverkkoihin ja -palveluihin ne voivat vaikuttaa.

19 § (LapsipornoL 3 §)

Teleyrityksen oikeus päättää tarjoamistaan palveluista

Teleyrityksellä on oikeus tarjota palvelujaan siten, että niiden avulla ei ole pääsyä lapsipornosivustoihin.

20 § (VML 69 §)

Oikeus liittää päätelaite tai viestintäverkko yleiseen viestintäverkkoon

Teleyritys ei saa estää käyttäjää liittämästä yleiseen viestintäverkkoon radiolain vaatimusten mukaista radio- ja telepätelaitetta tai tämän lain vaatimuksen mukaista suojauksen purkulaitetta tai televisiovastaanotinta.

Teleyritys ei saa estää käyttäjää liittämästä yleiseen viestintäverkkoon sellaista kiinteistön tai rakennuksen sisäistä viestintäverkkoa, joka täyttää tämän lain vaatimukset.

Teleyritys ei saa edellyttää, että kiinteistön tai rakennuksen sisäisen viestintäverkon ja yleisen viestintäverkon yhteenliittämisen saa suorittaa ainoastaan teleyrityksen valitsema henkilö.

Käyttäjä ei saa liittää yleiseen viestintäverkkoon muita kuin toimintakuntoisia ja radiolain vaatimusten mukaisia radio- ja telepätelaitteita.

3 luku Tele-, verkko- ja radiolaitteet (Markkinoille saattaminen)

21 § (VML 133 §)

Pätelaiterajapinta

Teleyrityksen on julkaistava ajan tasalla olevat tekniset eritelvät niistä yleisen viestintäverkon rajapinnoista, joihin telepäätelaitteet voidaan liittää. Eritelmistä on käytävä ilmi riittävällä tarkkuudella tiedot, joiden perusteella voidaan valmistaa telepäätelaitteita ja joiden avulla voidaan käyttää rajapinnan kautta tarjottavia palveluja.

22 § (RadioL 19 §)

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutustarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia radiolähtimiä, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetty ja määrätty olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät, käyttötarkoituksilmoitus ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutustarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan vain sellaisia radiovastaanottimia, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetty ja määrätty olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät, käyttötarkoituksilmoitus ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutustarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia telepäätelaitteita ja viestintäverkkolaitteita, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetty ja määrätty olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus. Telepäätelaitteessa on lisäksi oltava merkintä käyttötarkoituksesta.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen telelaitte voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille ennen kuin sen on varmistettu täyttävän tämän luvun 23 §:ssä tarkoitettuja olennaiset vaatimukset.

Radiolähetintä ei saa käyttää radioviestintään, jos sen ei ole varmistettu täyttävän tämän luvun 24 tai XI osan 4 luvun x §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Radiolähetintä saa kuitenkin käyttää radioviestintään, jos sen käyttöoikeus on hyväksytty II osan 3 luvun 20 §:n 4–7 momentissa tarkoitettulla tavalla tai jos Viestintävirasto on myöntänyt II osan 3 luvun 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua radioluvan sen hallussapitoon ja käyttöön radiolaitteiden tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.

23 § (RadioL 20 §)

Olennaiset vaatimukset

Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

- 1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännitealuerajoja radio- ja telepäätelaitteiden osalta soveltamatta;
- 2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;
- 3) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertorataresurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

Viestintävirasto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset sellaisista radiolaitteista ja telepäätelaitteista koskevista olennaisista erityisvaatimuksista, joista Euroopan yhteisöjen komissio on antanut täytäntöönpanoa edellyttävän päätöksen.

24 § (RadioL 21 §)

Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3) erityiset radiolaitetestit ja arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 a) arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 b) sähköturvallisuuslain (410/1996) nojalla säädettyllä tuotannon sisäisellä tarkastuksella tai ilmoitetun tarkastuslaitoksen lausunnon sisältävällä tuotannon sisäisellä tarkastuksella; tai
- 4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä telelaitteen valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto ei estä muussa kuin 1 momentin 3 b kohdan arviointimenettelyssä valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä.

Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen telelaite on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset telelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

25 § (RadioL 21 a §)

Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut I osan 1 luvun 3 §:n 46 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 22 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut I osan 1 luvun 3 §:n 46 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 24 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

26 § (RadioL 21 b §)

Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 24 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettun radiovastaanottimen vaatimuksenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 24 §:n 1 momentin 1 tai 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

27 § (RadioL 21 c §)

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 24 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

28 § (RadioL 21 d §)

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava tämän luvun 24 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

29 § (RadioL 21 e §)

Kiinteä asennus

Kiinteä asennus on tehtävä noudattaen hyviä teknisiä käytäntöjä siten, että kiinteä asennus täyttää tämän luvun 23 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettut sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset. Kiinteän asennuksen vaatimustenmukaisuutta

sähkömagneettisen yhteensopivuuden osalta ei tarvitse osoittaa 21 §:ssä tarkoitetulla arviointimenettelyllä.

Sen estämättä, mitä tämän luvun 22 §:n 3 momentissa ja 28 §:ssä säädetään, viestintäverkkolaitteen, joka on tarkoitettu tiettyyn kiinteään asennukseen ja jota ei pidetä kaupan, vaatimustenmukaisuutta ei tarvitse osoittaa tämän luvun 23 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevien suojavaatimusten osalta eikä sitä tarvitse merkitä Viestintäviraston tämän luvun 30 §:n 1 momentin nojalla määräämällä merkinnällä.

Kiinteään asennuksen haltija on velvollinen nimeämään henkilön, joka on vastuussa siitä, että kiinteä asennus on 1 momentin mukainen ja antamaan Viestintävirastolle pyynnöstä tiedon vastuuhenkilöstä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kiinteään asennuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä ja vastuuhenkilön nimeämisestä ja ilmoittamisesta sekä kiinteään asennukseen ja siihen tarkoitettuun viestintäverkkolaitteeseen liittyvistä asiakirjoista ja niihin liittyvästä kirjaamis- ja säilyttämisvelvollisuudesta.

30 § (RadioL 22 §)

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Telelaitteen valmistajan on varustettava tämän luvun 24 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.

Vaatimustenmukaisuusvakuutuksen lisäksi radiolaitteen ja telepäätelaitteen mukana on oltava tiedot laitteen käyttötarkoituksesta (käyttötarkoitu ilmoitus). Radiolaitteen myyntipäällyksestä ja käyttöohjeesta on riittävän selkeästi käytävä ilmi Euroopan unionin jäsenvaltiot tai maantieteelliset alueet, joissa laite on tarkoitettu käytettäväksi. Telepäätelaitteen tiedoista on selkeästi käytävä ilmi yleisen viestintäverkon liittymät, joihin laite on tarkoitettu liitettäväksi. Mitä 2 momentissa säädetään, ei koske yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettuja radiovastaanottimia.

31 § (RadioL 23 §)

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 25 §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset ilmoitusmenettelystä ja ilmoitukseen sisällytettävistä tiedoista.

32 § (RadioL 24 §)

Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset

Mitä tämän luvun 24–32 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
 - 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina;
 - 3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä ilma-aluksessa käytettäväksi tarkoitettuja radiolaitteita;
 - 4) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.
- Viestintävirasto voi tarvittaessa antaa määräyksiä 1 momentin 1, 4, ja 5 kohdassa tarkoitettujen radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden ominaisuuksista ja teknisestä rakenteesta sekä näiden laitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisen menettelystä ja merkinnöistä.

4 luku Pätevyys ja kelpoisuus

33 § (RadioL 15 §)

Pätevyyden osoittaminen

Radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käytävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus tai Viestintäviraston Suomessa voimassa olevaksi hyväksymä muun maan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä pätevyystodistus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, radiolähetintä saa pätevyystodistuksen haltijan välittömässä valvonnassa käyttää muukin henkilö.

Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestintään lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat. Hakemuksesta viraston ulkopuolinen taho voidaan määrätä tutkinnon vastaanottajaksi. Tutkinnon vastaanottajalla tulee olla tehtävän edellyttämä taito ja kokemus. Tutkintoon liittyvien suoritteiden maksullisuuden ja maksujen suuruuden yleisistä perusteista on silloin soveltuvin osin voimassa, mitä valtion maksuperustelain (150/1992) 4–7 §:ssä säädetään. Mainituista suoritteista perittävistä maksuista voidaan säätää liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelain 8 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Viestintävirasto myöntää pätevyystodistuksen tutkinnon suorittaneelle hakijalle, jos ei ole perusteltua syytä epäillä, että hakija rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

Ilmailuradioviestinnässä vaadittavasta pätevyydestä säädetään ilmailulaissa (281/1995) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä.

Viestintävirasto voi peruuttaa 3 momentissa tarkoitetun tutkinnon vastaanottajaa koskevan määräyksen, jos tutkinnon vastaanottaja ei enää täytä momentissa säädettyjä tutkinnon vastaanottajaksi määräämisen edellytyksiä tai olennaisesti rikkoo sen toimintaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

Viestintävirasto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä tutkintojen vastaanottamisesta.

34 § (RadioL 16 §)

Pätevyyden ylläpitäminen

Kansainvälisessä liikenteessä olevan kauppa-alueen turvallisuusradioviestintään tarkoitetun radiolähettimen käyttäjän on osoitettava tämän luvun 33 §:ssä tarkoitetun todistuksen mukaisen pätevyyden ylläpitäminen ennen kuin todistuksen myöntämisestä on kulunut viisi vuotta. Pätevyyden ylläpitäminen voidaan osoittaa:

- 1) esittämällä todistus pätevyyden ylläpitoon liittyvästä meripalvelusta ja turvallisuusradiolaitteiden käytöstä;
- 2) suorittamalla tutkinto, johon sovelletaan tämän luvun 33 §:n 3–5 momentin säännöksiä; taikka
- 3) suorittamalla tutkinnon korvaava Viestintäviraston hyväksymä kurssi.

Viestintävirasto myöntää hakemuksesta kelpoisuustodistuksen sille, joka 1 momentissa tarkoitetulla tavalla osoittaa pätevyytensä ylläpitämisen. Viestintävirasto voi hyväksyä pätevyyden ylläpitämisen osoitukseksi myös muun maan toimivaltaisen viranomaisen antaman todistuksen pätevyyden ylläpitämisestä.

35 § (RadioL 17 §)

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen esittäminen sekä todistusten voimassaoloaika Radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käyttävän on pyynnöstä esitettävä pätevyys- tai kelpoisuustodistuksensa sitä koskevien säännösten noudattamista valvovalle Viestintäviraston, poliisin, rajavartiolaitoksen tai Liikenteen turvallisuusviraston edustajalle. Pätevyystodistus on voimassa toistaiseksi ja kelpoisuustodistus viisi vuotta myöntämispäivästä, tutkinnon suorittamispäivästä tai kurssitodistuksen myöntämispäivästä.

36 § (RadioL 18 §)

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädetyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

5 luku Viranomaisverkot ja viestinnän etuoikeustoiminto

37 § (VML 2 § 9 k.)

Viranomaisverkko

Viranomaisverkolla tarkoitetaan yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, sotilaalliseen maanpuolustukseen, pelastustehtäviin, väestönsuojeluun tai poikkeusoloihin taikka normaaliolojen vakaviin häiriötilanteisiin varautumiseen liittyvien tarpeiden vuoksi rakennettua viestintäverkkoa.

38 § (Uusi)

Viranomaisverkon liittymien tarjoaminen

Viranomaisverkon liittymiä voidaan tarjota ainoastaan yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, pelastustehtäviin tai väestönsuojeluun liittyvää viestintää varten:

- 1) valmiuslain (1552/2012) 12 §:ssä määritellylle viranomaiselle, jonka tehtävänä on varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa;
- 2) sellaiselle muulle yhteisölle, jolle on lainsäädännössä säädetty velvollisuudeksi varautua toimimaan valmiuslain mukaisissa poikkeusoloissa tai normaaliolojen häiriötilanteissa; taikka
- 3) sellaiselle muulle yhteisö, joka hoitaa 1-2 kohdissa mainitun yhteisön kanssa tekemäänsä sopimukseen tai lainsäädökseen perustuvaa turvallisuustehtävä taikka poikkeusoloihin ja normaaliolojen häiriötilanteisiin varautumista turvaavaa tehtävää.

Viranomaisverkon liittymiä voidaan tarjota 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetulle viranomaiselle tai muulle yhteisölle sen hakemuksesta. Liittymiä voidaan kuitenkin tarjota 3 kohdan mukaiselle yhteisölle sen hakemuksesta ainoastaan, mikäli Viestintävirasto tai 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu viranomais tai yhteisö pitää sitä tarkoituksenmukaisena omalle vastuulleen kuuluvan 1 momentissa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi. Hakemuksesta tulee ilmetä liittymän käyttötarkoitus sekä suunnitelma liittymän käytöstä.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentin mukaisesta hakemuksesta ja käyttösuunnitelmasta taikka viranomaisverkon ylläpitäjän velvollisuudesta luovuttaa tietoja verkosta ja sen käyttäjistä.

39 § (VML 99 §)

Viranomaisverkkoa koskevat erityiset säännökset

Viranomaisverkkoon ei sovelleta [3-5 luvun, 51 §:n eikä 7 ja 8 luvun] säännöksiä.

Viranomaisverkkoa ylläpitävä viranomais tai muu yhteisö voi hyväksyä sellaisen yhteisön viranomaisverkon käyttäjäksi, joka kuuluu x §:n mukaiseen käyttäjäryhmään.

Teleyrityksen on pyynnöstä liitettävä viranomaisverkko yleiseen viestintäverkkoon korvauksetta. Viranomaisverkossa toimivalla teleyrityksellä ei ole oikeutta saada korvausta televiestinnästä yleisestä viestintäverkosta viranomaisverkkoon. Yleisessä viestintäverkossa toimivalla teleyrityksellä on oikeus saada teleyrityksen hinnaston mukainen korvaus televiestinnästä viranomaisverkosta yleiseen viestintäverkkoon.

Viranomaisverkkoihin sovelletaan x luvun [viestintäverkot ja palvelut] 128 §:n 1 ja 2 momentin vaatimuksia ottaen huomioon verkkojen käyttötarkoitus. Viranomaisverkon haltija vastaa verkon ja siinä tarjottavien viestintäpalveluiden vaatimustason määrittelystä ja viranomaisverkon ja siinä tarjottavien viestintäpalveluiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta vaatimustason mukaisesti sekä edellä mainittujen asioiden dokumentoinnista. Tiedot on toimitettava Viestintävirastolle.

40 § (VML 91 §)

Etuoikeustoiminto ja etuoikeutettu liittymä

Etuoikeustoiminnolla tarkoitetaan matkaviestinverkon ominaisuutta, jolla tietyn matkaviestinverkon liittymän viestinnälle voidaan antaa etuoikeus muista liittymistä tai numeroista lähetettyyn viestintään nähden.

Matkaviestinverkko on varustettava etuoikeustoiminnolla.

Teleyritys ei saa tarjota etuoikeutettua liittymää yleisölle.

Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa ne käyttäjäryhmät, joiden liittymille annetaan 1 momentissa tarkoitettu etuoikeus.

6 luku Suojauksenpurku

41 §

Oikeudetonta suojauksen purkujärjestelmää koskeva kielto

Sellaisen suojauksen purkujärjestelmän, jonka tarkoituksena on mahdollistaa oikeudeton pääsy erityisellä teknisellä järjestelmällä suojattuun televisiolähetykseen, radiolähetykseen tai vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavaan etäpalveluun, hallussapito, käyttö, valmistus, maahantuonti, kaupanpito, vuokraus, levittäminen, myynninedistäminen, asentaminen ja huolto on kielletty.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös suojauksen purkujärjestelmään, jonka tarkoituksena on mahdollistaa pääsy erilliseen ehdollisen pääsyn tekniseen järjestelmään, jolla suojataan 1 momentissa tarkoitettuja palveluita.

42 §

Markkinavalvonta ja tarkastus

Viestintäviraston määräämät tarkastajat valvovat tämän luvun 41 §:ssä tarkoitettua toimintaa ja siinä säädetyn kiellon noudattamista.

Tarkastajalla, joka esittää selvityksen Viestintäviraston antamasta määräyksestä, on oikeus valvonnan suorittamiseksi päästä paikkaan, jossa on suojauksen purkujärjestelmä tai jossa sellaisen todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että tämän luvun 41 §:n tai rikoslain (39/1889) 38 luvun 8 b §:n säännöksiä on rikottu.

43 §

Tutkittavaksi ottaminen

Jos todennäköisin syin epäillään, että tämän luvun 41 §:ssä tarkoitettua kieltoa on rikottu, tarkastajalla on oikeus ottaa suojauksen purkujärjestelmä tutkittavaksi sekä kieltää tutkimuksen ajaksi sen kaupanpito ja muu edelleen luovuttaminen. Tutkimus on suoritettava viivytyksettä.

Sille, jolta suojauksen purkujärjestelmä on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenee tutkittavaksi otetun omaisuuden määrä ja tutkittavaksi ottamisen syy.

IX OSA PALVELUIDEN JA TOIMINNAN JATKUVUUDEN TURVAAMINEN

1 luku Verkkujen kunnossapito, häiriöiden hallinta ja häiriöistä ilmoittaminen

1 § (SVTSL 20 §)

Toimenpiteet tietoturvan toteuttamiseksi

Teleyrityksellä, yhteisötilaajalla ja lisäarvopalvelun tarjoajalla sekä niiden lukuun toimivalla on oikeus ryhtyä 2 momentissa tarkoitettuihin välttämättömiin toimiin tietoturvasta huolehtimiseksi:

- 1) viestintäverkkojen tai niihin liitettyjen palvelujen sekä tietojärjestelmien tietoturvalle haittaa aiheuttavien tapahtumien havaitsemiseksi, estämiseksi, selvittämiseksi ja esitutkintaan saattamiseksi;
- 2) viestin lähettäjän tai viestin vastaanottajan viestintämahdollisuuksien turvaamiseksi; tai
- 3) viestintäpalvelujen kautta laajamittaisesti toteutettavien rikoslain 37 luvun 11 §:ssä tarkoitettujen maksuvälinepetosten valmistelun ehkäisemiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut toimet voivat käsittää:

- 1) viestin automaattisen sisällöllisen analyysin;
- 2) viestien välittämisen ja vastaanottamisen automaattisen estämisen tai rajoittamisen;
- 3) tietoturva vaarantavien haitallisten tietokoneohjelmien automaattisen poistamisen viesteistä;
- 4) muut näihin rinnastettavat teknisluonteiset toimenpiteet.

Jos viestin tyyppi, muodon tai muun vastaavan seikan perusteella on ilmeistä, että viesti sisältää haitallisen tietokoneohjelman tai käskyn eikä viestin automaattisella sisällöllisellä analyysillä pystytä turvaamaan 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista, yksittäisen viestin sisältöä saa käsitellä manuaalisesti. Manuaalisesta viestin sisällön käsittelystä on ilmoitettava viestin lähettäjälle ja vastaanottajalle, jollei ilmoittamisella todennäköisesti vaaranneta 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista.

Tässä pykälässä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava huolellisesti ja ne on mitoitettava torjuttavan häiriön vakavuuteen. Toimenpiteitä toteutettaessa ei saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Toimenpiteet on lopetettava, jos niiden toteuttamiselle ei enää ole tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä.

Viestintävirasto voi antaa teleyrityksille ja lisäarvopalvelun tarjoajille tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta.

2 § (VML 131 §)

Velvollisuus korjata häiriö

Jos viestintäverkko, viestintäpalvelu tai laite aiheuttaa merkittävää haittaa tai häiriötä viestintäverkolle, viestintäpalvelulle, viestintäverkkoon liitettylle muulle palvelulle, laitteelle, viestintäverkon käyttäjälle tai muulle henkilölle, teleyrityksen tai muun viestintäverkon tai laitteen haltijan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja tarvittaessa irrotettava viestintäverkko, viestintäpalvelu tai laite yleisestä viestintäverkosta.

Tässä pykälässä tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava huolellisesti ja niiden on oltava oikeassa suhteessa haitan tai häiriön vakavuuteen. Toimenpiteitä toteutettaessa ei saa rajoittaa sananvapautta taikka luottamuksellisen viestin tai yksityisyyden suojaa enempää kuin on ehdottoman välttämätöntä 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden turvaamiseksi. Toimenpiteet on lopetettava välittömästi, jos niiden toteuttamiselle ei enää ole tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä.

Viestintävirasto voi 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa päättää korjaustoimenpiteistä sekä verkon, palvelun tai laitteen irrottamisesta.

3 § (VML 111 §)

Telekaapeleita vaarantava työ

Ennen maanrakennustyöhön, metsätyöhön, vesirakennustyöhön taikka muuhun telekaapeleita mahdollisesti vaarantavaan työhön ryhtymistä työn suorittajan on vaurioiden välttämiseksi selvitettävä, sijaitseeko työalueella telekaapeleita.

Teleyrityksen on annettava maksutta tietoja telekaapeleiden sijainnista.

Teleyrityksen on annettava työn suorittajalle vaaran välttämiseksi tarpeelliset tiedot ja ohjeet.

4 § (SVTSL 21 a § + VML 72 a)

Häiriöilmoitukset tilaajalle ja käyttäjälle

Teleyrityksen on ilmoitettava viipymättä tilaajalle ja käyttäjälle, jos sen palveluun kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka estää viestintäpalvelun toimivuuden tai häiritsee sitä olennaisesti. Lisäarvopalvelun tarjoajan on ilmoitettava viipymättä käyttäjälle palveluunsa kohdistuvasta merkittävästä tietoturvaloukkauksesta tai sen uhkasta.

Teleyrityksen ja lisäarvopalvelun tarjoajan on ilmoituksessa kerrottava häiriön tai sen uhan arvioitu kesto. Lisäksi on kerrottava tilaajien ja käyttäjien käytävissä olevista suojautumistoimenpiteistä, niiden todennäköiset kustannukset sekä mistä tilaaja tai käyttäjä saa lisätietoja. Teleyrityksen ja lisäarvopalvelun tarjoajan on säilytettävä tiedot ilmoituksista. Teleyrityksen on tiedotettava toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa sekä niiden mahdollisista vaikutuksista palvelun käyttöön.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen ja tiedottamisen sisällöstä ja muodosta sekä ilmoituksen säilyttämisestä.

5 § (SVTSL 21 § ja VML 128 a)

Häiriöilmoitukset Viestintävirastolle

Teleyrityksen on ilmoitettava välittömästi Viestintävirastolle, jos sen palveluun kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä tietoturvaloukkaus taikka muu tapahtuma, joka estää viestintäpalvelun toimivuuden tai häiritsee sitä olennaisesti. Samalla on ilmoitettava häiriön tai sen uhan arvioitu kesto ja vaikutukset, korjaustoimenpiteet sekä ne toimenpiteet, joilla häiriön toistuminen pyritään estämään. Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, Viestintävirasto voi määrätä teleyrityksen tiedottamaan asiasta.

Viestintäpalvelun käyttäjän on ilmoitettava Viestintävirastolle välittömästi sellaisista käyttäjän järjestelmiin kohdistuneista tietoturvaloukkauksista tai niiden uhkista, joilla on tai voisi olla merkittävä vaikutus yleisen viestintäverkon tai viestintäpalvelun tietoturvaan taikka toimintaan.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 1 ja 2 momentissa tarkoitettu häiriö on merkittävä sekä määräyksiä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

6 § (Uusi)

Häiriötilanteiden yhteistoimintaryhmä

Viestintävirasto voi häiriötilanteita varten asettaa yhteistoimintaryhmän, jossa ovat edustettuna teleyritykset, sähkömarkkina- (386/1995) tarkoitetut verkon- ja jakeluverkonhaltijat, niiden lukuun toimivat urakoitsijat sekä muut tarkoituksenmukaiset toimijat.

Ryhmän tehtävänä on:

- 1) suunnitella ja sovittaa yhteen valmiuslain mukaisten poikkeusolojen sekä normaaliolojen häiriötilanteiden ennaltaehkäisemisessä ja hallinnassa tarvittavia toimenpiteitä;
- 2) hankkia ja toimittaa tarpeellisia tietoja Viestintäviraston päätöksenteon tueksi;
- 3) välittää ryhmän kokoamaa ja analysoimaa häiriötilanteita koskevaa tietoa sellaisille toimijoille, jotka voivat vähentää häiriötilanteiden haitallisia vaikutuksia yhteiskunnalle.

Ryhmän jäsen voi Viestintäviraston valtuuttamana toimeenpanna viraston päätöksiä sekä valvoa niiden ja viraston antamien määräysten ja ohjeiden noudattamista.

Yhteistoimintaryhmän jäseneseen sovelletaan 2 momentin mukaisissa tehtävissä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 621/1999 6 luvun vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa koskevia säännöksiä sekä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Sen lisäksi mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Viestintävirasto voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa häiriötilanteen hallinnassa tarvittavia tarpeellisia tietoja yhteistyöryhmän jäsenelle, jos tiedot ovat tarpeellisia ryhmän tehtävien hoitamiseksi. Viestintävirastolla on oikeus saada liikesalaisuuksien estämättä ryhmän tehtävien kannalta tarpeelliset tiedot.

7 § (RadioL 33 §)

Radiohäiriöiden poistaminen

Jos radiolaitteen toiminta häiritsee turvallisuusradioviestintää, radiolaitteen käyttö on heti keskeytettävä.

Jos radiolähetin aiheuttaa radioviestinnälle tai muille radiolaitteille häiriötä, radiolähetimen haltijan ja omistajan on poistettava häiriö tai rajoitettava sitä. Jos häiriö johtuu radiovastaanottimen tai siihen liitetyn erillisen antenni- tai antennijärjestelmän teknisistä ominaisuuksista, häiriön poistaminen on radiovastaanottimen haltijan ja omistajan vastuulla, jos tässä laissa säädetyistä tai toimilupaehdoista ei muuta johdu. Viestintävirasto voi määrätä, mihin muihin radiolaitteen teknisiin ominaisuuksiin tai käyttöä koskeviin toimiin radiolaitteen haltijan ja omistajan on ryhdyttävä häiriön ja sen vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi.

Jos sekä häiriön aiheuttava että häiritetty radiolaite ovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset ja jollei häiriö ole vähäinen tai jollei häiriö johdu

radiovastaanottimeen liitetyn erillisen antennin- tai antennijärjestelmän häiriönsieto-ominaisuuksista, Viestintävirasto tekee osapuolille ehdotuksen toimenpiteiksi, joilla häiriö voidaan poistaa tai sen vaikutuksia rajoittaa.

Jos osapuolet eivät voi sopia häiriön poistamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä taikka niistä aiheutuvien kustannusten määrästä tai jakamisesta, Viestintävirasto ratkaisee asian.

Edellä 2–4 momentissa tarkoitettua menettelyä sovelletaan myös silloin, kun radiolaitte aiheuttaa häiriötä televerkolle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle, jonka häiriönsieto-ominaisuudet ovat tämän lain tai sähköturvallisuuslain nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset.

Viestintävirasto voi tarvittaessa antaa määräykset tai ohjeet radiovastaanottimeen liitettävän erillisen antennin- tai antennijärjestelmän teknisistä ominaisuuksista.

8 § (RadioL 34 §)

Radiohäiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää telelaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö sekä X §:ssä tarkoitettua erityisen sähkölaitteen käyttö, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus kieltää radiolaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö myös, jos radiolaitteen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan häiriötä X §:ssä tarkoitettulle radiotaajuuksien suunnitellulle käytölle.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa ja ottaa tutkittavaksi radiolaitte, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin X §:n säännöksiä.

2 luku Hätäpuheluiden ja vaaratiedotteiden välittäminen

9 § (VML 55 §)

Yleinen hätänumero

Puhelinverkossa toimiva teleyritys on velvollinen osaltaan huolehtimaan siitä, että käyttäjät saavat puhelimitse sekä tekstiviestillä yhteyden maksutta yleiseen hätänumeroon 112.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa mainitun velvollisuuden täyttämiseksi välttämättömistä teknisistä toimenpiteistä.

10 § (TVRL 15 a § + SVTSL 35 a §)

Velvollisuus välittää vaaratiedotteita

Televisio- ja radiotoiminnan harjoittaja, jolla on 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupa, on velvollinen välittämään korvauksetta televisiossa tai radiossa sellaisen viranomaisen vaaratiedotteen, jonka antamisesta säädetään erikseen.

Teleyritys on velvollinen välittämään sellaisen viranomaisen kohdennetun vaaratiedotteen, jonka antamisesta säädetään erikseen. Kohdennettu vaaratiedote on välitettävä välittömästi niihin päätelaitteisiin tai liittymiin, jotka sijaitsevat viranomaisen määrittelemällä alueella. Vaaratiedotteen sisältöä ei saa muuttaa sitä välitettäessä.

Televisio- ja radiotoiminnan harjoittaja tai teleyritys ei saa muuttaa vaaratiedotteen sisältöä. Tarkempia säännöksiä velvollisuudesta välittää vaaratiedotteita voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2–3 momentissa tarkoitettujen kohdennettujen vaaratiedotteiden välittämisen teknisestä toteuttamisesta, vasteajoista ja välittämiseen varautumisesta.

3 luku Varautuminen

11 § (VML 90 §, TVRL 15 a § ja RadioL 43 a §)

Velvollisuus varautua normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin Teleyrityksen sekä televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan, jolla on II osan 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimilupa, on huolehdittava siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös normaaliolojen häiriötilanteissa sekä valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa. Huoltovarmuuden turvaamisen kannalta keskeisten radiotaajuuksien käyttäjien ja käyttäjäryhmien on huolehdittava radiotaajuuksien riittävän häiriöttömästä ja tehokkaasta käytöstä normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslaissa tarkoitetuissa poikkeusoloissa.

Teleyrityksen sekä televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan on laadittava suunnitelma siitä, miten sen toiminta jatkuu normaaliolojen häiriötilanteissa ja valmiuslain 9 luvun mukaisia toimivaltuuksia käytettäessä. Suunnitelmaa laadittaessa on arvioitava, mitkä viestintäjärjestelmät ovat yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi kriittisiä. Lisäksi on arvioitava muiden teleyritysten vaikutus viestintäverkkojen ja -palveluiden toimintavarmuuteen samalla alueella sekä vaikutukset sellaiseen viestintäpalvelun käyttäjään, jota on pidettävä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen kannalta kriittisenä. Teleyrityksen on arvioitava myös palvelun tuottamiseen osallistuvien muiden toimijoiden vaikutus toiminnan häiriöttömyyteen.

Teleyrityksen on toimitettava 2 momentissa tarkoitettu suunnitelma Viestintävirastolle. Suunnitelmaa koskevista muutoksista on ilmoitettava välittömästi Viestintävirastolle.

12 § (Uusi)

Kriittisen viestintäjärjestelmän sijainti

Teleyrityksen ja televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan, jolla on tämän luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettu kriittinen viestintäjärjestelmä, on huolehdittava, että järjestelmä sekä sen ohjaus, ylläpito, hallinta ja tekninen tuki sijaitsevat Suomessa tai että ne ovat viipymättä palautettavissa Suomeen.

13 § (VML 93 §)

Tarkemmat säännökset varautumisesta

Tarkempia säännöksiä tässä luvussa tarkoitettua varautumisvelvollisuudesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea:

- 1) yhteiskunnan johtamisen tai turvallisuuden taikka elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamiseksi tarpeellista viestintäverkkojen ja -palveluiden järjestelyä sekä radiotaajuuksien käyttöä;
- 2) ihmishengen pelastamiseksi, yhteiskunnan johtamisen tai turvallisuuden taikka elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamiseksi tarpeellista televisio- tai radiotoiminnan harjoittamista;

Viestintävirasto voi antaa varautumisvelvollisuutta koskevia tarkempia yksityiskohtaisia määräyksiä. Määräykset voivat koskea:

- 1) etuoikeustoiminnon teknisiä ominaisuuksia;
- 2) teleyrityksen toiminnan ja palvelujen turvaamiseen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa liittyviä asiakirjoja;
- 3) teknisiä toimenpiteitä tietoturvaloukkausten vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi;
- 4) 11 §:n 3 momentissa tarkoitettujen kriittisten viestintäjärjestelmien teknisiä arviointiperusteita sekä järjestelmien tämän luvun 12 §:ssä tarkoitettua Suomeen palauttamista koskevaa teknistä toteuttamista;
- 5) taajuuksien käyttöä;
- 6) muita näihin verrattavia teknisiä kysymyksiä.

X OSA MAKSUT JA KORVAUS-ASIAT

1 luku Maksut

1 § (HKL 6 §)

Huutokaupan osallistumismaksu

Viestintävirastolle huutokaupan järjestämisestä aiheutuvien hallinnollisten kustannusten kattamiseksi II osan 2 luvussa säädettyyn huutokauppaan ilmoittautunut yritys tai yhteisö on velvollinen suorittamaan valtioneuvoston asetuksella säädetyn osallistumismaksun.

Osallistumismaksua ei palauteta, vaikka yritys tai yhteisö ei tekisi tarjouksia huutokaupassa.

Maksun määrää maksettavaksi Viestintävirasto. Viestintäviraston maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin x §:ssä säädetään.

Maksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

2 § (HKL 14 §)

Toimilupamaksu

Teleyritys, jolle on II osan 2 luvun nojalla myönnetty toimilupa, on velvollinen suorittamaan toimilupamaksun. Toimilupamaksu on x §:ssä säädetty hyväksyty korkein tarjous.

Toimilupamaksu maksetaan toimilupakauden aikana vuosittain tasaerissä. Maksun määrää maksettavaksi Viestintävirasto.

Maksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään. Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan.

3 § (VML)

Hakemusmaksu

Lain II osan 2 luvussa säädetty toimiluvan hakija on velvollinen suorittamaan valtiolle hakemuksen yhteydessä hakemusmaksun, joka on 1 000 euroa.

Hakemusmaksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa viranomaisverkkoa koskevasta toimilupahakemuksesta.

4 § (TVRL 35 a, b §)

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu

Televisio- ja radiotoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi peritään Viestintävirastolle televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu.

Yleisradio Oy sekä televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja, jolla on II osan 2 luvussa tarkoitettu toimilupa, ovat velvollisia suorittamaan valvontamaksun.

Maksuvelvollisuus alkaa kalenterivuonna, jonka aikana televisio- tai radiotoiminnan harjoittajalle myönnetty toimilupa tulee voimaan. Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksua ei palauteta, vaikka televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja lopettaa toimintansa kesken kalenterivuotta.

5 § (TVRL 35 c, d §)

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun suuruus ja periminen

Televisio- ja radiotoiminnan vuosittaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

1) Yleisradio Oy:n maksu on 165 000 euroa;

2) muun kuin alueellista televisiotoimintaa harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 16 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista televisio-ohjelmistoa kohden;

3) alueellista televisiotoimintaa harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 800 euroa kutakin toimiluvan mukaista televisio-ohjelmistoa kohden;

4) radiotoimintaa valtakunnallisen tai siihen rinnastetun toimiluvanvaraisen käytön taajuuksilla harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 8 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden;

5) radiotoimintaa alueellisen tai paikallisen toimiluvanvaraisen käytön taajuuksilla harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 800 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden;

6) vain televisioverkossa radiotoimintaa harjoittavan toimiluvan haltijan maksu on 8 000 euroa kutakin toimiluvan mukaista radio-ohjelmistoa kohden.

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kahdessa erässä. Maksun määrää maksettavaksi Viestintävirasto. Muutoksenhausta maksun määräämistä koskevaan Viestintäviraston päätökseen säädetään X §:ssä.

Maksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään. Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta viranomaisen voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jäisi tätä pienemmäksi.

6 § (VML 15 a §)+ (SVTSL 38 §)

Tietoyhteiskuntamaksu

Ilmoituksenvaraista tai toimiluvanvaraista teletoitintaa harjoittava teleyritys on velvollinen suorittamaan Viestintävirastolle vuotuisen tietoyhteiskuntamaksun. Tietoyhteiskuntamaksua ei peritä televisio- tai radiotoiminnan taikka televisio-ohjelmien tai radio-ohjelmien edelleen lähettämisen liikevaihdosta. Tietoyhteiskuntamaksu vastaa niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat Viestintävirastolle tässä laissa säädettyjen, teleyrityksiä koskevien tehtävien hoitamisesta 49 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä lukuun ottamatta.

TÄYDENNETÄÄN MYÖHEMMIN/TAULUKON PAIKKA!

Tietoyhteiskuntamaksua ei palauteta, vaikka teleyritys lopettaisi toimintansa kesken maksukauden.

7 § (VML 15 b §) + (SVTSL 39 a §)

Maksun määräytymisen perusteena oleva liikevaihto

Jos teleyritys kuuluu kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:n mukaiseen konserniin, teleyrityksen maksun perusteena on yrityksen osuus samaan konserniin kuuluvien maksuvelvollisten teleyritysten Suomessa harjoittaman teletoitinnan yhteisestä liikevaihdosta vähennettynä yhtiöiden keskinäisellä tästä toiminnasta syntyneellä liikevaihdolla. Maksu määräytyy samoin myös niissä tapauksissa, joissa emoyhtiö ei ole suomalainen.

Jos teleyrityksen konsernisuhteissa on edellisen tilikauden päättymisen ja maksupäätöksen antamisajankohdan välisenä aikana tapahtunut muutoksia, maksu määräytyy sen perusteella, mikä yrityksen osuus on ollut edellisen päättyneen tilikauden teletoitinnan liikevaihdosta.

Jos teletoitinta on edellisen vuoden tilikauden päättymisen ja maksupäätöksen antamisajankohdan välisenä aikana luovutettu toiselle yritykselle, maksuvelvollisuus kohdistuu siihen yritykseen, joka harjoittaa yleistä teletoitintaa maksupäätöksen antamisajankohtana. Sen maksua määrättäessä otetaan huomioon luovutetun teletoitinnan edelliseltä päättyneeltä tilikaudelta vahvistettu liikevaihto.

Jos teleyrityksen tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta, sen liikevaihto muunnetaan kalenterivuoden liikevaihtoa vastaavaksi kertomalla se luvulla 12 ja jakamalla se tilikauden kuukausien lukumäärällä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten maksun määräämiseksi tarpeelliset tiedot on ilmoitettava Viestintävirastolle.

8 § (VML 15 c §) + (SVTSL 40 §)

Tietoyhteiskuntamaksun määrääminen ja periminen

Tietoyhteiskuntamaksun määrää maksettavaksi Viestintävirasto. Viestintäviraston maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 127 §:n 1 momentissa säädetään. Tarkempia säännöksiä maksun täytäntöönpanosta voidaan antaa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Tietoyhteiskuntamaksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään. Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Maksun suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottooperustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

9 § (SVTSL 40 a §) + (VML 15 d §)

Tietojen ilmoittaminen Viestintävirastolle sekä maksuvelvollisuuden määräytyminen eräissä poikkeustilanteissa

Viestintävirastolla on oikeus saada teleyrityksiltä maksun määräämistä varten tiedot teletoiminnan maksun määräämistä edeltävän kauden liikevaihdosta. Konserniin kuuluvien yritysten tulee lisäksi toimittaa selvitys siitä, mitkä konsernin yritysten keskinäisestä teletoiminnasta syntyneet erät on 39 a §:n 1 momentin mukaisesti vähennetty teletoiminnan liikevaihdosta. Teleyrityksen tulee toimittaa tiedot Viestintävirastolle yhden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Liitteenä tulee toimittaa jäljennös vahvistetusta tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä.

Viestintävirasto voi arvioida maksun perusteena olevan liikevaihdon, jos siitä ei puuttuvan tilinpäätöksen tai muun siihen verrattavan erittäin painavan syyn vuoksi voida saada riittävän luotettavaa selvitystä. Arvioinnissa on otettava huomioon:

- 1) teleyrityksen toiminnan laajuus;
- 2) teleyrityksen markkina-asema;
- 3) tiedot teleyrityksen tarjoamista palveluista, asiakasmääristä ja laskutuksesta;
- 4) vertailutiedot muista vastaavaa palveluntarjontaa harjoittavista teleyrityksistä;
- 5) muut näihin rinnastettavat, teleyrityksen liikevaihtoon vaikuttavat seikat.

Viestintäviraston on ennen 2 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen ryhtymistä kehoitettava teleyritystä liikevaihdon arvioinnin uhalla antamaan tietoyhteiskuntamaksun määräämistä varten tarvittavat tiedot Viestintäviraston asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

2 luku Korvaus-asiat

10 § (VML 94 §)

Varautumisesta aiheutuneet kustannukset

Teleyrityksellä sekä televisio- ja radiotoiminnan harjoittajalla on oikeus saada IX osan 3 luvussa tarkoitettua varautumisesta aiheutuneista kustannuksista korvausta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettua huoltovarmuusrahastosta ainoastaan jos:

- 1) kustannukset ovat teleyrityksen toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen huomattavia;
- 2) kustannukset aiheutuvat etuoikeutettujen tilaajien tietojärjestelmän ylläpitämisestä ja kustannukset aiheutuvat liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä tilatuista teknisistä hyödykkeistä; tai
- 3) kustannukset ovat televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen huomattavia ja kustannukset aiheutuvat liikenne- ja viestintäministeriön pyynnöstä tilatuista teknisistä hyödykkeistä.

Kustannusten korvaamisesta päättää Huoltovarmuuskeskus, jonka tulee pyytää korvaushakemusta koskeva lausunto liikenne- ja viestintäministeriöltä.

11 § (VML 98 §)

Viranomaisten avustamiseksi hankittujen järjestelmien kustannukset

Teleyrityksellä on oikeus saada valtion varoista korvaus yksinomaan viranomaisen avustamiseksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen tai ohjelmistojen investoinneista ja ylläpidosta ja käytöstä aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Kustannusten korvaamisesta päättää Viestintävirasto.

Korvauksen maksaa viranomainen, jonka laissa säädettyä tehtävää tai tietojen saantia viestintäverkon tai -palvelun varustaminen palvelee.

Teleyritys ei saa käyttää viranomaisen kustantamia järjestelmiä, laitteistoja tai ohjelmistoja kaupalliseen toimintaansa, jollei siitä ole toisin sovittu viranomaisen ja teleyrityksen välillä.

12 § (SVTSL 14 b §)

Viranomaistarpeita varten säilytettävien tietojen käsittelyssä noudatettavat velvoitteet ja menettelytavat

Lain VI osan 3 luvun mukaisen säilytysvelvollisuuden toteuttamisesta ja siihen varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen sovelletaan tämän luvun 11 §:n säännöksiä.

Määräyksestä säilyttää data yksittäisen tutkittavana olevan rikoksen selvittämiseksi säädetään pakkokeinolain 8 luvun 24–26 §:ssä.

XI OSA VIRANOMAISTEN TOIMINTA

1 luku Ohjaus ja valvonta

1 § (VML 119 §)

Yleinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta

Tämän lain yleinen ohjaus ja kehittäminen kuuluu liikenne- ja viestintäministeriölle.

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten noudattamista siltä osin kuin ei XI osan 1 luvun 4-6 §:stä muuta johdu.

Valtioneuvoston on varmistettava, että teleyritysten sääntelytoimintaan ja valtioneuvoston omistajuuteen tai päätäntävaltaan liittyvä toiminta erotetaan toisistaan rakenteellisesti tehokkaalla tavalla.

Liikenne- ja viestintäministeriön apuna on viestintähallinnon neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata viestintähallinnon toimintaa, tehdä viestintähallinnon kehittämistä koskevia aloitteita ja antaa lausuntoja. Viestintähallinnon neuvottelukunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäseniä, liikenne- ja viestintäministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan määräämä määrä. Kullekin jäsenelle on lisäksi määrättävä henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina liikenne- ja viestintäministeriö, alan yritykset ja keskeiset käyttäjäryhmät. Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta. Neuvottelukunnasta on muilta osin voimassa, mitä komiteoista on säädetty.

2 § (Uusi)

Yhteissääntelyn edistäminen

Viestintävirasto voi edistää yleisten viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen sekä liitännäistoimintojen ja liitännäispalvelujen laatuun, yhteensopivuuteen ja tilaajille ja käyttäjille tarjottaviin tietoihin liittyviä toimialan yhteis- tai itsesääntelytoimia tarkentavien määräysten tai muiden ohjaus- tai valvontatoimien asemesta, jos yhteis- tai itsesääntelyllä on asian luonteen perusteella mahdollista turvata tässä laissa säädettyjen vaatimusten toteutuminen kilpailua vaarantamatta ja avoimesti, tasapuolisesti ja tehokkaasti palveluiden tarjoajien ja käyttäjien kannalta.

3 § (VTL 17 §, RadioL 26 §, SVTSL 31 §, VNA 60/2004 ja VNA 761/2006)

Viestintäviraston erityiset tehtävät

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Viestintäviraston tehtävänä on:

- 1) hoitaa radiotaajuuksia ja teletoimintaa koskevaa hallintoa;
- 2) edistää viestinnän teknistä toteutusta ja häiriöttömyyttä;
- 3) valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista, lukuun ottamatta X §:n X momentin X kohdassa tarkoitettuja ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyviä vaatimuksia siltä osin kuin ne on säädetty muun viranomaisen valvottaviksi;
- 4) varmistaa X §:n X momentin X kohdassa tarkoitettujen radiolaitteiden vaatimustenmukaisuus;
- 5) selvittää radioviestinnän häiriön sekä radiolaitteen tai telepäätelaitteen televerkolle, radiolaitteelle, telepäätelaitteelle tai sähkölaitteistolle aiheuttaman häiriön syitä;
- 6) myöntää radiolähetysten tunnistamiseksi tarvittavan radioaseman tunniste ja antaa tarvittaessa määräykset sen käytöstä;

- 7) antaa radioamatööriaseman rakennetta ja käyttöä koskevat sekä radioamatööriviestinnässä muuten noudatettavat määräykset käytettävistä taajuuksista, lähetystehoista ja harhalähetteisistä, lähetysten osoittamisesta ja yksisuuntaisesta lähettämisestä;
 - 8) suunnitella ja hoitaa viestintäverkkojen ja viestintäpalveluiden numeroinnin ja tunnusten hallinnointia;
 - 9) hallinnoida fi-maatunnusta;
 - 10) kehittää verkkotunnusjärjestelmää;
 - 11) huolehtia fi-juuren nimipalvelimien siirtoyhteyksistä ja yhdysliikenteestä maailmanlaajuiseen Internet-verkkoon;
 - 12) huolehtia verkkotunnusten kiinnittämisestä fi-juureen;
 - 13) huolehtia fi-juuren tietoturvasta; sekä
 - 14) antaa pyynnöstä todistuksia ja otteita verkkotunnusrekisteristä;
 - 15) osallistua valmiussuunnitteluun sekä valvoa ja kehittää alan teknistä varautumista poikkeusoloihin
 - 16) kerätä tietoa verkkopalveluihin, viestintäpalveluihin ja lisäarvopalveluihin kohdistuvista tietoturvaloukkauksista ja niiden uhkista sekä viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen vika- ja häiriötilanteista;
 - 17) selvittää verkkopalveluihin, viestintäpalveluihin ja lisäarvopalveluihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia ja niiden uhkia;
 - 18) tuottaa tietoa ja tiedottaa tietoturva-asioista sekä viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen toimivuudesta;
 - 19) koordinoita telealan standardointia;
 - 20) toimittaa Euroopan komissiolle ja Euroopan verkko- ja tietoturvavirastolle vuosittain tiivistelmäraportti 21 §:n mukaisista ilmoituksista;
 - 21) ilmoittaa Euroopan komissiolle sellaisesta yhteistyöstä Euroopan unionin jäsenvaltion kanssa, jonka seurauksena yhdenmukaistetaan sellaiset jäsenvaltioiden rajojen yli tarjottavien viestintäpalveluiden tietoturvasuuteen liittyvät valvontatoimenpiteet, joilla voi olla vaikutusta sisämarkkinoiden toimintaan.
- Viestintäviraston on tämän lain perusteella annettavia määräyksiä valmistellessaan kuultava liikenne- ja viestintäministeriötä ja toimittava yhteistyössä sen kanssa.

4 § (VML 127 a §)

Euroopan yhteisön verkkovierailuasetuksen valvonta
Mitä X-XX, X ja XX-XX §:ssä säädetään, koskee myös verkkovierailuista yleisissä matkapuhelinverkoissa yhteisön alueella ja direktiivin 2002/21/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 717/2007 noudattamisen valvontaa ja rikkomisen seuraamuksia sekä mainitusta asetuksesta johtuvien riitojen ratkaisemista.

5 § (VML 118 a §)

Komission suositusten huomioon ottaminen

Viestintäviraston on otettava sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY 19 artiklassa tarkoitetut komission suositukset toiminnassaan mahdollisimman tarkasti huomioon. Jos Viestintävirasto ei noudata komission suositusta, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja perusteltava ratkaisunsa.

6 § (SVTSL 32 §)

Tietosuojavaltuutetun tehtävät

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on valvoa:

- 1) VI osan 4 luvussa tarkoitettua paikkatietojen käsittelyä;
- 2) IV osan 4 luvussa tarkoitettuja puhelinluetteloita ja muita tilaajaluetteloita sekä numerotiedotusta koskevien säännösten noudattamista;
- 3) V osan 3 lukuun sisältyvien suoramarkkinointia koskevien säännösten noudattamista;
- 4) XI osan 3 lukuun sisältyvien tiedonsaantioikeuksia ja vaitiolovelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista paikkatietojen osalta.

7 § (TVRL 35 §)

Kuluttaja-asiamiehen tehtävät

Kuluttaja-asiamies valvoo XX §:n noudattamista. Kuluttaja-asiamies voi puuttua kuluttajansuojalain nojalla tässä laissa tarkoitettuun kaupalliseen viestintään, jos se on kuluttajien kannalta sopimatonta markkinointia. Kuluttaja-asiamies ei voi puuttua XX §:ssä tarkoitettuun mainontaan.

8 § (RadioL 27 §)

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella xx §:n [RadioL 7 §:n 1 momentin ja 15 §:n 1 momentin] noudattamista. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo Viestintäviraston ohella XX [15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin] noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maahantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

9 § (VML 120 §)

Yhteistyö eri viranomaisten kanssa

Liikenne- ja viestintäministeriön sekä Viestintäviraston on tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan toimittava tarvittaessa yhteistyössä tietosuojavaltuutetun, kilpailuviranomaisten ja kuluttajaviranomaisten kanssa.

Viestintäviraston on tarvittaessa toimittava yhteistyössä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimusosapuolena olevan valtion Viestintävirastoa vastaavan valvontaviranomaisen kanssa. Yhteistyöhön voi kuulua tämän lain nojalla saatujen tietojen vaihtaminen toisen valtion valvontaviranomaisen kanssa.

10 § (RadioL 35 §, L suoj. purkujärj. 7 § ja VML 125 §)

Virka-apu

Viestintävirastolla on oikeus saada virka-apua poliisilta, tulliviranomaisilta, rajavartiolaitokselta ja Liikenteen turvallisuusvirastolta tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi ja täytäntöön panemiseksi.

Jos on painavia perusteita epäillä, että tietyssä kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa on tehty rikoslain 38 luvun 7 §:ssä taikka tämän lain XX §:ssä tarkoitettu rikos, lainvastaisen radiolaitteen tai telepäätelaitteen löytämiseksi tai rikoksen selvittämiseksi saadaan toimittaa yleinen kotietsintä tai paikanetsintä sekä henkilöntarkastus sen estämättä, mitä pakkokeinolain (806/2011) 8 luvun 2 §:n 1 momentissa, 4 §:ssä ja 31 §:n 1 momentissa säädetään.

2 luku Asian käsittely, kuuleminen ja muutoksenhaku

11 § (VML 118 §)

Kuulemisvelvollisuus

Teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus esittää käsityksensä toimiluvan hakuilmoituksesta, telealueita koskevasta päätöksestä ja viestintämarkkinoinnin huomattavalla tavalla vaikuttavasta numerointipäätöksestä ennen hakuilmoituksen julkaisemista ja päätöksen antamista.

Toimiluvanhaltijalle sekä teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus kuukauden kuluessa esittää näkemyksensä toimilupaehtojen muuttamisesta tai toimiluvan peruuttamisesta. Poikkeuksellisissa tilanteissa kuukauden määräajasta voidaan poiketa.

Tällaisia poikkeuksellisia tilanteita olisivat esimerkiksi huomattavan haitan aiheutuminen ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle tai ympäristölle. (8.4.2011/363)

Jos Viestintäviraston XX luvun mukaisella päätöksellä on huomattava vaikutus viestintämarkkinoinnin, sen on varattava teleyrityksiä ja käyttäjiä edustaville tahoille tilaisuus esittää käsityksensä päätösehdotuksesta.

Viranomaisen kuulemisvelvollisuudesta säädetään muilta osin hallintolaisissa (434/ 2003).

12 § (RadioL 8 a §)

Kuulemisvelvollisuus

Teleyrityksiä ja viestintäpalveluiden käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus esittää käsityksensä yleiseen teletoimintaan tarkoitetun radioluvan myöntämisestä, 7 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräyksestä sekä 6 a §:ssä tarkoitetusta käyttösuunnitelmasta ja 6 b §:ssä tarkoitetusta määräyksestä ennen säännöksen, päätöksen tai määräyksen antamista.

Teleyrityksiä ja viestintäpalveluiden käyttäjiä edustaville tahoille on varattava tilaisuus kuukauden kuluessa esittää käsityksensä 1 momentissa tarkoitetun säännöksen, päätöksen tai määräyksen muuttamisesta. Poikkeuksellisissa tilanteissa kuukauden määräajasta voidaan poiketa. Jos ehdotetut muutokset ovat vähäisiä ja niistä on sovittu radioluvan haltijan kanssa, kuulemisvelvollisuutta ei ole.

13 § (VML 117 §)

Viestintäviraston ja valtioneuvoston julkaisemisvelvollisuus

Viestintäviraston on julkaistava 3–5 ja 8 luvuissa tarkoitetut päätökset, telealuejakoa koskeva päätös, numerointipäätös ja teleyritysten välistä riita-asiaa koskeva ratkaisu siten, että ne ovat teleyritysten ja käyttäjäryhmien saatavilla.

Valtioneuvoston on julkaistava toimiluvan hakuilmoitus ja toimilupapäätös 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

14 § (VML 138 a § ja VTL 17 a §)

Asian sähköinen käsittely ja päätöksen sähköinen tiedoksianto

Viestintäviraston toimivaltaan kuuluva asia voidaan asianosaisen suostumuksella käsitellä ja päätös antaa tiedoksi sähköpostilla. Päätös katsotaan annetuksi tiedoksi silloin, kun asianosainen lähettää Viestintävirastolle kuittauksen viestin lukemisesta.

Jos tässä laissa tarkoitetun hallintopäätöksen asianosainen on antanut Viestintävirastolle olennaisesti puutteelliset tai virheelliset yhteystiedot taikka jättänyt ilmoittamatta olennaisen yhteystiedon eikä näitä tietoja ole myöhemminkään saatu oikaistua tai täydennettyä ja asian selvittämiseen liittyvän asiakirjan tai päätöksen tiedoksianto ei tästä syystä ole toteutettavissa muutoin kuin hallintolain 62 §:ssä tarkoitettuna yleistiedoksiantona, Viestintävirasto voi antaa asiakirjan tai päätöksen tiedoksi myös julkaisemalla asiaa koskevan ilmoituksen verkkosivuillaan. Päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kuukauden kuluttua ilmoituksen julkaisemisesta. Ilmoituksessa on oltava tieto julkaisuajankohdasta ja siitä, koska päätös katsotaan annetuksi tiedoksi.

Viestintäviraston on muutoin noudatettava, mitä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

15 § (VML 126)

Asian käsittely Viestintävirastossa

Jos teleyritys tai henkilö, jonka oikeutta tai etua asia koskee, katsoo, että joku toimii tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti, se voi saattaa asian Viestintäviraston tutkittavaksi. Viestintävirasto voi myös omasta aloitteestaan ottaa asian tutkittavakseen.

Viestintäviraston on pyrittävä ratkaisemaan tilaajien ja käyttäjien yhteydenotot ensisijaisesti neuvonnalla.

Viestintäviraston on ratkaistava ne toimivaltaansa kuuluvat hallintoasiat, jotka ovat viestintämarkkinoiden toimivuuden, viestintäpalveluiden käytön, sähköisen viestinnän häiriöttömyyden sekä viestintäpalvelutyypin yleisen tärkeyden kannalta kussakin tilanteessa merkittävimpiä.

Viestintävirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Viestintävirasto jättää asian tutkimatta, jos:

- 1) asialla on vain vähäinen merkitys 3 momentissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi;
- 2) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton.

Viestintäviraston ratkaisuvaltaan eivät kuulu teleyrityksen ja käyttäjän välistä sopimussuhdetta tai korvausvastausta taikka teleyrityksen takautumisoikeutta tai palautusvelvollisuutta koskevat asiat.

16 § (VML 126 §)

Yritysten välisten riita-asioiden ratkaiseminen Viestintävirastossa

Viestintäviraston on ratkaistava teleyrityksen xx §:n nojalla vireille saattama asia viimeistään neljän kuukauden kuluttua asian vireille tulosta. Määräaika on noudatettava myös sellaisissa muun yrityksen xx §:n mukaisesti vireille saattamisissa asioissa, joissa on kysymys III osan nojalla asetettujen velvollisuuksien noudattamisesta. Määräaika ei koske poikkeuksellisen laajoja tai muuten poikkeuksellisissa olosuhteissa vireille saatettuja asioita. Osapuolille päätöksen yhteydessä asetettavien velvoitteiden tulee olla tämän lain säännösten mukaisia. Viestintäviraston on edistettävä teleyritysten yhteistyötä sekä pyrittävä ratkaisemaan teleyritysten väliset erimielisyydet ensisijaisesti sovittelemalla.

Jos sovittelu ei johda tulokseen neljässä kuukaudessa, Viestintäviraston on riidan osapuolen vaatimuksesta tehtävä päätös asiassa neljän kuukauden kuluessa sovittelun päättymisestä. Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, sovelletaan tarvittaessa myös sellaisen rajat ylittävän riidan ratkaisemiseen, jossa riidan osapuolet ovat sijoittuneet useampaan ETA-valtioon. Viestintäviraston on tällaista rajat ylittävää riitaa ratkaistessaan toimittava yhteistyössä asianomaisen ETA-valtion sääntelyviranomaisen kanssa.

Viestintävirasto voi rajat ylittävää riitaa ratkaistessaan kuulla myös Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelintä. Jos rajat ylittävästä riidasta on pyydetty Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen lausuntoa, Viestintäviraston on odotettava lausunnon saapumista ennen asian ratkaisemista.

17 § (VML 127, SVTSL 43, VTL 18, TVRL 40, RadioL 40)

Muutoksenhaku hallinto-oikeuteen

Valtioneuvoston, liikenne- ja viestintäministeriön, Viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun ja kuluttaja-asiamiehen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (596/1996) säädetään. Verkkotunnusta koskevassa asiassa muutosta haetaan Helsingin hallinto-oikeudelta. Asioista, joissa muutosta haetaan suoraan korkeimmalta hallinto-oikeudelta, säädetään Y §:ssä.

[VML 127] Liikenne- ja viestintäministeriön ja Viestintäviraston päätöstä, joka on annettu [poimittava viittaukset nyk. VML asioihin] on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. Päätöstä koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä, jos päätös on annettu [poimittava viittaukset nyk. VML:n asiat markkinaoikeustietä ja suoraa KHO-tietä lukuun ottamatta] nojalla.

[VTL, TVRL, RadioL, SVTSL] Päätöksen tehnyt viranomainen voi päätöksessä määrätä, että, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

[VTL, VML, RadioL] Viranomaisella on oikeus valittaa hallinto-oikeuden tekemästä päätöksestä, jolla viranomaisen päätös kumotaan tai jolla sitä muutetaan. Viestintävirastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta myös hallinto-oikeuden päätökseen [VML yleiset], jolla hallinto-oikeus on kumonnut liikenne- ja viestintäministeriön 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tai muuttanut sitä.

18 § [VML 127, TVRL 40, HKL 21]

Muutoksenhaku korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Korkeimpaan hallinto-oikeuteen valittamalla voi hakea muutosta päätökseen, jonka

1. Valtioneuvosto on tehnyt II osan x luvun x § [nyk. VML toimilupapäätökset] nojalla,
2. Viestintävirasto on tehnyt III osan 1 luvun 3-6 §:ien nojalla tai joka koskee tällaisen päätöksen noudattamisen valvontaa,
3. Viestintävirasto on tehnyt V osan x luvun 43 §:n [nyk VML 59] nojalla,
4. markkinaoikeus on tehnyt tämän lain nojalla lukuun ottamatta [nyk. VML 121 a §:n 4 momentissa] ja [nyk. VML 121 b §:n 4 momentissa] tarkoitettua päätöstä, johon haetaan muutosta siten kuin eräiden markkinaoikeudellisten asioiden käsittelystä annetussa laissa (1528/2001) säädetään,
5. valtioneuvosto tai Viestintävirasto on antanut II osan x luvun x §:n [huutokauppa] nojalla

[VML+HKL] Edellä 1 momentin 1-3 ja 5 kohdissa tarkoitettua valtioneuvoston ja Viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

[VML] Edellä 1 momentin 1-4 kohdissa tarkoitettua päätöstä koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

2 luku Erinäiset määräykset

19 § (121 b §)

Määräys numeron tai palvelun sulkemiseksi

Kuluttaja-asiamies voi sakon uhalla määrätä teleyrityksen viipymättä sulkemaan numeron tai muutoin estämään palvelun käytön, jos on ilmeistä, että palvelulla tavoitellaan oikeudetonta taloudellista hyötyä antamalla markkinoinnissa palvelun käyttäjien kannalta merkityksellisiä totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja, ja jos käyttäjän viestintäpalvelua koskevalle laskulle muodostuu palvelusta aiheutuvia maksuja. Kuluttaja-asiamies voi antaa päätöksen myös väliaikaisena, jolloin se on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Kuluttaja-asiamiehen on 1 momentin mukaisessa päätöksessään määrättävä, että teleyrityksen on heti saatuaan päätöksen tiedoksi keskeytettävä sisältöpalvelun laskutus ja lopetettava palvelusta jo kertyneiden tai vielä kertyvien varojen tilittäminen palvelun tarjoajalle tai toiselle teleyritykselle.

Kuluttaja-asiamiehen on ennen 1 momentin mukaisen päätöksen antamista varattava teleyritykselle ja palvelun tarjoajalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Kuluttaja-asiamiehen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Teleyritys tai se, jonka palvelun käyttö on estetty, voi saattaa muun kuin väliaikaisena annettun päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa siitä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Jos kuluttaja-asiamiehen 1 momentissa tarkoitettu päätös jää pysyväksi, teleyrityksen on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua asian lopullisesta ratkaisemisesta palautettava käyttäjien palvelusta maksamat maksut täysimääräisinä käyttäjille. Jos teleyritykselle palvelusta kertyneet varat eivät riitä kaikkien käyttäjien saatavien kattamiseen, varat on palautettava saatavien mukaisessa suhteessa. Palautettavalle määrälle on maksettava vuotuista korkoa korkolain 12 §:ssä tarkoitettun viitekoron mukaisesti.

3 luku Tietojen käsittely (tietojen saanti, luovutus ja julkaisu)

20 § (Yhdistetty VML 112 § 1 - 3 ja 5 mom, TVRL 41 §, Radiolain 28a § 1- 2 mom ja SVTL 33.1 §)

Viranomaisten yleinen tiedonsaantioikeus

Teleyrityksellä, televisio- ja radiotoiminnan harjoittajalla, lisäarvopalvelun tarjoajalla, yhteisötilaajalla, teleurakoitsijalla, palvelun käyttöä kuvaavia tietoja käsittelevällä palvelun tarjoajalla, suoramarkkinoinnin harjoittajalla, tilaajaluettelopalvelun ja numerotiedotuspalvelun tarjoajalla sekä näiden lukuun toimivalla on liikenne- ja viestintäministeriön, Viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun ja kuluttaja-asiamiehen pyynnöstä velvollisuus kerätä ja salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä luovuttaa liikenne- ja viestintäministeriölle, Viestintävirastolle, tietosuojavaltuutetulle ja kuluttaja-asiamiehelle teletoiminnan ohjauksen ja tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja. Tässä momentissa määritelty tiedonsaantioikeus ei koske tietoja luottamuksellisista viesteistä, tunnistamistiedoista tai paikkatiedoista. Tiedot on luovutettava viipymättä, viranomaisen pyytämässä muodossa ja maksutta.

Edellä 1 momentissa mainittu tietojen keräämis- ja luovutusvelvollisuus koskee myös muita yrityksiä, joilla on hallussaan teletoiminnan tai tässä laissa mainittujen viranomaistehtävien kannalta välttämättömiä ja merkityksellisiä tietoja.

Liikenne- ja viestintäministeriön, Viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun ja kuluttaja-asiamiehen on yrityksen pyynnöstä ilmoitettava tietojen käyttötarkoitus sekä perusteltava tietojen luovutusta koskeva pyyntö.

21 § (SVTSL 33 § 2-3 ja 6 mom ja RadioL 30 § 1 mom ja 37 §)

Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun erityiset tiedonsaantioikeudet Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tarpeelliset tunnistamistiedot ja paikkatiedot verkkopalvelun, viestintäpalvelun ja lisäarvopalvelun vikatilanteiden tai häiriötilanteiden taikka laskutukseen liittyvien epäselvyyksien selvittämiseksi.

Viestintävirastolla on oikeus tarkkailla radioviestintää ja sen teknistä toteutusta radiotaajuuksien riittävän häiriöttömyyden ja tehokkaan käytön turvaamiseksi.

Luottamuksellisen radiolähetyksen tunnistamistietoja saa tarkkailla ja käyttää vain siinä määrin kuin se on tarpeellista radioviestinnän häiriön aiheuttajan tai ilman radiolupaa käytettävän luvanvaraisen radiolähettimen tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi sekä häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Luottamuksellisen radiolähetyksen sisältöä saa tarkkailla ja lähetyksen sisällöstä saatuja tietoja saa käyttää kuitenkin vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintävirastolla ja tietosuojavaltuutetulla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tunnistamistiedot, paikkatiedot ja viestit, jos ne ovat tarpeen käsittelyä, palvelun käyttöä kuvaavien tietojen käyttöä tai suoramarkkinointia koskevien säännösten valvomiseksi taikka merkittävien tietoturvaloukkausten tai -uhkien selvittämiseksi. Edellytyksenä on lisäksi, että Viestintäviraston tai tietosuojavaltuutetun arvion mukaan on syytä epäillä jonkin seuraavista tunnusmerkistöistä täyttyvän:

- 1) tämän lain xx §:n x momentissa tarkoitettu sähköisen viestinnän tietosuojarikkomus;
- 2) rikoslain 28 luvun 7 §:ssä tarkoitettu luvaton käyttö;
- 3) rikoslain 34 luvun 9 a §:ssä tarkoitettu vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle;
- UUSI 4) rikoslain 34 luvun 9 b §:ssä tarkoitettu tietoverkkorikosvälineen hallussapito;
- 5) rikoslain 35 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu vahingonteko;
- 6) rikoslain 38 luvun 1 §:ssä tarkoitettu salassapitorikos;
- 7) rikoslain 38 luvun 3 §:ssä tarkoitettu viestintäsalaisuuden loukkaus;
- 8) rikoslain 38 luvun 5 §:ssä tarkoitettu tietoliikenteen häirintä;
- UUSI 9) rikoslain 38 luvun 7 a §:ssä tarkoitettu tietojärjestelmän häirintä;
- 10) rikoslain 38 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tietomurto;
- 11) rikoslain 38 luvun 8 b §:ssä tarkoitettu suojauksen purkujärjestelmärikos; tai
- 12) rikoslain 38 luvun 9 §:ssä tarkoitettu henkilörekisteririkos.

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada tieto luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintävirasto voi hyödyntää tietojen keräämisessä automatisoituja järjestelmiä.

Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

22 § (RadioL 28 § 1-3 mom, 29 §)

Viestintäviraston tiedonsaantioikeus telelaitteista

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muun tietojen luovuttamista koskevan rajoituksen estämättä oikeus saada radiolaitteen ja telepäätelaitteen valmistajalta, laitteen markkinoille saattamisesta vastaavalta, maahantuojalta, myyjältä sekä arviointilaitokselta tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

Salassapitosäännösten tai muun tietojen luovuttamista koskevan rajoituksen estämättä telelaitteita kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja

radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

Salassapitosäännösten tai muun tietojen luovuttamista koskevan rajoituksen estämättä telelaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

Salassapitosäännösten tai muun tietojen luovuttamista koskevan rajoituksen estämättä Viestintävirastolla on oikeus saada tulliviranomaiselta telelaitteen maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja.

23 § (SVTSL 33 § 4 ja 5 mom, lisätty käyttötarkoitussidonnaisuus ja VML 114 §, RadioL 30 § 2 mom)

Tietojen käyttö viranomaisessa

Viestintävirastolla on oikeus käsitellä tehtäviensä hoitamiseksi saamia tietoja tuottaakseen viranomaisille, teleyrityksille, muille viestintäverkkojen ja -palveluiden toimivuuden kannalta olennaisille yhteisöille, tilaajille, käyttäjille ja omaan käyttöönsä tietoa:

- 1) vika- ja häiriötilanteista sekä tietoturva-asioista;
- 2) viestintämarkkinoiden toimivuudesta ja viestintäpalveluiden saatavuudesta; sekä
- 3) muista Viestintäviraston tehtäviä tukevista asiakokonaisuuksista.

Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun on hävitettävä X §:n nojalla saamansa tiedot luottamuksellisista viesteistä, tunnistamistiedoista ja paikkatiedoista, kun ne eivät enää ole tarpeen laissa säädettyjen tehtävien tai niitä koskevan rikosasian käsittelemiseksi. Tiedot luottamuksellisista viesteistä, tunnistamistiedoista ja paikkatiedoista on hävitettävä viimeistään kahden vuoden tai, jos on kysymys tietoturvaloukkausten selvittämistä koskevista tai turvallisuusradioviestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi tarpeellisista tiedoista, viimeistään kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tiedot saatiin tai päätös taikka tuomio tässä momentissa tarkoitetuissa asioissa sai lainvoiman.

Liikenne- ja viestintäministeriö tai Viestintävirasto saa käyttää ulkomaiselta viranomaiselta saatua salassa pidettävää asiakirjaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu.

24 § (VML 113 § + laajennus, VML 115 § 1 - 2 mom, VML 112 § 4 mom, SVTSL 34 § 2 mom ja 34 a § 1 mom ja radiolain 28 a § 3mom)

Tietojen luovuttaminen viranomaisesta

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ja Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto muille viranomaisille, jos se on näille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä. Luovuttamis- ja ilmaisu-oikeus ei koske 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja viesteistä, tunnistamistiedoista, paikkatiedoista tai luottamuksellisen radiolähetysten sisällöstä ja olemassaolosta.

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ja Viestintävirastolla on oikeus luovuttaa salassa pidettävä asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto komissiolle ja toisen ETA-valtion valvontaviranomaiselle, jos se on viestintämarkkinoiden valvonnan kannalta välttämätöntä. Viestintävirastolla on salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa tässä laissa säädettyjä tehtäviä suorittaessaan saamia tietoja liikenne- ja viestintäministeriölle tämän pyynnöstä. Luovuttamisoikeus ei koske 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja viesteistä, tunnistamistiedoista, paikkatiedoista tai luottamuksellisen radiolähetysten sisällöstä ja olemassaolosta.

Muilta osin valvontaviranomaisten tietojen salassapidosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

25 § (SVTSL 34 § 1 mom ja 34 a §:n 2 - 4 mom, RadioL 38 § 1 - 2 mom)

Viesteihin liittyvien tietojen luovuttaminen

Viestintäviraston ja tietosuojavaltuutetun X §:n nojalla saamat tiedot viesteistä, tunnistamistiedoista, paikkatiedoista sekä luottamuksellisen radiolähetysten sisällöstä ja olemassaolosta on pidettävä salassa. Rangaistus vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5

§:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta

Viestintävirastolla on 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa tietoturvaloukkauksia koskevan tiedonkeruun ja selvittämisen yhteydessä saamiaan tunnistamistietoja ja muita tietoja:

1) niille teleyrityksille, lisäarvopalvelun tarjoajille, yhteisötilaajille, yhteisöille, tilaajille ja käyttäjille joita on käytetty hyväksi tietoturvaloukkauksessa, jotka ovat joutuneet tietoturvaloukkauksen kohteiksi tai joihin todennäköisesti voi kohdistua tietoturvaloukkaus, jos Viestintäviraston arvion mukaan on syytä epäillä, että jokin xx §:n x momentin 1–12 kohdassa mainittu tunnusmerkistö toteutuu.

2) viranomaiselle tai muulle taholle, jonka tehtävänä on lain mukaan tuottaa tilannekuvaa valtion johdon käyttöön, ennalta ehkäistä tai selvittää viestintäverkkoihin ja -palveluihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia taikka Suomen sotilaallinen puolustaminen.

3) muussa valtiossa toimivalle viranomaiselle tai muulle taholle, jonka tehtävänä on ennalta ehkäistä tai selvittää viestintäverkkoihin ja -palveluihin kohdistuvia tietoturvaloukkauksia. Viestintävirastolla on oikeus luovuttaa tietoja siten kuin 2 momentissa säädetään ainoastaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen tietoturvaloukkausten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi taikka tilannekuvan tuottamiseksi. Tietojen luovuttamisella ei saa rajoittaa luottamuksellisen viestin ja yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Viestintävirasto arvioi tapauskohtaisesti 2 momentissa tarkoitetun tietoturvaloukkauksiin liittyvien tietojen luovuttamisen tarpeen ja tiedonsaantiin oikeutetut tahot. Viestintävirastolla ei ole muusta laista johtuvaa velvollisuutta luovuttaa tietoturvaloukkauksiin liittyviä tietoja muille viranomaisille.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista toiselle viranomaiselle luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta, jos se on tarpeen radiohäiriön aiheuttamista koskevan rikoksen selvittämistä tai syytteeseen panoa varten taikka radioviestinnän häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi.

26 § (VML 116 §)

Tietojen jakelu ja luottamuksellisuus teleyritysten välillä

Teleyritykset voivat vaihtaa viestintäverkon ja viestintäpalvelun tässä laissa säädetystä toimivuudesta, varautumisesta ja tietoturvallisuudesta huolehtimiseksi tarpeellisia tietoja. Teleyritys saa käyttää 1 momentin perusteella sekä tämän lain mukaisen käyttöoikeuden luovutuksen, yhteenliittämisen, omaisuuden yhteiskäytön tai rinnakkain sijoittamisen yhteydessä saatuja toista teleyritystä koskevia tietoja vain siihen tarkoitukseen, jota varten ne on teleyritykselle annettu. Tietoja saavat teleyrityksessä käsitellä ainoastaan ne, jotka tarvitsevat tietoja välttämättä työssään. Tietoja on muutoinkin käsiteltävä siten, ettei toisen teleyrityksen liikesalaisuuksia vaaranneta.

Teleyritys, joka aiheuttaa 2 momentin vastaisella menettelyllä vahinkoa toiselle teleyritykselle, on velvollinen korvaamaan menettelystään aiheutuvan vahingon.

27 § (RadioL 43 b §, lisätty luottamuksellisen viestin suojaa koskeva rajausta)

Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tiedonsaantioikeus

Puolustusvoimilla ja rajavartiolaitoksella on salassapitovelvollisuuden muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada Viestintävirastolta taajuuksien käyttöä koskevia, valmiussuunnittelun ja poikkeusoloihin varautumisen kannalta merkityksellisiä tietoja. Tiedonsaantioikeus ei koska tietoja viesteistä, tunnistamistiedoista, paikkatiedoista tai luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä ja olemassaolosta.

28 § (HKL 11 §)

Huutokauppamenettelyn julkisuus

Huutokauppaan ilmoittautuneen yrityksen ja yhteisön nimi ja muut ilmoittautumisen yhteydessä annetut tiedot eivät ole julkisia ennen huutokauppamenettelyn päättymistä. Voittavat tarjoukset julkistetaan huutokauppamenettelyn päätyttyä. Muut yrityksen tai yhteisön tekemät tarjoukset ovat salassa pidettäviä. Viestintävirasto voi antaa huutokaupan aikana tiedon huutokaupan kullakin kierroksella annettujen tarjousten yhteenlasketusta

euromäärästä. Huutokauppaan osallistujille annetaan lisäksi tieto taajuuksista tehtyjen tarjousten lukumäärästä ja korkeimman tarjouksen euromäärästä. Muilta osin tietojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

Viestintäviraston tulee salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tässä laissa säädettyjä tehtäviä suorittaessaan saamiaan 1–2 momentissa tarkoitettuja valvontaa ja ohjausta varten tarpeellisia tietoja liikenne- ja viestintäministeriölle tämän pyynnöstä.

29 § (SVTSL 35 §)

Hätäilmoituksia vastaanottavien viranomaisten tiedonsaantioikeus
Teleyritys on velvollinen luovuttamaan hätäkeskukselle, meripelastuskeskukselle, meripelastuslohkokeskukselle ja poliisille käsiteltäväksi:

1) sen liittymän ja päätelaitteen tunnistamistiedot ja paikkatiedot, josta hätäilmoitus on tehty, ja tiedot liittymän tilaajasta, käyttäjästä ja asennusosoitteesta; sekä
2) hätäilmoituksen kohteena olevan käyttäjän päätelaitteen ja liittymän sijainnin ilmaisevat tunnistamistiedot ja paikkatiedot, jos käyttäjä on hätäilmoituksen vastaanottaneen viranomaisen perustellun käsityksen mukaan ilmeisessä hädässä tai välittömässä vaarassa. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovutettavuus 5 §:ssä tarkoitetun vaihtolovelvollisuuden ja 4 luvussa tarkoitettujen paikkatietojen käsittelyä koskevien edellytysten estämättä ja riippumatta siitä, mitä tilaaja tai käyttäjä on sopinut teleyrityksen kanssa tietojen pitämisestä salassa.

Lisäarvopalvelun tarjoajalla on oikeus luovuttaa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovutettavuus 5 §:ssä tarkoitetun vaihtolovelvollisuuden ja 4 luvussa tarkoitettujen paikkatietojen käsittelyä koskevien edellytysten estämättä ja riippumatta siitä, mitä tilaaja tai käyttäjä on sopinut teleyrityksen kanssa tietojen pitämisestä salassa. Lisäarvopalvelun tarjoajalla on oikeus luovuttaa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovutettavuus 5 §:ssä tarkoitetun vaihtolovelvollisuuden ja 4 luvussa tarkoitettujen paikkatietojen käsittelyä koskevien edellytysten estämättä ja riippumatta siitä, mitä tilaaja tai käyttäjä on sopinut teleyrityksen kanssa tietojen pitämisestä salassa. Teleyrityksen on viipymättä ilmoitettava hätäkeskukselle, meripelastuskeskukselle, meripelastuslohkokeskukselle ja poliisille hätäpuhelinnumerien välittämisen kannalta merkittävistä viestintäverkon, verkkopalvelun ja viestintäpalvelun vikatilanteista ja häiriötilanteista. Edellä 1 momentissa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta säädetään viestintämarkkinalain 98 §:ssä.

30 § (SVTSL 36 §)

Eräiden muiden viranomaisten tiedonsaantioikeus

Viranomaisten oikeudesta saada tunnistamistietoja rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi säädetään poliisilaissa, rajavartiolaissa (578/2005), henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (579/2005), tullilaissa (1466/1994) ja pakkokeinolaissa. (23.5.2008/343)

Tämän lain 14 a §:n perusteella säilytettäviä tietoja voivat saada palveluyrityksiltä ainoastaan viranomaiset, joilla on lain perusteella oikeus saada tiedot palveluyritykseltä.

3 momentti on kumottu L:lla 22.7.2011/855, joka tulee voimaan 1.1.2014. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Poliisilla on 5 §:ssä säädetyn vaihtolovelvollisuuden estämättä oikeus saada teleyritykseltä:

1) rikoslain 16 luvun 9 a §:ssä tarkoitetun lähestymiskiellon rikkomisen, 17 luvun 13 §:n 2 kohdassa tarkoitetun ilkivallan tai 24 luvun 1 §:n 3 kohdassa tarkoitetun kotirauhan rikkomisen selvittämiseksi tarvittavia tunnistamistietoja liittymään otetuista yhteyksistä asianomistajan ja sen suostumuksella, jonka hallinnassa liittymä on; sekä (11.9.2009/686)
2) tilaajan tai päätelaitteen omistajan suostumuksella matkaviestimestä lähetettyjä viestejä koskevat tunnistamistiedot siltä osin kuin se on tarpeen sellaisen rikoksen selvittämiseksi, jonka johdosta matkaviestin tai siinä käytetty liittymä on oikeudettomasti toisen hallussa. Edellä tässä pykälässä säädettyjen velvollisuuksien toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta säädetään viestintämarkkinalain 98 §:ssä.

31 § Uusi (sis. VML 97 §:n)

Viranomaisen määräämät toimenpiteet ja tietopyynnöt

Teleyrityksen on toteutettava viranomaisen laissa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä pelastustoiminnan ylläpitämiseksi määräämät toimenpiteet kiireellisenä ja maksutta.

Teleyrityksen on luovutettava viranomaiselle kiireellisenä ja maksutta hallussaan olevat viranomaiselle laissa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä pelastustoiminnan

ylläpitämiseksi säädetyn tehtävän suorittamisessa tarpeelliset tiedot siten kuin siitä erikseen säädetään.

Viranomaisen toteuttaa kustannuksellaan järjestelmän, jolla se voi vastaanottaa ja käsitellä 2 momentissa tarkoitettuja tietoja. Viranomaisen vastaa myös viranomaisen järjestelmän yleiseen viestintäverkkoon ja -palveluun liittämistä aiheutuneista kustannuksista.

Teleyrityksen on kuitenkin toteutettava hätäliikenteen ohjausmuutokset maksutta.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa mainittujen toimenpiteiden ja tietopyyntöjen toteuttamisen tavoista ja noudatettavista määräajoista.

32 § (LapsipornoL 4 §, 6 §)

Lapsipornosivustojen kartoitus

Poliisi voi laatia, ylläpitää ja päivittää luetteloa lapsipornosivustoista.

Poliisi pyytää ja vastaanottaa tätä tarkoitusta varten tarvittavia tietoja muun muassa kansalaisjärjestöiltä, yksityisiltä henkilöiltä, teleyrityksiltä ja viranomaisilta.

Poliisin 1 momentin mukaisesti laatimat luettelot ovat salassa pidettäviä. Teleyrityksen työntekijän ja teleyrityksen lukuun toimivan vaitiolovelvollisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 23 ja 35 §:ssä säädetään.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, poliisilla on oikeus antaa tieto 1 momentissa tarkoitettusta luettelosta teleyritykselle.

33 § (LapsipornoL 5 §)

Tiedottamisvelvollisuus

Poliisin on laadittava tiedote, jossa kerrotaan sivustolle pääsyn olevan estetty tämän luvun 13 §:ssä tarkoitettusta syystä. Tiedotetta laatiessaan poliisi voi tehdä yhteistyötä teleyritysten kanssa. Tiedotteen on tultava nähtäväksi joka kerta, kun sivustolle pääsy estetään.

Tiedotteessa on mainittava seuraavat seikat:

- 1) pääsy sivustolle on estetty;
- 2) perusteet pääsyn estämiselle;
- 3) tiedot tahoista, joihin voidaan tarvittaessa olla yhteydessä; ja
- 4) 3 kohdassa tarkoitettujen tahojen yhteystiedot.

4 luku Tarkastukset ja arviointi

34 § (RadioL 30 §)

Häiriön aiheuttajan tunnistaminen ja paikantaminen

Viestintävirastolla on oikeus tarkkailla radioviestintää ja sen teknistä toteutusta radiotaajuuksien riittävän häiriöttömyyden ja tehokkaan käytön turvaamiseksi.

Luottamuksellisen radiolähetyksen tunnistamistietoja saa tarkkailla ja käyttää vain siinä määrin kuin se on tarpeellista radioviestinnän häiriön aiheuttajan tai ilman radiolupaa käytettävän luvanvaraisen radiolähettimen tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi sekä häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Luottamuksellisen radiolähetyksen sisältöä saa tarkkailla ja lähetyksen sisällöstä saatuja tietoja saa käyttää kuitenkin vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

Viestintäviraston on hävitettävä luottamuksellista radioviestintää koskevat tiedot sen jälkeen, kun ne eivät ole tarpeen radioviestinnän riittävän häiriöttömyyden varmistamiseksi taikka häiriötä koskevan hallinto- tai rikosasian käsittelemiseksi. Tiedot on hävitettävä viimeistään kahden tai, jos kyse on turvallisuusradioviestinnän häiriöttömyyden varmistamiseksi tarpeellisista tiedoista, viimeistään kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana tieto saatiin tai päätös radiohäiriön liittyvässä hallinto- tai rikosasiassa sai lainvoiman.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös niitä tietoja, jotka Viestintävirastolle annetaan x §:n (ent. RadioL 37 §:n 3 mom.) nojalla.

35 § (RadioL 31 §)

Tarkastus

Viestintäviraston tarkastajalla on oikeus tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi toimittaa tarkastus paikassa, jossa on:

- 1) radiolähetin, jonka hallussapitoon vaaditaan tässä laissa tarkoitettu radiolupa tai jonka käyttöön vaaditaan tässä laissa tarkoitettu pätevyys- tai kelpoisuustodistus;
- 2) radiolaite tai telepäätelaitte, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillään toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön;
- 3) IV osan 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettu sähkölaite, jonka on todettu tai jonka todennäköisin syin epäillään toimineen tai toimivan säännösten tai määräysten vastaisesti tai aiheuttavan häiriön; taikka
- 4) radiolaite tai telepäätelaitte, jota pidetään kaupan tai joka on tarkoitettu markkinoille saatettavaksi.

Tarkastajalla on myös oikeus päästä paikkaan, jossa 1 momentissa tarkoitettujen laitteiden todennäköisin syin epäillään olevan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa, ellei ole erityistä syytä epäillä, että 39 §:n 1 momentin 1, 2 tai 3 kohdan säännöksiä tai rikoslain 38 luvun 5–7 §:ää on rikottu.

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.

Mitä edellä 3 momentissa säädetään Viestintäviraston tarkastajasta, koskee myös rajavartiolaitoksen ja poliisin edustajaa.

36 § (RadioL 32 §)

Telelaitteen tutkittavaksi ottaminen

Jos todennäköisin syin epäillään, että x §:ää (ent. RadioL 19 §:ää, 22 §:n 2 momenttia tai 23 §:ää) on rikottu, tarkastajalla on oikeus ottaa laite ja sen asiakirjat tutkittaviksi sekä kieltää laitteen käyttö, kaupan pitäminen, luovutus, hukkaaminen ja hävittäminen viivytyksettä suoritettavan tutkimuksen ajaksi. Sille, jolta laite on otettu tutkittavaksi, on annettava todistus, josta ilmenevät tutkittavaksi otettu omaisuus ja tutkittavaksi ottamisen syy.

Jos tutkittavaksi otettu telelaitte täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos telelaitte on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

37 § (VML 124 §)

Viestintäviraston tarkastusoikeus

Viestintävirastolla on oikeus tehdä teleyrityksessä tekninen tai taloudellinen tarkastus tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetettujen velvoitteiden valvomiseksi. Teknisen tarkastuksen kohteena voi olla myös tässä laissa tarkoitettu viranomaisverkko tai erillisverkko.

Viestintävirastolla on 1 momentissa mainitun tarkastuksen yhteydessä oikeus päästä teleyrityksen laitetiloihin ja muihin tiloihin sekä saada tutkittavakseen valvontatehtävän kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Edellä 1 momentissa mainittua tarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

38 § (RadioL 41 §)

Arviointilaitos

Viestintävirasto nimeää hakemuksesta arviointilaitoksen, jonka tehtävänä on antaa lausuntoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimustenmukaisuudesta, määrittellä erityisiä radiotestisarjoja sekä hyväksyä ja valvoa laitteiden laadunvarmistusjärjestelmiä. Arviointilaitos voidaan nimetä määrääjäksi. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Arviointilaitoksen tulee olla toiminnallisesti ja taloudellisesti radiolaitteiden valmistajista riippumaton. Sillä tulee olla toiminnan laajuuden kannalta riittävä vastuuvakuutus tai muu

vastaava järjestely ja käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä sekä toiminnan edellyttämät järjestelmät, laitteet ja välineet.

Viestintävirasto valvoo arviointilaitosten toimintaa. Arviointilaitoksen on ilmoitettava toimintansa muutoksista, jos niillä voi olla vaikutusta arviointilaitoksena toimimisen edellytyksiin. Jos arviointilaitos ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii säännösten vastaisesti, Viestintävirasto voi peruuttaa nimeämisen.

Tarkemmat säännökset arviointilaitoksille asetettavista vaatimuksista ja hakemukseen liitettävistä vaatimusten täyttymistä osoittavista asiakirjoista annetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

39 § (RadioL 42 §)

Hyvä hallinto ja oikeusturva

Arviointilaitoksen ja VIII osan 4 luvun 31 §:n 3 momentissa (ent. radioL 15 §:n 3) tarkoitetun pätevyystutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen sekä pätevyystutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

40 § (SVTSL 21 b §)

Turvallisuustarkastus

Viestintävirastolla on oikeus tehdä teleyrityksessä turvallisuustarkastus tässä luvussa asetettujen velvoitteiden valvomiseksi.

Viestintävirastolla on oikeus teettää turvallisuustarkastus riippumattomalla asiantuntijalla.

Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän pykälän mukaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Viestintävirastolla ja sen lukuun toimivalla on turvallisuustarkastuksen yhteydessä oikeus päästä teleyrityksen laittiloihin ja muihin tiloihin sekä saada tutkittavakseen valvontatehtävän kannalta tarpeelliset tiedot.

Turvallisuustarkastusta ei saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa pysyväisluonteisesti asumiseen käytetyissä tiloissa.

Turvallisuustarkastuksen kustannukset katetaan X osan 1 luvun mukaisella tietoyhteiskuntamaksulla.

5 luku Pakkokeinot

41 § (VML 121 §, SVTSL 41 §, TVRL 36 §, RadioL 36 §)

Valvontapäätökset, uhkasakko ja väliaikainen määräys

Jos joku rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä eikä asiasta kuultaessa oikaise menettelyään, Viestintävirasto voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan velvoittaa hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa. Velvoitteen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että toiminta keskeytetään taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään rikkojan kustannuksella.

Uhkasakosta, keskeyttämisuhasta ja teettämisuhausta on voimassa, mitä niistä säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990). Teettämällä suoritetun toimenpiteen kustannukset maksetaan etukäteen valtion varoista. Kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa säädetään.

Jos virhe tai laiminlyönti aiheuttaa välitöntä ja vakavaa vaaraa yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle tai kansanterveydelle taikka vakavaa taloudellista tai toiminnallista haittaa muille yrityksille, tilaajille tai käyttäjille taikka viestintäverkkojen tai viestintäpalvelujen

toiminnalle, Viestintävirasto voi viipymättä päättää tarvittavista väliaikaisista toimista 1 momentissa säädetyistä määräajasta riippumatta.

Viestintäviraston on ennen väliaikaisia toimia koskevan päätöksen antamista varattava sen saajalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Väliaikaisena toimenä Viestintävirasto voi keskeyttää vaaraa tai vakavaa haittaa aiheuttavan toiminnan. Viestintävirasto voi lisäksi rajoittaa taajuuksien käyttöä tai määrätä muusta näihin verrattavasta pakkokeinosta. Väliaikaiset toimet voivat olla voimassa enintään kolme kuukautta. Viestintävirasto voi jatkaa väliaikaisia toimia enintään kolmella kuukaudella, jos virhettä tai laiminlyöntiä ei ole määräajassa korjattu. Väliaikaisia toimia koskevaan päätökseen voi hakea muutosta erikseen samalla tavoin kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen. Tietosuojavaltuutetulla on 1-4 momentissa säädetyt oikeudet XI osan 1 luvun 6 §:n mukaisia tehtäviä hoitaessaan.

Viestintävirasto ja tietosuojavaltuutettu voi saattaa käsiteltävänä olevan asian esitutkinnan kohteeksi.

Kuluttaja-asiamiehen valvomien XI osan 1 luvun 7 §:ssä mainittujen säännösten osalta noudatetaan, mitä kuluttajansuojalain 2 luvun 16, 17 ja 19 §:ssä säädetään.

42 § (VML 121 a §)

Kohtuuttoman sopimusehdon kieltäminen

Viestintävirasto voi kieltää jatkamasta VI osan 1 luvun 1 §:n vastaisen sopimusehdon käyttämistä tai uudistamasta sellaisen tai siihen rinnastettavan sopimusehdon käyttämistä, jos kieltäminen on käyttäjän suojaamiseksi tarpeen. Viestintävirasto voi määrätä kiellon myös väliaikaisena, jolloin kieltäminen on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Viestintävirasto voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Viestintäviraston 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Teleyritys voi saattaa kieltopäätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Viestintäviraston päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

43 § (TVRL 37 §)

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan keskeyttäminen

Toimilupaviranomainen voi peruuttaa televisio- tai radiotoimintaa varten myönnetyn toimiluvan tai määrätä II osan 4 luvun 31 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeytettäväksi kokonaan tai osittain, jos:

1) toiminnan harjoittaja tämän luvun 41 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

2) toimiluvan mukaista toimintaa varten ei voida enää osoittaa toiminnan edellyttämää radiotaajuutta.

Toimiluvan peruuttaminen 1 momentin nojalla ei toimenpiteenä perusta korvausvelvollisuutta valtiolle.

44 § (TVRL 38 §)

Edelleen lähettämisen keskeyttäminen

Valtioneuvosto voi määrätä keskeytettäväksi Suomen ulkopuolelta tulevan televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen, jos kyseisessä ohjelmistossa on toistuvasti, ilmiselvästi, törkeästi ja vakavasti tehty rikoslain (39/1889) 11 luvun 10 §:ssä rangaistavaksi säädetty teko tai rikottu tämän lain X §:n X ja X momentin säännöksiä. Ohjelmiston edelleen lähettäminen voidaan määrätä keskeytettäväksi enintään kuukauden ajaksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettua televisio-ohjelmistosta vastuussa oleva televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeytyksen määräämisessä on noudatettava audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 2 a artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin Euroopan talousalueeseen kuulumattomaan, mutta Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen

sopimusosapuolena olevaan valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeyttämisen määräämisessä on noudatettava kyseisen sopimuksen 24 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

6 luku Seuraamukset (hallinnollinen seuraamusmaksu)

45 § (VML 122 §, TVRL 36a §)

Seuraamusmaksu

Teleyritykselle, joka toimii III osan 1 luvun 4-6 §:n nojalla asetetun velvollisuuden vastaisesti eikä kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kolmen kuukauden määräajassa oikaise menettelyään, voidaan määrätä seuraamusmaksu.

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittajalle, joka toimii XX [TVRL 3 tai 4 luvun] säännösten vastaisesti eikä kehotuksesta huolimatta oikaise menettelyään XI osan 1 luvussa tarkoitetun valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa, voidaan määrätä seuraamusmaksu.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos menettelyllä ei ole huomattavaa vaikutusta markkinoihin tai jos seuraamusmaksun määrääminen on kilpailun turvaamisen kannalta muutoin ilmeisen perusteetonta.

Seuraamusmaksua määrättäessä on otettava huomioon menettelyn laatu ja laajuus, sen kestoaika sekä teleyritykselle vastaavasta teosta tai laiminlyönnistä määrätty kilpailunrajoituslain mukainen kilpailunrikkomismaksu.

Seuraamusmaksu voidaan jättää määräämättä, jos teleyritykselle on määrätty tai määrätään vastaavasta teosta tai laiminlyönnistä kilpailunrajoituksista annetussa laissa (480/1992), jäljempänä kilpailunrajoituslaki, tarkoitettu kilpailunrikkomismaksu.

Maksun suuruus on vähintään 1 000 euroa ja enintään miljoona euroa. Jos teolla tai laiminlyönnillä on erittäin huomattavia vaikutuksia markkinoihin, mainittu määrä saadaan ylittää. Maksu saa kuitenkin enintään olla viisi prosenttia teleyrityksen edellisen vuoden sähköisen viestinnän verkkojen ja palveluiden tarjoamisesta koostuvasta liikevaihdosta ja televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan edellisen vuoden toimiluvanvaraisen toiminnan liikevaihdosta.

Seuraamusmaksun määrää Viestintäviraston tai X §:n [TVRL 25 §:n] koskevissa tapauksissa kuluttaja-asiamiehen esityksestä markkinaoikeus. Asian käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan niitä markkinaoikeuslain (1527/2001) säännöksiä, jotka koskevat kilpailunrajoituslain mukaisten asioiden käsittelyä. Asian käsittelyyn ja selvittämiseen sovelletaan muutoin hallintolainkäyttölakia (586/1996). Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Seuraamusmaksu pannaan täytäntöön ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annetussa laissa (367/1961) säädetään. Maksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksessa voidaan säätää seuraamusmaksun täytäntöönpanon kannalta merkityksellisestä viranomaisten ilmoitusvelvollisuudesta, seuraamusmaksun palauttamisesta sekä muista vastaavista, maksun täytäntöönpanon kannalta välttämättömistä seikoista.

46 § (VML 123 §)

Toiminnan kieltäminen

Jos teleyritys tämän osan 5 luvun 22 §:ssä tai tämän luvun 29 §:ssä tarkoitetuista seuraamuksista huolimatta vakavasti ja olennaisella tavalla rikkoo tai jättää noudattamatta tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä eikä kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa, vähintään kuukauden määräajassa oikaise menettelyään, Viestintävirasto voi kieltää teleyritykseltä teletoiminnan harjoittamisen.

Viestintävirasto voi 1 momentissa mainituissa tapauksissa kieltää teleyrityksen toiminnan kokonaan tai osittain.

Toimiluvan peruuttamisesta säädetään II osan 2 luvun 17 §:ssä.

Viestintävirasto voi kieltää tai vaatia lykättäväksi kilpailulle huomattavaa haittaa aiheuttavan palvelun tai palvelukokonaisuuden tarjonnan, kunnes lain 17 §:ssä tarkoitettu päätös on tehty.

XII OSA MUUT SÄÄNNÖKSET

1 luku Erinäiset säännökset

Rangaistussäännökset

1 § (TVRL 39 §)

Luvaton televisio- ja radiotoiminta

Joka harjoittaa televisio- tai radiotoimintaa ilman tämän lain mukaista toimilupaa tai tekemättä tämän lain mukaista ilmoitusta taikka vastoin XX § [37 ja 38 §:n] nojalla annettua kieltoa, on tuomittava *luvattomasta televisio- tai radiotoiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

2 § (L suoj. purkujärj. 6 §)

Rangaistus suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta

Rangaistus suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta säädetään rikoslain 38 luvun 8 a §:ssä. Joka muutoin kuin 1 momentissa mainitussa säännöksessä tarkoitettulla tavalla tahallaan rikkoo x [3 §:ssä] säädettyä kieltoa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta* sakkoon.

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä suojauksen purkujärjestelmärikkomuksesta, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

3 § (RadioL 39 §)

Rangaistus radiotaajuus ja telelaite rikkomuksesta

Joka tahallaan

- 1) pitää hallussaan tai käyttää radiolähetintä ilman vaadittua radiolupaa taikka käyttää radiolähetintä ilman vaadittua pätevyyttä tai kelpoisuutta,
- 2) rikkoo häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi annettua määräystä tai kieltoa,
- 3) rikkoo telelaitteen maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa taikka
- 4) rikkoo radiolaitteen tai telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamista tai siihen liittyvää asiakirjojen säilyttämistä koskevaa säännöstä taikka laitteiden markkinoille saattamista, merkitsemistä tai käyttötarkoituksilmoitusta koskevaa säännöstä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *radiotaajuus ja telelaite rikkomuksesta* sakkoon.

Sitä, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tai toiminnan keskeyttämisen uhalla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, ei voida tuomita 1 momentin nojalla rangaistukseen samasta teosta.

4 § (SVTSL 42 §)

Rangaistus sähköisen viestinnän tietosuoja-rikkomuksesta

Rangaistus viestintäsalaisuuden loukkaamisesta ja törkeästä viestintäsalaisuuden loukkaamisesta säädetään rikoslain 38 luvun 3 ja 4 §:ssä sekä rangaistus tietomurrosta rikoslain 38 luvun 8 §:ssä. Rangaistus tämän lain VI osan 1 luvun 2 §:ssä säädetyn vaihtolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla säädetä ankarampaa rangaistusta.

Joka tahallaan

- 1) rikkoo [6 §:n 2 momentissa] säädettyä teknisen suojauksen purkavan järjestelmän tai sen osan hallussapitoa, maahantuontia, valmistamista tai levittämistä koskevaa kieltoa,
- 2) laiminlyö [7 §:ssä] säädetyt velvollisuudet,

- 3) laiminlyö [19 §:ssä] säädetyn velvollisuuden huolehtia palvelujensa tai tunnistamistietojen ja paikkatietojen käsittelyn tietoturvasta,
- 4) laiminlyö [21 §:n 1 momentissa tai 35 §:n 4 momentissa] säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,
- 5) käsittelee tunnistamistietoja tai paikkatietoja [3 ja 4 luvussa] säädetyn vastaisesti,
- 6) laiminlyö, mitä [24 §:ssä] säädetään laskun yhteyskohtaisesta erittelystä,
- 7) laiminlyö, mitä [25 §:ssä] säädetään puhelinluetteloihin ja muihin tilaajaluetteloihin sisältyvien henkilötietojen käsittelystä, tilaajalle luettelon tarkoituksesta ja käytöstä ilmoittamisesta, tietojen poistamisesta ja korjaamisesta, kiello-oikeuksista tai oikeushenkilöiden oikeuksista tai
- 8) harjoittaa suoramarkkinointia [7 luvussa säädetyn] vastaisesti, on tuomittava *sähköisen viestinnän tietosuojarikkomuksesta* sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Rangaistusta ei tuomita, jos rikkomus on vähäinen.

2 luku Voimaantulo

5 § (VML 139)

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan X päivänä XXkuuta 20XX.

Tällä lailla kumotaan 9 päivänä lokakuuta 1998 annettu laki televisio- ja radiotoiminnasta (744/1998), 16 päivänä marraskuuta 2001 annettu laki radiotaajuuksista ja telelaitteista (1015/2001), 30 päivänä marraskuuta 2001 annettu laki eräiden suojauksen purkujärjestelmien kieltämisestä (1117/2001), 13 päivänä maaliskuuta 2003 annettu verkkotunnuslaki (228/2003), 23 päivänä toukokuuta 2003 annettu viestintämarkkinalaki (393/2003), 16 päivänä kesäkuuta 2004 annettu sähköisen viestinnän tietosuojalaki (516/2004), 1 päivänä joulukuuta 2006 annettu laki lapsipornografian levittämisen estotoimista (1068/2006) sekä 26 päivänä kesäkuuta 2009 annettu laki eräiden radiotaajuuksien huutokaupoista (462/2009) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

6 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa voimassa...

7 §

Eräiden aikaisempien säännösten soveltaminen

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevan hallintoasian käsittelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.